

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plene a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 27 februarie 2025
SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi Rezultatul votului electronic	5–15 196–197
2.	Depunerea, de către deputații Frațiunii parlamentare a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor, a moțiunii simple asupra politicilor Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 60 din 27.02.2025	14–15
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri VII) nr. 363 din 04.12.2024 Rezultatul votului electronic	15–16 198–199
4.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova nr. 35 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	16–19 200–201
5.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției	19–24

	software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin nr. 34 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	202–203
6.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de hotărâre privind numirea în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (<i>Eugen CARPOV</i>) nr. 33 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	24–29 204–205
7.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (mecanismul de responsabilizare a titularilor de avize de racordare și îmbunătățirea toleranțelor pentru dezechilibrele producătorilor eligibili) nr. 48 din 19.02.2025 Rezultatul votului electronic	29–45 206–207
8.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II” nr. 55 din 26.02.2025 Rezultatul votului electronic	45–53 208–209
9.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri (<i>art. 2, 9, 10 ș.a.</i>) nr. 37 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	53–62 210–211
10.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind indexarea pensiilor la 1 aprilie 2025 nr. 52 din 26.02.2025 Rezultatul votului electronic	62–78 212–213

11.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008 (<i>art. 439</i>) nr. 31 din 07.02.2025 Rezultatul votului electronic	78–93 214–215
12.	Dezbaterea și respingerea moțiunii simple asupra politicilor Ministerului Sănătății în domeniul medicinei și a sănătății publice nr. 44 din 13.02.2025 Rezultatul votului electronic	93–175 216–217
13.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege cu privire la medicamente nr. 38 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	175–181 218–219
14.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea Codului funciar nr. 22/2024 (<i>art. 23, 27, 58</i>) nr. 18 din 27.01.2025 Rezultatul votului electronic	181–182 220–221
15.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege cu privire la ratificarea Tratatului internațional privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere, semnat la Chișinău la 23 octombrie 2023 nr. 17 din 24.01.2025 Rezultatul votului electronic	183–184 222–223
16.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat (<i>art. 2, 2¹, 3 ș.a.</i>) nr. 36 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	184–185 224–225
17.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2021 privind	185–186

	mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (<i>art. 2, 3, 4 ș.a.</i>) nr. 39 din 12.02.2025 Rezultatul votului electronic	226–227
18.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale) (<i>Codul de procedură civilă – art. 278¹; Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public – art. 25, 45 ș.a.</i>) nr. 156 din 28.05.2024 Rezultatul votului electronic	186–187 228–229
19.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale) nr. 349 din 28.11.2024 Rezultatul votului electronic	187–188 230–231
20.	Declarația doamnei Ersilia Qatrawi, deputat al Frațiunii parlamentare „Partidul Acțiune și Solidaritate”	189–192
21.	Declarația doamnei Valentina Manic, deputat al Frațiunii parlamentare „Partidul Acțiune și Solidaritate”	192–194

Sedința începe la ora 10.09.

Lucrările sunt prezidate de domnul Igor Grosu, Președinte al Parlamentului, asistat de doamna Doina Gherman, vicepreședintă a Parlamentului.

Domnul Igor Grosu:

Colegi,

Bună dimineața.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Vă rog, conectăm cartelele.

Secretariatul,

Rog să anunțăm prezența.

Doamna Evelina Bubuioac – *șefă a Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimate doamne deputate,

Stimați domni deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că, la începutul ședinței de astăzi, și-au înregistrat prezența 83 de deputați.

Domnul Igor Grosu:

83 de deputați.

Constat caracterul deliberativ al ședinței.

Rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Stimați colegi,

Zilele trecute am primit o veste tristă – trecerea în neființă a scriitorului nostru Vladimir Beșleagă, patriarhul literaturii noastre, un om care atât în carieră, cât și în viață a dat dovadă de curaj, generozitate și simplitate.

Cărțile sale au fost și rămân un punct de referință în formarea tinerei generații și o sursă de inspirație pentru moldoveni.

Sincere condoleanțe familiei și tuturor celor care l-au cunoscut și admirat.

Vă invit să ținem un minut de reculegere. *(Se ține un minut de reculegere.)*

Stimați colegi,

Și în acest an, am ținut ca, în ajunul Zilei Memoriei și Recunoștinței, să-i invităm în plen pe unii dintre eroii noștri, care, acum 33 de ani, au luat arma în mână și au mers să-și apere cu onoare libertatea și țara. Dragostea de țară a fost mai presus de orice.

Iar acum vreau să-i aplaudăm pentru curajul lor și pentru că iubesc Moldova. *(Aplauze.)*

Aici în sală îi avem pe: Ermurachi Andrei, Lefter Iurie, Stepuleac Gheorghe, Postișanu Veniamin, Baracu Alexandru, Moldoveanu Viorel, Ursu Andrei, Urîtu Dumitru, Dulghieru Grigore, Curagău Tudor, Pânzari Sergiu, Bereghici Sergiu, Scutelnic Grigore, Ciochină Petru, Bulat Andrei, Vișniovîi Alexandru, Muștuc Gheorghe, Vărzari Vladimir, Bojinov Ion, Dugnean Alexandru, Miron Mihail, Bostan Iurie, Lefter Grigore, Crăciun Grigore. *(Aplauze.)*

Vă mulțumim. *(Aplauze.)*

La 33 de ani distanță, inamicul continuă să încerce să ne dezbine, să ne învrăjbească, să ne implice în lupte, însă noi vom face tot posibilul să păstrăm pacea la noi acasă.

Stimați colegi,

Pe 2 martie, de Ziua Memoriei și Recunoștinței, vom cinsti memoria celor care și-au sacrificat viața pentru integritatea și suveranitatea Republicii Moldova. În toată țara, vor avea loc evenimente prin care vom onora sacrificiul eroilor noștri, curajul și rezistența poporului nostru pentru apărarea păcii și libertății.

Vă invităm, începând cu ora 10.00, la depuneri de flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt, ulterior, împreună cu veteranii, vom merge într-un marș al memoriei spre monumentul „Maica Îndurerată”, unde va continua mitingul solemn.

Vă așteptăm pe toți.

Colegi,

De asemenea, vreau să-i salutăm și să-i aplaudăm pe prietenii noștri din Comisia pentru afaceri externe a Parlamentului European. Repet și de această dată și voi face cu fiecare ocazie, vă mulțumim pentru că ne sunteți prieteni, pentru că ne sprijiniți, iar ultima dovadă este acel ajutor, cel mai mare ajutor pe care l-a primit Republica Moldova vreodată de 1,9 miliarde de euro de la independență.

Dragi prieteni,

Vă mulțumim. *(Aplauze.)*

Mulțumim frumos.

Mai avem un anunț tradițional. În perioada premergătoare, și-au sărbătorit zilele de naștere colegii noștri: Vitalie Jacot, Veronica Briceag și Artemie Cătănoi. Să ne fiți sănătoși, „La mulți ani”. *(Aplauze.)*

Încă un anunț.

Vă rog, doamnă Gherman.

Doamna Doina Gherman:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Astăzi, 27 februarie, în Republica Moldova marcăm Ziua egalității salariale.

Pentru anul 2025, o femeie trebuie să lucreze până la data de 27 februarie, adică până astăzi, pentru a câștiga un salariu egal cu cel al unui bărbat pentru anul precedent, adică 39 de zile suplimentare.

Dacă e să vorbim în termeni monetari, asta înseamnă că o femeie a primit cu 29 de mii 502 lei mai puțin decât un bărbat, adică femeile au primit cu 15,6% mai puțin decât bărbații în anul precedent. La fiecare leu primit de un bărbat, o femeie primește 84 de bănuți. O femeie pensionară din Republica Moldova a primit lunar cu 16,8% mai puțin decât un bărbat pensionar sau cu aproape 8 mii 400 de lei mai puțin pe an.

Respectiv, în anul 2022, dacă vă amintiți, am aprobat aici, în plenul Parlamentului, Legea nr. 107 care prevedea salarii egale pentru muncă egală sau muncă de valoare egală. Am ajustat legislația ca să putem asigura o transparență salarială mai mare.

Respectiv, stimați colegi, domnule Președinte, vreau să anunț astăzi audieri publice pe platforma Parlamentului în a doua jumătate a lunii martie. Invit pe această cale toți reprezentanții, instituțiile responsabile de implementarea acestei legi: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, dar și Sindicatele, și Patronatele.

Vă rog să prezentați rapoartele actualizate la zi și vă așteptăm în Parlament.

Legea este lege și trebuie să fie aplicată. Nu există niciun argument ca pentru aceeași muncă o femeie să fie plătită mai puțin decât un bărbat.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi...

Domnul Radu Marian – anunț.

Domnul Radu Marian:

Colegi,

De procedură.

Săptămâna trecută a avut loc o situație absolut rușinoasă în plenul Parlamentului.

Niște indivizi, așa-zisi deputați din gruparea criminală Șor, nu s-au ridicat la minutul de reculegere în memoria victimelor războiului din Ucraina. Acești indivizi, care dau lecții despre istorie, al Doilea Război Mondial și fascism, au demonstrat efectiv un comportament de natură fascistă în Parlamentul Republicii Moldova.

Să nu te ridici în timpul minutului de reculegere să comemorezi victimele acestui război înseamnă să accepți o agresiune militară, înseamnă să accepți distrugerea bisericilor, școlilor, orașelor, uciderea oamenilor nevinovați, să negi suveranitatea Ucrainei și înseamnă să negi existența unei țări întregi. Asta înseamnă comportament fascist.

Noi condamnăm acest lucru și toți cetățenii trebuie să înțeleagă cine vrea să pună mâna pe putere la parlamentare, niște corupți ordinari care nu au nimic sfânt în ei.

Eu sunt sigur că cetățenii nu vor admite acest lucru.

Mersi mult.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Colegi,

În ședința Biroului permanent a fost propus un supliment la ordinea de zi a ședinței de astăzi, suplimentar la subiectele rămase de la ședința precedentă.

În același timp, au parvenit regulamentar solicitări din partea deputaților și o să vă rog să fie prezentate.

Prima solicitare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Blocul Comuniștilor și Socialiștilor vine cu o informație că criza economică și socială, cu care se pomenește Republica Moldova în prezent, este rezultatul incompetenței și administrării defectuoase a proceselor economice din țară și avem la toate capitolele, practic, descreștere. Este vorba despre descreșterea importurilor în ultimii 2 ani de zile, avem de... este vorba despre descreșterea producției industriale 3 ani consecutiv. În felul acesta, BNM intervine post-factum, dar ministrul... Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării trebuie să vină cu politici în acest sens ca să expună clar care este viziunea ministerului la toate procesele economice, referitor la creșterea economică, referitor la stabilitatea economică.

În felul acesta, îl invităm pe domnul ministru Dumitru Alaiba la audiență în plenul Parlamentului, ca să expună viziunea ministerului referitor la politicile ce le...

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa domnului deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 23 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Țârdea.

Domnul Bogdat Țârdea:

Da. Mulțumesc.

Solicităm audierea domnului Vladimir Bolea, viceprim-ministru, ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale, cu referire la intenția ministerului de a vinde activele Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, inclusiv Palatul de Cultură al Feroviarilor, în scopul stingerii datoriilor către angajații acestei instituții.

Totodată, solicităm informații despre faptul stării curente a acestor active, câte locomotive, vagoane etc. au fost deja vândute și care este situația cu salariile la moment.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa domnului deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 23 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Darovannaia.

Doamna Alla Darovannaia:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului nostru nr. 50 din 19.02.2024. Prin acest proiect de lege, propunem modificarea articolului 13 din Legea privind sistemul public de pensii și propunem următoarea formulă: „Coeficientul de indexare constituie media creșterii anuale a indicilor prețurilor de consum pentru ultimii 3 ani și coeficientul se stabilește de Guvern”.

Dacă se acceptă și se introduce în ordinea de zi, și se discută acest proiect de lege, atunci, conform acestui proiect, indexarea pensiilor și alocațiilor sociale pentru anul 2024 va constitui 15,62%. Cel puțin, este măcar o compensare a creșterii prețurilor, or, indexarea pensiilor se face pentru anul trecut.

Și, apropo, noi mai avem un proiect de lege în procedura legislativă, în care propunem ca indexarea să fie conform planificării pentru anul...

Domnul Igor Grosu:

Continuați, vă rog.

Doamna Alla Darovannaia:

... da, pentru anul curent, fiindcă, oricum, prețurile când încep a crește, în special în condițiile când avem o inflație destul de mare, precum s-a întâmplat din nou în acest an, nu-și pot onora obligațiunile și nu-ți pot asigura un trai decent aceste categorii de cetățeni.

Pentru ca să nu se facă derogări în fiecare an, propunem, stimați guvernanți, să susținem acest proiect de lege și să avem, cel puțin, o situație mai stabilă, or, luarea în considerare a inflației la 3 ani va întoarce mai bine creșterea prețurilor, fluctuațiile de prețuri pentru aceste categorii, care sunt cele mai sărace din Republica Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa doamnei deputate.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 23 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Коллеги,

6 февраля Конгресс местных властей Республики Молдова (CALM) отправил в Правительстве письмо относительно проекта Соглашения о займе между Республикой Молдовой и Бельгией в отношении закупки киосков станции по продаже питьевой воды на сумму 12 миллионов евро.

В своем заключении CALM обратил внимание на то, что в рамках будущего Соглашения, планируется закупить 68 киосков станций по сумме 176 тысяч евро каждый в то время, как на молдавском рынке, данные киоски можно купить по 3,4 тысяч евро за одну единицу.

В связи с тем, что разница составляет 51%, Блок коммунистов и социалистов приглашает Премьер-министра на слушания по данному вопросу.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa doamnei deputate.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 24 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Fracțiunea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor propune spre examinare în ordinea de zi de astăzi a proiectului de lege nr. 41 din 13 februarie 2025, și anume acel proiect care prevede stabilirea unei cote a impozitului pe venit pentru băncile comerciale de 25 la sută din venitul impozabil.

Remarcăm că, în ultimii 4 ani de zile, venitul total cumulativ al băncilor este de circa 13,9 miliarde de lei și aceasta este datorită politicii BNM de stopare a inflației. Vedem, chiar la ziua de ieri, BNM își revizuieste viziunea referitor la procesul inflaționist din Republica Moldova. Și, de asemenea, știm cu toții că, de la început de an, au instrumentat deja majorări ale ratei de bază.

În felul acesta, rugăm să fie examinat acest proiect de lege, care va aduce bani suplimentari, iată, de exemplu, pentru „Calea Ferată din Moldova” în bugetul municipiului Chișinău... în bugetul republican, îmi cer scuze.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa domnului deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 25 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Suhodolski.

Domnul Alexandr Suhodolski:

Mulțumim, domnule Președinte.

Добрый день, коллеги.

Предлагаем заслушивание руководство Службы информации и безопасности, Генеральной прокуратуры, Национального центра по борьбе с коррупцией, Министерство иностранных дел и Службы по предотвращению отмывания денег по поводу деятельности сети «SOROS» в Республике Молдова на протяжении независимости нашей страны.

Как мы наблюдаем на международном уровне, так и в Республики Молдова, общество крайне обеспокоена реальными целями, ролю и подследственной деятельности сети «SOROS» в контексте обеспечения независимости и безопасности нашего государства.

Сейчас в публичном пространстве постоянно выступают различные государственные и политические деятели, в том числе из Европейского Союза, о негативном влияние данной сети.

Прошу поддержать вопрос.

Domnul Igor Grosu:

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa domnului deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 23 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Ulanov...

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Colegi.

Mersi.

Propunem includerea pe ordinea de zi a unui proiect care a ajuns în Parlament ieri, un proiect important pentru Republica Moldova, nr. 55 din 26.02.2025.

Este vorba de un Acord de grant, oferit de Uniunea Europeană, în valoare de 15,4 milioane de euro, pentru a contribui la finanțarea Liniei electrice de înaltă tensiune Bălți–Suceava.

Noi am aprobat acest proiect în prima și a doua lectură și propun să-l introducem în ordinea de zi a acestei ședințe plenare.

Mersi mult.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Bălți–Suceava e important.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului propunerea de completare a ordinii de zi cu proiectul nr. 55 din 26.02.2025.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 55 inclus în ordinea de zi cu votul a 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Roșca.

Doamna Veronica Roșca:

Domnule Președinte,

Din partea Comisiei juridice, se propune de a introduce în ordinea de zi proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (proiectul denumit generic perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale). Este proiectul nr. 349 din 28 noiembrie 2024.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa doamnei deputate.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 349 inclus în ordinea de zi cu votul a 57 de deputați.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Președinte,

Vă rog să excludeți de pe ordinea de zi proiectul nr. 22, pentru că Ministerul Afacerilor Interne are o altă soluție pentru problemă și de aceea va fi retras din procedura legislativă.

Mulțumesc mult.

Domnul Igor Grosu:

La inițiativa comisiei, da?

Domnul Lilian Carp:

La inițiativa autorului.

Domnul Igor Grosu:

Autorului.

E nevoie să supunem votului?

Domnul Lilian Carp:

Nu.

Domnul Igor Grosu:

Nu. Bine.

Mersi.

Nr. 22 exclus din ordinea de zi.

În continuare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Dacă se poate, de la tribuna centrală.

Domnul Igor Grosu:

Se poate.

Da, am votat. Da.

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Fracțiunea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor anunță că, dat fiind faptul că a fost refuzat sau, mai bine zis, nu a fost susținută ideea de venire a domnului Alaiba în plenul Parlamentului, anunțăm despre depunerea unei moțiuni simple asupra politicilor Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, dat fiind faptul... eșecul în elaborarea și implementarea, monitorizarea politicilor economice, gestionarea defectuoasă și lipsa acțiunilor concrete îndreptate spre depășirea provocărilor economice din Republica Moldova.

V-o înmânez oficial, domnule Președinte.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Alte propuneri la ordinea de zi nu sunt.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului ordinea de zi a Parlamentului, cu modificările operate, din data de 27 februarie 2025.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Ordinea de zi votată de 59 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Propun să începem cu **proiectul nr. 363 din 04.12.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (care vizează facilitarea activității mediului de afaceri VII). Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Vă rog.

Domnul Radu Marian:

Mersi, domnule Președinte.

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect pentru lectura a doua.

Reiterăm că acesta propune modificarea mai multor acte legislative în scopul reducerii birocrăției, excluderea anumitor bariere administrative și diminuarea costurilor pentru agenții economici în activitatea de întreprinzători.

Menționăm că adoptarea acestui proiect nu va necesita anumite cheltuieli bugetare.

Deci, acest proiect a fost supus consultărilor publice, fiind examinat în cadrul mai multor ședințe de lucru pe platforma comisiei.

În acest context, pentru lectura a doua, au fost examinate amendamentele deputăților și obiecțiile expuse în avizul Direcției generale juridice. Rezultatele examinării sunt expuse în tabelul de sinteză, care a fost recepționată de deputați.

În rezultatul examinării acestui proiect, Comisia economie, buget și finanțe, cu vot majoritar, propune adoptarea acestui proiect în lectura a doua.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 363 din 04.12.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (care vizează facilitarea activității mediului de afaceri VII). Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 363 din 04.12.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, susținut în lectura a doua de 58 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 35 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova.**

Prezintă – domnul Valeriu Mija, secretar de stat, Ministerul Afacerilor Externe.

Domnul Valeriu Mija – *secretar de stat al Ministerului Afacerilor Externe:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova.

Intervenția normativă este necesară în vederea respectării obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova prin semnarea Acordului privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice și de serviciu, încheiate între Republica Arabă Egipt și, respectiv, Republica India.

Totodată, urmare a denunțării Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ecuador privind călătoriile fără vize ale cetățenilor, se va restabili regimul de vize pentru resortisanții Republicii Ecuador.

Adițional, Republica Moldova, deși a exonerat începând cu 1 martie 2019 în mod unilateral resortisanții Republicii Cuba de obligativitatea deținerii vizelor pentru intrarea în Republica Moldova, precum și a solicitat partea cubaneză să acționeze reciproc în raport cu conaționali moldoveni, în prezent, cetățenii Republicii Moldova au nevoie de o viză de intrare pentru Cuba, nefiind respectat principiul reciprocității în acest domeniu.

În acest sens, se consideră oportună reintroducerea regimului de vize pentru resortisanții cubanezi în baza aceluiași regim de vize aplicabil cetățenilor moldoveni.

La fel, pornind de la faptul că cetățenii din 29 de state ce sunt incluse în lista statelor a căror cetățeni necesită invitație pentru perfectarea vizei de intrare în Republica Moldova, conform Hotărârii Guvernului nr. 331/2011 cu privire la eliberarea invitațiilor pentru străini, se impune necesitatea uniformizării cadrului normativ regulatoriu care stabilește eliberarea deținerii unei vize a cetățenilor din statele enumerate în anexa nr. 1 din Legea nr. 257/2013 prin excluderea indicelui nr. 2 în dreapta acestora.

Stimați deputați,

În temeiul celor expuse, rog susținerea proiectului.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la proiect?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – doamna Coșeru.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege, care are drept scop ajustarea Legii nr. 257/2013 la prevederile actelor normative privind ratificarea sau denunțarea unor acorduri internaționale, precum și implementarea recomandărilor Comisiei Europene de aliniere la politica Uniunii Europene în domeniul vizelor.

În urma examinării, Comisia politică externă și integrare europeană, cu votul majorității, susține acest proiect de lege și-l propune plenului spre votare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Întrebări?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Stimați colegi,

Propun atenției dumneavoastră coraportul comisiei asupra proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, înregistrat sub proiectul nr. 35 din 12.02.2025.

Potrivit autorului, prezentul proiect de lege a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe, în vederea ajustării cadrului național la prevederile acordului bilateral încheiat sau denunțat de Republica Moldova cu Republica Cuba, cu Republica Arabă Egipt, Republica Ecuador și Statul Indian ce reglementează călătoriile reciproce ale unor categorii de cetățeni.

În rezultatul dezbaterilor, cu votul majorității membrilor săi, comisia se pronunță pentru adoptarea de către plenul Parlamentului a prezentului proiect de lege.

Domnul Igor Grosu:

Întrebări, stimați colegi, la coraport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 35 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligativitatea deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova. Suntem la prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 35 din 12.02.2025 susținut în prima lectură de 64 de deputați.

Vă mulțumesc. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Poftim?

Stimați colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 34 din 12.02.2025, proiectul de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin.**

Prezintă – domnul Vladislav Cojuhari, secretar general, Ministerul Afacerilor Interne.

Vă rog.

Domnul Vladislav Cojuhari – secretar general al Ministerului Afacerilor Interne:

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Doamnelor și domnilor,

Bună ziua.

Onorată audiență,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul nr. 34, care se referă la semnarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite vizavi de utilizarea softului licențiat goTravel AIR.

Acest Memorandum, în speță, se referă la implementarea de către Republica Moldova a angajamentelor și a standardelor internaționale pe securitate. În speță, vorbim și de implementarea Legii nr. 379/2023 privind Registrul de informații vizavi de călătorii aeriene, și prezumă faptul că această licență va oferi posibilitatea structurilor de aplicare a legii de a lucra pe profil de risc. Astfel, se va asigura o mai bună monitorizare, coordonare a activităților și identificarea riscurilor în securitatea națională.

Dat fiind faptul că, conform legii menționate anterior, articolul 13 menționează subiecții care vor utiliza această licență și este vorba nu doar de Ministerul Afacerilor Interne, dar și de Centrul Național Anticorupție, Procuratură, Serviciul Vamal, Serviciul de Informații și Securitate.

Prin Hotărârea de Guvern din ianuarie 2025, am reușit să instituim și unitatea de gestiune a informațiilor privind Registrul numărului pasagerilor. Și, în speță, acest soft este, să spunem, încă un fundament solid în asigurarea securității și reputației Republicii Moldova ca stat cu standarde înalte de securitate.

Memorandumul prezumă primii 2 ani de utilizare gratis și, din al treilea an, suma anuală de mentenanță, asigurarea logistică, configurări, suma va fi de 50 de mii de dolari. Suma va fi solicitată în 2026 pentru CBTM 2027, exercițiul următor al cadrul bugetar pe termen mediu.

În acest context, vreau doar să menționez că acum, la moment, suntem în regim „test”, avem posibilitatea de a testa această licență și avem deja și rezultate. Datorită profilurilor elaborate, noi am reușit să identificăm și persoane cu pașapoarte false, și persoane în căutare.

Vă mulțumesc mult.

Rog susținerea proiectului.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин докладчик,

Могли бы вы сказать, это соглашение, что говорит о судьбе данных, включенных в это соглашение, насколько они используются лишь только в специальный целях, как они охраняются от распространения и истолкования в широких кругах и так далее и тому подобное?

Domnul Vladislav Cojuhari:

Vă mulțumesc mult pentru întrebare.

Chiar astăzi în Comisia politică externă și integrare europeană am abordat acest subiect. De ce este cea mai bună cale de a implementa anume procesul acesta de evidență a... și lucrul de pe profil de risc cu operatorii aerieni prin această aplicație goTravel? Fiindcă ea este standardizată și este în baza și a rigorilor, și a solicitărilor naționale pe Legea nr. 133 privind protecția datelor cu caracter personal.

Sunt posibilități ca statele să decidă singure să-și facă aplicație de la zero, ceea ce ridică mari costuri și riscuri, și sunt posibilități ca să fie oferite obligații gratis, dar atunci trebuie livrată informația. De aceea, noi am operat pe această soluție, o considerăm cea mai bună, fiindcă datele sunt securizate, sunt coroborate la prevederile Legii nr. 133. Deci, da, este nivelul garantat de securitate.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Întrebări, stimați colegi?

A doua întrebare?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – doamna Coșeru.

Vă rog.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege.

Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite privind licența soluției software goTravel AIR

și furnizarea activităților conexe de sprijin reprezintă un pas semnificativ în modernizarea proceselor de gestionare a fluxurilor de călători aerieni.

Acest Acord este în deplină conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova, fiind aliniat la mai multe rezoluții ale Consiliului de Securitate al ONU, inclusiv 2178, 2396 și 2482, care vizează combaterea terorismului și a infracțiunilor grave.

În urma examinării, Comisia politică externă și integrare europeană susține acest proiect de lege și-l propune plenului Parlamentului spre votare în prima lectură și, în lipsa obiecțiilor, în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Carp – coraport.

Domnul Lilian Carp:

Stimați colegi,

Propun atenției dumneavoastră coraportul comisiei asupra proiectului de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activității conexe de sprijin, proiectul înregistrat sub nr. 34 din 12.02.2025.

Proiectul de lege supus examinării prevede ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, cu votul unanim al membrilor săi, propune aprobarea proiectului de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la coraport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – domnul Radu Marian.

Da, vă rog...

Domnul Dorian Istratii.

Domnul Dorian Istratii:

Stimați colegi,

Prezint atenției coraportul asupra proiectului de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite.

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul dat de lege.

Urmare a examinării, constatăm că acest aspect permite Republicii Moldova să reducă riscurile financiare inițiate în timp ce își consolidează capacitățile instituționale pentru utilizarea pe termen lung a soluției software. Contribuția anuală de întreținere și sprijin a softului, după 2 ani de la semnarea Memorandumului de înțelegere, constituie 50 de mii de dolari anual.

Prin urmare, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității membrilor prezenți, propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la coraport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 34 din 12.02.2025, proiectul de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin. Suntem la prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi

Proiectul nr. 34 din 12.02.2025 votat în prima lectură de 74 de deputați.

Vă mulțumesc.

Continuăm cu **proiectul nr. 33 din 12.02.2025, proiectul de hotărâre privind numirea în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.**

Prezintă – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Colegi,

Noi avem acest proiect de hotărâre de numire în funcție a directorului Consiliului de administrație al Agenției Naționale de Reglementare în Energetică, a domnului Eugen Carpov.

Am avut, am organizat concursul de numire în funcție în cadrul comisiei și prezint acest proiect de hotărâre.

„Articolul 1. – Se constată încetarea mandatului de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică al domnului Veaceslav Untila din motivul expirării mandatului.

Articolul 2. – Domnul Eugen Carpov se numește în funcția de director al Consiliului de administrație al ANRE din data de 1 martie 2025 pe un termen de 6 ani.

Articolul 3. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

Mersi.

Este domnul Carpov prezent în sală, dacă colegii doresc să acorde întrebări.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Prima întrebare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Întrebarea mea este către președintele Comisiei economie, buget și finanțe.

La situația din iunie 2019, dumneavoastră erați deputat în Parlament, atunci când, împreună cu Blocul ACUM, Frațiunea Socialiștilor a votat declarația acordării votului de neîncredere ANRE. Tot atunci a fost votată declarația de capturare a statului Republica Moldova, unde ANRE era în acea listă ca organ de stat capturat. În acel moment, candidatul era în funcția de director.

Iată, în viziunea dumneavoastră, cum credeți, care sunt argumentele deciziei de a propune următorul mandat?

Mulțumesc.

Domnul Radu Marian:

Deci, în mare parte, componența ANRE-ului s-a modificat, am numit persoane noi în acești ultimii ani, în ultima perioadă.

În ceea ce ține de domnul Carpov, acesta era responsabil de domeniul produselor petroliere și acele modificări legislative, creșterea transparenței, eficienței domeniului, au fost implementate de ANRE. Personal am considerat că pe acest domeniu a fost o prestație satisfăcătoare a ANRE-ului și, din această perspectivă, am oferit eu personal un punctaj bun pentru domnul Carpov.

Dar reiterez, în mare parte, componența ANRE-ului s-a modificat, s-a schimbat. În acești ultimii ani, am adus persoane noi, persoane profesioniste, care deja asigură conducerea și gestiunea acestei instituții importante.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deci, să înțeleg că la acel moment pretenții față de unii directori din structura de conducere a ANRE nu erau?

Domnul Radu Marian:

Deci, noi am... eu am evaluat activitatea acestuia în acești ani în care am fost în cadrul acestei comisii în calitate de președinte și am evaluat-o ca satisfăcătoare.

În același timp, am primit aceste avize, informații, am consultat avizele instituțiilor de forță, instituțiilor statului, să vedem dacă există anumite... există anumiți factori de risc în privința acestui candidat. Am primit aceste informații, le-am analizat și reieșind din ceea ce am primit din partea altor instituții, și reieșind din activitatea acestuia în ultimii 3 ani și jumătate, comisia și eu l-am evaluat satisfăcător.

Dar, reiterez, componența Consiliului de administrație al ANRE a fost modificată în mare parte, 3 persoane care au fost numite noi și, în același timp, o să mai avem încă un loc vacant, pentru care o să organizăm un concurs și o să putem să aducem încă o persoană nouă, prin care o să întărim această instituție.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Вопрос господину Мариану и господину Карпову.

В контексте того, что вы сейчас говорите о том, что вы проанализировали, доказали эффективность деятельности господина Карпова в период захваченного государства, приведите конкретные примеры, когда в период захваченного государства, который вы признали в 2019 году, какие действия предпринимал господин Карпов будучи директором НАРЭ, какие конкретно проблемы того времени, которые в том числе вы проголосовали в Парламент и господин Карпов поднял в общественное пространство, обратил внимание всего общества и постарался сделать все возможное для того, чтобы работа ANRE не подчинялась узурпаторам во власти.

Domnul Radu Marian:

Deci, eu pot să mă expun pe activitatea din ultimii 3 ani. Dacă aveți întrebări concrete la domnul Carpov referitor la activitatea din trecut, puteți să-l întrebați.

Ceea ce pot să vă spun eu este că, în momentul în care am venit la guvernare, am modificat legislația în ceea ce privește piața petrolieră, ca să avem mult mai multă transparență în modul în care se stabilesc aceste prețuri la produsele petroliere. Mă refer la produsele petroliere, pentru că domnul Carpov era responsabil de acest domeniu din partea ANRE-ului.

Deci, noi, ca și țară, nu avem produse petroliere, ar trebui să le importăm și depindem exclusiv de cotațiile internaționale și până să venim noi la guvernare era o problemă că atunci când se majorau aceste cotații internaționale, companiile majorau prețurile la pompă, iar atunci când se micșorau aceste cotații, prețurile nu neapărat se reduceau în aceeași măsură.

Modificările legislative pe care le-am propus atunci asigurau o reflectare fidelă a evoluțiilor internaționale și noi le-am văzut în acțiune, atunci când se majorau cotațiile, se majorau și prețurile la pompă, dar atunci când se reduceau, se reduceau și în aceeași măsură pentru cetățeni.

Pentru consumatori, la fel, s-au introdus standarde de transparență, a fost lansată o aplicație prin care orice cetățean, orice șofer poate vedea prețurile la toate stațiile petroliere din Republica Moldova.

La fel, au fost introduse măsuri de eficientizare a pieței petroliere prin care să existe mai multă eficiență și au fost măsuri prin care, cred eu, au apărut mai mulți jucători pe piață, evident, pentru că este important să fie concurență în acest domeniu, să eliminăm acel haos care era până la venirea noastră la guvernare.

Deci, au fost niște măsuri, cred eu, benefice care au fost luate de acest legislativ, pe care ANRE-ul le-a implementat pe acest domeniu și reieșind din prestația candidatului în acest domeniu, l-am evaluat corespunzător.

Dacă vă referiți la activitatea de până la guvernarea noastră, puteți să oferiți întrebări colegului.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Doamna Diana Caraman:

Да. О прозрачности это ваша личная оценка.

Более того я с коллегой Валерий Мудук обратились к Дирекцию управления по поводу проведения анализа post impact этого закона в результате чего цены на бензин повысились очень серьезным образом. Поэтому об эффективности и прозрачности я думаю, что могут судить в том числе наши автомобилисты, люди, которые имеют отношение к этой сфере.

Но тем не менее, я так понимаю, что конкретных фактов вы привести не можете. Если человек в свое время был эффективным, эффективным в период узурпации власти Плахотнюком и доказывает верность и службу вашей партии, то он нормальный, то его можно принимать, прощать и забывать все те претензии, которые в том числе, еще раз повторяюсь, конкретно, вы озвучивали в 2019 году будучи в Блоке ACUM.

Domnul Radu Marian:

Eu reiterez că, în mare parte, componența ANRE-ului a fost modificată. Deci, până acum, toate locurile vacante la ANRE în cazul directorilor la care li s-a expirat mandatul au fost numite persoane noi.

În privința domnului Carpov există această situație în care, dincolo de alte argumente pe care le-am menționat mai devreme, există și aspecte ce țin de memoria instituțională, dar, repet, noi am reîmprospătat și am numit persoane absolut noi în funcție la ANRE.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Raportul comisiei – doamna Roșca.

Vă rog.

Doamna Veronica Roșca:

Domnule Președinte,

Onorat plen,

Supun atenției dumneavoastră raportul la proiectul de hotărâre privind numirea în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, proiectul de hotărâre nr. 33 din 12 februarie 2025.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat acest proiect de hotărâre și comunică următoarele.

Se propune Parlamentului constatarea încetării mandatului de director al Consiliului de administrație al ANRE al domnului Veaceslav Untila în legătură cu expirarea mandatului și numirea domnului Eugen Carpov în funcția de director al Consiliului de administrație al ANRE din data de 1 martie 2025 pe un termen de 6 ani.

În conformitate cu prevederile legale, directorii sunt numiți în funcție de către Parlament, pe bază de concurs public, organizat de comisia parlamentară de profil, iar candidatul la funcția de director trebuie să întrunească cumulativ mai multe cerințe.

Astfel, în contextul prevederilor legale, concursul de selectare a candidatului la funcția respectivă a fost organizat de Comisia economie, buget și finanțe, care a prezentat Comisiei juridice, numiri și imunități decizia privind rezultatele concursului public pentru selectarea candidaților la funcția de director al Consiliului de administrație al ANRE, prin care se propune plenului Parlamentului candidatura domnului Eugen Carpov.

Urmare a examinării deciziei Comisiei economie, buget și finanțe a candidaturii selectate prin prisma cerințelor legale de eligibilitate, precum și în baza certificatelor prezentate de către autoritățile responsabile, Comisia juridică a constatat că domnul Eugen Carpov corespunde criteriilor stabilite cu privire la condițiile impuse.

Respectiv, în cadrul examinării proiectului de hotărâre s-a propus, totuși, ca la articolul 2 să fie exclus textul „din data de 1 martie 2025”, iar la articolul 3 să fie substituit textul „la data adoptării” cu textul „la 6 martie 2025”.

Aceste modificări au rezultat din necesitatea de a nu perturba activitatea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, luând în considerare că domnul Untila deține funcția de director general al Agenției.

În rezultatul dezbaterilor și audierii candidatului, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (7 voturi – „pentru”), propune proiectul de hotărâre nr. 33 din 12 februarie 2025 spre examinare și adoptare în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, cu modificările menționate mai sus.

Respectiv, sper că pentru stenogramă este clară această modificare: „1 martie” se substituie cu „6 martie”.

Prezenta hotărâre intră în vigoare de la 6 martie.

Mulțumesc foarte mult.

Întrebări, dacă sunt?

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul nr. 33 din 12.02.2025, proiectul de hotărâre privind numirea în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (a domnului Eugen Carpov).

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 33 din 12.02.2025, proiectul de hotărâre privind numirea în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (a domnului Eugen Carpov), susținut cu votul a 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Vă dorim mult succes.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 48 din 19.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (vizând mecanismul de responsabilizare a titularilor de avize de racordare și îmbunătățirea toleranțelor pentru dezechilibrele producătorilor eligibili).**

Prezintă – doamna Carolina Novac, secretară de stat, Ministerul Energiei.

Vă rog.

Doamna Carolina Novac – *secretară de stat a Ministerului Energiei:*

Mulțumesc.

Bună ziua.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați domni deputați,

Stimate doamne deputate,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de lege privind modificarea unor acte normative. Aici vorbim mai exact de anumite amendamente care vor modifica Legea nr. 107 cu privire la energia electrică, și anume se va modifica... iată, se vor introduce aceste mecanisme de responsabilizare a solicitanților de avize de racordare, precum și aducem modificări la Legea nr. 10/2016 cu privire la promovarea resurselor de energie regenerabilă, și anume aducem câteva modificări pe partea dezechilibrelor pozitive pentru viitorii câștigători la licitația de energie regenerabilă.

Ce prevede prezentul proiect concret? Cunoaștem cu toții criza începută, iată, și din 1 ianuarie 2025, când, în fond, noi nu mai consumăm energie electrică de la Centrala Cuciurgan. Or, orice kilowatt putere instalat de energie regenerabilă la noi, în țară, este absolut important și trebuie să valorificăm la maximum propria producție de generare la nivelul Republicii Moldova. Atunci prin prisma fortificării securității energetice în Republica Moldova, noi am introdus o serie de măsuri care sunt menite să responsabilizeze deținătorii avizelor de racordare.

Care este situația actuală la moment? Iată, „Moldelectrica”, care este operatorul sistemului de transport, a emis în jur de 1800 de megawați de avize de racordare pentru noi capacități de energie regenerabilă. Însă, mai puțin de 10 la sută dintre aceste capacități sau avize mai curând emise sunt puse în exploatare anual. Deci, în mod cert, noi avem nevoie de o altă soluție, de o altă abordare. Și atunci măsurile pe care noi le-am introdus, și anume odată cu intrarea în vigoare, deci, dacă este votat acest proiect de lege, noii solicitanți de avize de racordare vor trebui să depună o garanție financiară. Această garanție urmează s-o stabilească Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică într-o nouă hotărâre a Agenției.

În urma consultărilor, pe care noi le-am avut atât la nivel de Guvern, precum și la nivel de Parlament, precum și cu Agenția, considerăm că în cuantum în jur de 50 de euro per kilowatt putere instalată ar fi o sumă rezonabilă, însă acest aspect urmează să fie mai departe decis și consultat cu toate părțile interesate. Deci, toți noii solicitanți vor trebui să depună această garanție financiară într-un cont bancar al operatorului sistemului de transport.

Doi. Până în 30 iunie 2025, există posibilitatea pentru actualii titulari să renunțe la respectivele garanții financiare. Deci, respectiv, dacă

dumnealor consideră că nu au resurse financiare sau din alte considerente, pot renunța la respectivul aviz de racordare pentru a debloca situația în sistem.

Trei. Inclusiv titularii care deja dețin aceste avize de racordare și le expiră, iată, la a doua... la prelungire după 24 de luni, dumnealor, la fel, vor trebui să depună respectiva garanție financiară.

Patru. Actualii deținători de avize de racordare, actualii titulari, la momentul expirării și dacă nu au construit respectiva centrală, nu au dat-o în operare, vor fi nevoiți să achite această taxă de nevalorificare către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Această taxă noi o prevedem în prezentul proiect în sumă de... într-un procentaj între 50 și 70 la sută din întregul cuantum al garanției financiare.

Stimați deputați,

Acest proiect de lege este menit să deblocheze capacitățile de racordare, vor stimula în continuare investițiile reale în sectorul energiei regenerabile și vor conduce la dezvoltarea unei infrastructuri electrice moderne și eficiente.

Prin prezenta, vă rog politicos să votați prezentul proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – doamna Larisa Novac.

Doamna Larisa Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă secretară de stat,

Mulțumesc pentru prezentarea acestui proiect de lege.

Într-adevăr, Republica Moldova s-a angajat să crească ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile la minimum 30% către anul 2030, iar statul trebuie să faciliteze inclusiv acordarea de avize.

Vreau să vă zic că așa cum la Guvern ați primit solicitări din partea cetățenilor care sunt potențiali investitori în surse de energie regenerabilă, așa și noi, deputații, am primit în audiență mai mulți oameni care au semnalat această problemă, iar acest proiect de lege vine să rezolve unele situații care sunt create la moment și acest mecanism de responsabilizare a titularilor de avize de racordare este chiar foarte necesar.

Întrucât ne privesc acești oameni, eu vreau să le spunem clar celor care au scris cereri pentru a primi avize de racordare a locului de producere a energiei electrice, chiar citesc câteva solicitări pe care le-am primit de la

cetățeni, vreau să le spuneți clar când acești oameni vor putea primi aceste avize, pentru că ei sunt în așteptare, ce reguli vor trebui să respecte, pentru că în cazul în care se respectau aceste reguli nu ajungeam să modificăm legea?

Și al doilea mesaj, pentru că n-o să fie a doua întrebare, vă rog să-mi răspundeți acum. A doua întrebare ar fi către cei care au „bronat” această capacitate, dar până la ziua de azi nu au investit.

Deci, un mesaj către cei care sunt în așteptare, când vor primi, când vor putea să aibă răspuns la cererile lor?

Și doi. Pentru cei care au „bronat”, dar nu au investit?

Mersi.

Doamna Carolina Novac:

Vă mulțumesc frumos, doamnă deputată Novac, pentru întrebare.

Deci, în primul rând, în 2025, anul curent, urmează să fie eliberate în jur de 700 megawați capacitate în rețeaua de energie electrică pe transport.

Ce înseamnă acest lucru? Pentru că sunt două tipuri de avize: unu, vor expira avizele de 24 de luni; și doi, vor expira și avizele de racordare care au și sunt la a doua extindere, da, deja aproximativ 48 de luni.

Și, iată, vorbim de 34 de titulari ai acestor avize, care, cum spuneam, la momentul expirării acestui aviz, vor trebui să depună garanția financiară. Or, dacă dumnealor nu au intenții serioase... și, da, într-adevăr, ne confruntăm cu această situație de proiecte-fantomă care, apropo, vreau să menționez că nu se regăsesc doar în Europa... în Republica Moldova, cu această problemă se confruntă și România, și multe alte țări, când am analizat la nivelul Țărilor Baltice, în Spania, Portugalia, pentru că și aceste țări au introdus aceste garanții financiare.

Deci, urmează, într-adevăr, să vedem pe parcursul acestui an, 2025, câți din actualii deținători cărora le expiră avizele de racordare sunt bine intenționați și, într-adevăr, vor construi respectivele centrale fotovoltaice sau eoliene.

Doi. Și, bun, ca să închei aici punctul. Deci, procedura de acordare a acestui... de acordare a avizului de racordare, precum și depunerea acestei garanții financiare vor veni mai multe detalii concrete, pentru că am fost interpellată și ieri la mai multe comisii, ANRE, prin hotărârea pe care o va aproba, va stabili inclusiv cuantumul, procedura exactă, perioada. Însă, deja din discuțiile pe care noi le avem cu dumnealor, deci, va fi depusă respectiva garanție financiară în contul bancar, numele respectivului operator, operatorului sistemului de transport sau scrisoarea de garanție bancară de bună plată emisă către operatorul de transport, sau asigurarea mijloacelor bănești în contul ESCROW în baza contractului pe care-l are respectivul titular.

Acuma, către cei care au solicitat, pentru că și noi suntem la curent, am avut multiple audiențe atât cu instituții publice, precum și cu... să zicem, viitori producători, businessuri ș.a.m.d., dar inclusiv prosumatori din Republica Moldova.

Deci, situația este în felul următor, pentru că în mod cert se vor elibera capacități, în mod cert nu toți actualii deținători de aceste avize de racordare vor construi aceste centrale, pentru că noi am văzut situația din ultimii ani. Deci, este un vid legislativ de care dumnealor au beneficiat, unii, și iată acuma aducem claritate, transparență și ordine și, da, este un mecanism de responsabilizare. Noi avem acuma nevoie efectiv de orice kilowatt putere instalată pentru generare pe malul drept în Republica Moldova și pentru asigurarea acestui necesar.

Sper că v-am răspuns la întrebare concret, dacă mai era un aspect.

Și ce voiam să spun, pentru că vreau să fie foarte clar și aspectul... deci, în momentul când le expiră avizul către actualii titulari, le poate expira la 24 de luni și atunci trebuie să demonstreze autorizația de construire către operatorul sistemului de transport pentru prelungire, însă dacă nu solicită prelungirea respectivă, atunci li se va aplica această taxă de nevalorificare care această taxă va fi aplicată de către ANRE și respectivii bani, deci, resursele respective vor fi depuse, direcționate către bugetul de stat, inclusiv către cei care sunt la a doua prelungire, deci, care sunt la... ating deja 48 de luni valabilitatea aceluși aviz de racordare. La fel, dacă nu au construit nimic, și anume nu au terasamentul la turbinele eoliene, nu au respectivele fundații realizate, nu au nici structurile portante pentru panourile fotovoltaice, da, le vom aplica această taxă de nevalorificare.

Doamna Larisa Novac:

Doar de concretizare, doamnă secretară de stat.

Pentru acei cetățeni care au depus cereri pentru a primi avize de racordare, dar au primit răspunsuri negative de la instituțiile statului, care este mesajul pentru acești cetățeni în contextul proiectului de lege prezentat de dumneavoastră?

Doamna Carolina Novac:

Doar o mică specificare aici. Operatorul sistemului de transport emite aceste avize de racordare. Deci, ministerul nu are în atribuțiile sale acest „task”, această atribuție, deci, trebuie menționat și subliniat, este „Moldelectrica”. Ce se întâmplă? Dumnealor, într-adevăr, deci, la respectivii solicitanți cărora le-a fost refuzată această cerere până acum, ea a parvenit din simplul fapt că nu există capacitate din punct de vedere tehnic, pentru că toți, unu, au obținut... nu, avizul de racordare, au blocat acele capacități; și doi, este o listă de așteptare, deci, dumnealor, oricum, trebuie să facă această solicitare, cei care inclusiv au fost refuzați să facă această solicitare, să fie puși în lista de așteptare.

Și, da, noi avem nevoie... aici mai trebuie subliniat un aspect, avem nevoie și de investiții în rețelele de transport, în rețelele de distribuție, pentru a injecta cât mai multe capacități de energie regenerabilă care sunt și variabile, sunt intermitente, da, avem nevoie de aceste investiții semnificative.

Deci, trebuie dumnealor să mai facă o solicitare și veți vedea, vă garantez, în acest an se vor elibera capacități și vom reuși inclusiv capacități de energie regenerabilă cât mai multe să le construim.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Următoarea întrebare – domnul Fotescu.

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Здесь, здесь.

Doamna Carolina Novac:

Mulțumesc.

Domnul Vadim Fotescu:

Госпожа рапортор,

Мы с вами уже говорили об этом на заседание Комиссии по экономике, бюджета и финансов. Я не вижу, как юридически будет исполнен этот закон по одной простой причине, в законопроекте нет пункта, который четко говорит о том, что происходит с финансовой гарантией, когда экономический агент, подавший заявление на авиз не исполнил своих обязательств по строительству в течение двух лет и с последующим продлением четыре года. Отдавать это на откуп НАРЭ, то есть чтобы они это регламентировали в своем регламенте считаю неправильно. Потому что основные положения должны содержаться в законопроекте. Это первое.

И второе. На мой взгляд, учитывая, что у вас есть такой сбор, как сбор за неосвоения, да, вот этот сбор вы указываете, что уплачивается в размере 50%, 70% от суммы гарантий. В принципе у вас это одно и то же.

То есть, надо оставить либо неуплату этого сбора и указать конкретно в какой сумме, либо оставить финансовую гарантию, но в этом случае ввести еще один пункт, который четко регламентирует, когда экономический агент лишается этой финансовой гарантий в пользу государства в случае неисполнения обязательств.

Doamna Carolina Novac:

Vă mulțumesc mult, domnule deputat, pentru întrebare.

Vreau doar, dacă îmi permiteți, câteva aspecte să le clarific. În primul rând, noi vorbim aici de o modificare adusă la proiectul de lege, deci, proiectul de lege nr. 107 cu privire la energia electrică, legea primară.

Detaliile de acest gen pe care oricum noi trebuie să le consultăm mai departe cu ceilalți participanți, cu ceilalți agenți economici, să înțelegem, inclusiv cu operatorii sistemului de transport, inclusiv cu Agenția. Toate aceste detalii trebuie în mod granular și în detaliu discutate și agreate în consultările publice pentru a elabora acest Regulament, pentru că avem nevoie de astfel de detalii și atunci noi nu putem să intervenim cu orice modificare în legea primară.

Doi. Legat de lipsa detaliilor, ce spuneți dumneavoastră, cu privire la perioada sau valabilitatea avizului de racordare. Iată este Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, care este aprobat de către ANRE. Aici, în acest Regulament, în speță punctul 36 tocmai asta și menționează că: „Avizul de racordare se eliberează pentru un termen de 24 de luni de la data emiterii avizului de racordare pentru centrala electrică”. Mai mult, menționează că: „Perioada de valabilitate al avizului racordat se prelungește către operatorul sistemului de transport pentru o perioadă de 12 luni în cazul instalațiilor de utilizare și de 24 de luni pentru centralele electrice”. Deci, iată, toate aceste detalii se regăsesc și în alte regulamente și noi am considerat că nu este cazul să le dublăm prin aceste referințe.

Acum legat de faptul că noi nu menționăm. Și, într-adevăr, noi am discutat și acest aspect, de ce să nu menționăm inclusiv cuantumul, da, garanțiile financiare, ca să fie clar de pe acuma agenților economici sau actualilor titulari, sau viitorilor solicitanți de avize de racordare, care este acest cuantum.

Însă, tot din discuțiile și consultările cu Agenția, pentru că aici, apropo, ține și de atribuția Agenției, care Legea nr. 174 cu privire la energetică, articolul 9, specifică atribuția ANRE, punctul h) tocmai asta și menționează: „Adoptă hotărâri cu privire la eliberarea, prelungirea, reperfectarea, suspendarea, reluarea valabilității sau retragerea licențelor, a autorizațiilor”. Deci, iată, toate aceste aspecte, într-adevăr, sunt ulterior specificate, și anume cuantumul, procedura, perioada, toate aceste detalii în Regulamentul care va fi elaborat de către Agenție.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Domnul Vadim Fotescu:

Уважаемая госпожа докладчик,

Давайте мы не будем путать закон и подзаконный акт. В том случае если вы приходите в Парламент и просите поддержать

законопроект, который в последующем станет законом, в нем должны быть хотя бы основные принципы закреплены. То, что вы ссылаетесь на регламенты ANRE, в данном случае при законодательной деятельности недопустима. Это, во-первых.

Во-вторых, с точки зрения размера, допустим, компенсации, ОК, пускай это будет регламент и решения НАРЭ, но основные положения должны быть закреплены.

И я еще раз говорю, что у вас получается дуближ и подмена понятий между финансовой гарантией, которая четко должна быть. Что такое финансовая гарантия? Это экономический агент вносит сумму, которая будет изъята государством в случае, если он не выполнил каких-то своих обязательств. В вашем законопроекте этого нет.

Более того, вы упомянули, что это может быть банковская гарантия, но опять-таки это не прописано в вашем законе. И в последствие это может быть использована НАРЭ, заставить инвестора заморозить собственные средства на счетах. Поэтому это тоже необходимо прописать.

Doamna Carolina Novac

Cum am menționat anterior, deci, încă o dată, iată, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are astfel de atribuții, inclusiv tarifele la energia electrică, la gazul natural, inclusiv titularul, să zicem furnizorul de gaze naturale când obține respectiva licență trebuie să demonstreze Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică că deține un anumit quantum și înțeleg că este vorba de un milion de lei. Deci, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are rolul său propriu. Noi, ca și minister, considerăm că această abordare... pentru că, într-adevăr, mai este o rundă de discuții cu privire la toate detaliile de quantum, procedură, de modul de depunere a acestei garanții. Și această garanție nu este... haideți să percepem corect, trebuie de văzut ca un depozit. Deci, garanția se returnează în maximum 15 zile. Asta discutăm și cu colegii de la ANRE. În maximum 15 zile lucrătoare se returnează, din ziua punerii sub tensiune a centralei electrice sau punerii în operare a respectivei centrale.

Deci, acestea sunt detaliile pe care noi le considerăm suficiente și depline în prezentul proiect.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect de lege în cadrul comisiei.

În urma dezbatărilor, cu vot majoritar, propune adoptarea acestui proiect în prima lectură.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Luări de cuvânt.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Коллеги,

Мы обсуждаем законопроект якобы направленный на стимулирование более активного развития возобновляемых источников и значит обеспечение сетей страны большим объемом электроэнергии из этих восстанавливаемых источников. Стимулирование. То, что предложено в этом законе это не стимулирование, это принуждение. Это принуждение.

Какая сложилась ситуация? Из-за чего вообще понадобился этот закон? Оказывается, некоторые экономические агенты имея в виду, что это может быть выгодно, получают aviz de racordare, așa „rână la rătlăgele” и потом держит их у себя, как актив, который «кушать не просит».

На самом деле ситуация сложилась такая, мы находимся в положение, когда государство имеет лимитированный ресурс мощности трансформирования, мощности перекачки электроэнергии, распространение ее, лимитированный ресурс.

Что обычно делается в условиях, когда у государства лимитированный ресурс? Такими ресурсами является земля, является радиочистоты, является другие вещи которые конечны у государства. В этой ситуации предлагается этот ресурс распределять по конкурсу, по тендеру.

Да, покупать этот ресурс можно ограничить срок, как аренда предположим земли в муниципиях или в стране в целом, можно покупать на год, на два и т. д.

От какого срока мы начинаем отсчитывать вот это вот 2 года, от начала проектирования, от начала выдачи этой лицензии, от начала внесения... от даты внесения этой гарантии и т. д.? Ну, эта гарантия ни о чем не говорит. Эта гарантия ни о чем не говорит, она ничего не стимулирует.

Итак, предложение, надо было бы этот закон переделать таким образом: вот у нас есть лимитированный ресурс, вот он объявлен причем это же в разных сетях. 24 киловольт — это одна сеть, да, 36 киловольт эта другая сеть, 120 киловольт третья сеть и т. д., и тому подобное и там разные вещи.

Значит вот у нас есть лимитированный ресурс на подключение, пожалуйста, объявляется конкурс, участники идут, получают право на *racordare* на определенный срок. Пусть ANRE, Правительство, кто угодно определяет какой-то нужен срок и от какой даты его отсчитывать, но это был бы правильный подход, стимулирующий подход, а не обязывающий подход.

Вы знаете, что такое стимул вообще? Стимул эта такая большая палка, на конце которой есть большой железный крюк, закрытый бархатной, этой самой, бархатной тряпочкой и за ухом у слона его дергают и так водят по арене. Вот что такое стимул в этой ситуации.

Нету здесь никакого стимула, ничего этот закон, в этом виде с точки зрения дополнительных мощностей и регенеральной электроэнергии, не даст. Я, это мое мнение, я не хотел бы вам говорить поверьте мне, потому что я не Господь Бог и не Оракул, и не Пророк, чтобы мне здесь верили, но это ничего не даст, потому что это не стимулирующая вещь.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – domnul Babici.

Domnul Ion Babici:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Dragi cetățeni și membri ai diasporei,

Astăzi voi vorbi despre un subiect esențial pentru Republica Moldova, securitatea noastră energetică.

Din păcate, nu văd mesaje consolidate pentru ca să mergem mai repede înainte. Cineva ne citește lecții că tot ce propunem noi astăzi aici, în plenul Parlamentului, nu vor fi cu rezultate palpabile, dar evenimentele dramatice din Ucraina și ostilitățile Federației Ruse ne-au demonstrat cât de vulnerabili

suntem dacă depindem doar de un singur furnizor de energie. Cine vrea, în orice moment, poate să-ți pună niște reguli pe care o să le aibă ca efecte negative, probabil, generații întregi.

De ce este important acest proiect de lege? Când discutăm despre modificări legislative privind producția de energie regenerabilă, nu vorbim doar despre detalii tehnice, ci despre pași concreți spre independența noastră energetică. Știu că, uneori, asemenea proiecte pot părea abstracte, însă consecințele lor se resimt, de fapt, în facturi și în fiecare gospodărie a noastră.

Ne dorim să ne asigurăm că orice investitor care obține un aviz de racordare este cu adevărat hotărât să investească și să producă energie, nu să țină ocupate capacități care ar putea fi valorificate real de altcineva.

În ultima perioadă, operatorii de sistem au emis numeroase avize de racordare pentru producția energiei din surse regenerabile, însă multe dintre acestea nu s-au finalizat în centrale electrice.

Apropo, trebuie să-i felicităm pe cei care au reușit și să le mulțumim pentru că astăzi noi avem energie electrică produsă din razele solare, vânt și biogaz. Asta-i foarte bine, deci, un efort care s-a soldat cu rezultate concrete.

Astăzi s-a creat o falsă impresie că rețeaua nu mai dispune de capacități, dar noi dispunem încă de capacități, descurajând investitorii serioși care ar putea dezvolta cu adevărat sectorul energiei verzi.

Din păcate, și trebuie s-o spun de aici, de la tribuna Parlamentului, noi mai avem și astăzi cetățeni care în plină criză sunt preocupați doar de obținerea unor beneficii financiare, meschine, că ele sunt beneficii financiare meschine atunci când știi că toată țara suferă, dar tu te ocupi de nebunii.

Acest proiect de lege le va tempera din aceste practici și va elibera rețeaua pentru investitorii de bună-credință. Da, eu sunt de acord, poate nu este suficient ceea ce se propune în acest proiect de lege, dar și asta va ajuta.

Vom urmări cu atenție evoluția lucrurilor și vom interveni imediat pentru a accelera la maximum implementarea proiectelor de producție a energiei electrice din surse regenerabile. Eu sunt convins că cei care-s „cu musca pe căciulă” astăzi ne privesc, ei urmăresc foarte atent și eu vreau să le spun de aici, tot de la tribuna Parlamentului, că eu personal o să fiu tare, tare preocupat să vă găsesc până la urmă cine sunteți și cu ce vă ocupați, de fapt.

În contextul presiunilor din partea Federației Ruse, fiecare metru pătrat de panouri solare, colegi, și fiecare pală de vânt valorificată înseamnă un scut suplimentar pentru Republica Moldova împotriva șantajului extern.

De fapt, avem toate șansele să dezvoltăm mult mai mult sectorul energiei verzi, trebuie doar să eliberăm calea pentru acele persoane și companii care lucrează cu seriozitate și au cele mai bune intenții.

Să fim realiști, cine controlează sursele noastre de energie are un cuvânt greu de spus și ne poate șantaja de dimineață până dimineață. Cu cât ne dezvoltăm mai mult propriile resurse regenerabile, cu atât mai rapid se va reduce posibilitatea celor care vor să ne șantajeze. Astfel, nu va mai fi nevoie să facem compromisuri costisitoare pentru viitorul nostru.

Dragi cetățeni,

Eu cred cu tărie că Republica Moldova poate și trebuie să producă propria energie, fără a depinde de resursele altora. Eu am văzut lucrul acesta și m-am bucurat foarte mult în discuțiile cu investitorii noștri. Noi avem oameni de calitate, care se pricep și sunt pregătiți să meargă mai departe și să avem mai mulți kilowați de energie verde în rețelele noastre. Avem la îndemână soarele, vântul și tehnologiile moderne.

Prin proiectul de lege discutat astăzi, facem ordine doar în sectorul energetic și deschidem calea pentru investitorii care își asumă pe deplin responsabilitatea de a livra energie. Dacă am devenit recunoscuți la nivel internațional prin vinul nostru, de ce nu să reușim același lucru în domeniul energiei verzi?

Eu vă mulțumesc pentru atenție și vă îndemn să rămânem solidari în efortul de a clădi o Moldovă puternică, mândră și, cu adevărat, stăpână pe propriul destin energetic.

Și nu uitați, la încheiere, fiecare kilowatt produs acasă este un strop de independență, iar energia regenerabilă ne poate menține liberi, că alte surse, din păcate, nu avem.

Mult succes ministerului și investitorilor. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Da. Mulțumesc mult.

În scopul economisirii timpului...

Уважаемые господа депутаты,

Хочется экономить ваше время, но все-таки удивляет, когда чисто технические проекты вы умудряетесь внести политическую нотку. Очень жаль, что такой важный проект так, к сожалению, деградирует в ваших глазах.

Хочется остановиться на некоторых моментах.

Решить проблему блокировки мощностей, которая существует сегодня в этой области безусловно необходимо, и никто с этим не

спорит. Проблема серьезная, ее нужно решать и в моем понимании Министерство энергетики даже несколько опоздала в этом плане.

Но формула, предложенная Министерством энергетики, не решит данную проблему.

Во-первых, она создает дополнительную финансовую нагрузку на инвестора.

Во-вторых, она не предусматривает возможность исключения с процесса недобросовестных дельцов. О чем говорил предыдущий оратор.

И в данной редакции слишком много возможности для интерпретации, то есть непредложены четкие критерии финансовой гарантии и таксы за невыполнения.

В моем понимании в данное решение есть некоторые, можно сказать, поверхностные решения данной проблемы. Поскольку здесь нужно подходить глубже к этому вопросу и менять процедуры на этапе выдачи разрешения на подключение, чтобы исключить изначально возможность блокировки объемов, недобросовестного отношения и прочих негативных последствий, с которыми сегодня сталкивается наша энергетическая система.

Здесь, безусловно, господа депутаты, мяч на стороне Министерство энергетики, которая располагает этими возможностями, располагает людьми компетентными и также необходимой информации.

Спасибо за внимание. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Cu adevărat, un proiect tehnic, la prima vedere, a stârnit foarte multe discuții aici, în Parlament. Unii, în continuare, vorbesc despre așa-numita independență energetică, așa cum o văd ei. Dar, de fapt, noi, an de an, vorbim despre una și aceeași sau, cel mai bine zis, colegii din majoritatea parlamentară vorbesc despre unul și același lucru: șantaj energetic, independență energetică ș.a.m.d.

Iată, datorită la viziunile voastre privind independența energetică, deja al patrulea an la rând, noi nu putem să construim o linie de înaltă tensiune, de la Vulcănești s-o tragem până la Chișinău. De fiecare dată ne vorbiți, la început de an, că suntem șantajați energetic, iar la sfârșit de an vorbiți despre

faptul că, iată, deja ne-am debarasat de acel șantaj, suntem independenți. Independenți noi o să devenim atunci când în țară cu adevărat vor fi create și construite capacitățile necesare ale Republicii Moldova de generare a energiei electrice și a energiei termice. Pentru aceasta, dumneavoastră trebuie să investiți mult în ceea ce a fost construit în perioada sovietică, în primul rând, în CET-urile noastre de la Chișinău și de la Bălți.

Energia regenerabilă este un lucru bun, dar voi, prin incapacitatea de a gestiona acest sistem, ați adus la aceea că, astăzi, la moment, noi avem foarte mulți baroni de aceștia care cumpără tot de la voi, de la oamenii de la ANRE. Iată, azi, i-ați dat girul pentru al doilea mandat domnului Carpov. Cumpără documente, nu investesc absolut nimic, după aceasta, caută investitori reali pentru a le vinde niște hârtie, acorduri de racordare la sistem cu bani foarte și foarte mari. Iată, e businessul pe care l-ați construit dumneavoastră.

Vă dau un sfat, dacă vreți, dacă până acum nu ați ajuns la aceea cum să vă debarasați de acest sistem, nu prin modificare de lege. Voi ați creat o instituție care se numește Consiliul de Investiții Strategice, pe lângă Guvern. Am văzut cum a acționat acest Consiliu de Investiții Strategice. A închis vreo 18 televiziuni. Așa-i? Așa-i. A făcut dezmăț în domeniul medical. Așa-i? Așa-i. Acum, de ce nu folosiți acest Consiliu de Investiții Strategice în domeniul acesta energetic, pentru voi este un domeniu energetic, ca să faceți regulă, să le luați avizele acestea de racordare prin hotărârile acestui Consiliu, să-i deduceți justiției, pe care ați reformat-o, pe acei care au încercat să facă bani ilegali pe seama vânzării acestor documente, pe care le-au primit, probabil, tot contracost de la acei de la ANRE? Și cu adevărat să dați aceste avize de racordare oamenilor, investitorilor care cu adevărat au capacitate și doresc să investească în acest domeniu. De ce nu ați folosit această pârghie?

Ați venit încoace cu modificare de legislație. Iată, dacă o să votăm pentru proiectul acesta de lege, de mâine va fi totul bine. Dar n-o să fie totul bine.

Și la final. Vorbind despre regula în domeniul energetic, da, stații care să genereze energia electrică cea regenerabilă este necesar, este un trend, dar să nu uităm inclusiv de acele capacități pe care noi astăzi le avem la moment.

Nu uitați de faptul că trebuie să restabilim relațiile noastre cu supra puterea energetică nr. 1 din lume – Federația Rusă. Gaze naturale mai ieftine decât din Federația Rusă n-o să găsiți. Acele încercări de a cumpăra gazul rusesc prin intermediul unor firme fantome de prin Europa, eu cred că în timpul apropiat, în decurs de un an – un an jumătate, o să fie scoase la iveală de către adevărații procurorii demni, onești și care au curaj să facă acest lucru.

Iar cu referire la acest proiect, părerea mea că este unul inutil, iar mecanisme aveți suficiente pentru a face regulă în acest domeniu.

Vă mulțumesc.

Doamna Doina Gherman:

Vă mulțumim.

Următoarea luare de cuvânt – domnul Lilian Carp.

Vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Vorbind despre inutil, vreau să-i spun celui care a vorbit înaintea mea că este inutil să-i vorbești unui rob despre libertate, atunci când el nu cunoaște, de fapt, ce înseamnă libertate.

Și vorbind despre libertate, o să vorbim din perspectiva că, în Republica Moldova, 30 și ceva... de ani de zile, noi am fost într-un fel sau altul robii unei așa-numite „mari puteri”, la care el face referire, Robin Pi, faptul, știi, ca pe narcomani, vă dăm gaz ieftin, nu vă dăm gaz ieftin, o să faceți ce vă spun eu sau nu faceți, vă tăiem sau nu vă tăiem. Sau ați uitat de câte ori i-a fost închis Republicii Moldova robinetul la gaz, dacă nu vota cum trebuie la ONU, dacă nu făcea partea cealaltă sau una. Deci, când tu dintr-o singură sursă te alimentezi în viață, ești robul cuiva.

Acum eu înțeleg că pe voi tare vă doare sufletul pentru așa-numita mare putere mai tare decât pentru Republica Moldova și atunci când se votează vreun proiect prin care noi să avem independența energetică sau să modernizăm armata, voi aveți cea mai mare grijă nu ca cetățenii din Republica Moldova să poată să-și decidă singuri soarta, dar voi aveți grijă ca nu cumva, Doamne ferește, stăpânii voștri, pe care îi aveți acolo, să-și piardă pârgھیile de a putea influența politicile din Republica Moldova. Iată, pe voi, asta vă doare.

Vreau să vă spun că linia de tensiune înaltă care este Vulcănești–Chișinău o să fie construită anul acesta. Vă place vouă, nu vă place, anul acesta o să avem acest proiect dat în exploatare, cu siguranță. Și, iată, pe voi vă doare mai tare că n-o să mai aveți pârgھیi ca să puteți șantaja Republica Moldova de pe malul stâng, că o să vă dea, că n-o să vă dea, vă stinge lumina dacă nu vreți și tot așa. N-o să fie, da. N-o să mai fie. Așa „v-a durut în cot” și atunci când a fost construit gazoductul Iași–Chișinău, vai, ce gălăgie, că nu ne trebuie, că-i una, că-i alta, și acum s-a adeverit că a fost un proiect corect.

Cu cât mai mult noi vom diversifica atât infrastructura de transportare a energiei electrice, precum și producerea energiei, cu atât noi o să fim mai independenți în deciziile noastre. Că vreți să ne țineți robi, asta-i problema voastră. Stați robi acolo. Puteți, știți cum, cât vreți în mintea voastră, dar nu încercați să puneți toată lumea să fie robi alături de voi, pentru că un rob hrănit, sătul și frumos, așa cum sunt unii, tot rob rămâne.

Iar ceea ce, cu siguranță, facem noi este ca să putem să dezvoltăm domeniul acesta de resurse regenerabile. Pe noi ne-a ferit Dumnezeu să avem... sau vorba ceea că noi nu avem așa resurse energetice, așa cum le are țara pe care voi o numiți că are cele mai multe resurse energetice. Nu le avem. Avem soarele, avem vântul. Acestea sunt resursele pe care noi putem să le exploatăm. Da, ele nu costă nici ieftin, nici scump, cum spunem noi, dar ele nu costă mai scump decât libertatea pe care noi trebuie s-o avem.

Faptul că noi modificăm legislația că, da, au fost, într-adevăr, unii șmecherași care au cumpărat cotele și au încercat să le vândă și noi acum încercăm să punem niște norme de reglementare ca să nu mai poată unii să mențină cotele pentru a construi capacități în ceea ce privește energia regenerabilă, da, noi facem o modificare corectă.

Iar ceea ce vreau să vă spun, că, de exemplu, în satul meu de baștină, foarte curând, este un investitor care va da în exploatare un parc fotovoltaic cu peste 55 de megawați.

Din câte înțeleg, la Negureni, la fel, se construiește un parc fotovoltaic, cu câteva zeci sau chiar aproape 100 de megawați și asemenea proiecte o să fie. Mediul privat din Republica Moldova are bani și ei vor să investească și asta este cel mai bine când acei de pe loc vor să investească.

Noi am modificat legislația pentru consumatorii casnici și, datorită lor, a crescut cu aproape 5 la sută producerea de energie verde. Lăsați oamenii să investească în acest domeniu și lăsați oamenii să poată să fie independenți, iar noi, Republica Moldova, dacă tot vorbiți și vă place cuvântul „neutralitate”, „independență”, independență și neutralitate este atunci când tu ai propriile resurse și investești în anumite tehnologii care îți oferă libertate.

De aceea, Republica Moldova are nevoie de libertate și prieteni de aceștia, „pseudo drugii” de aceștia, care îți închid gazul, știi, „dacă nu faceți cum spunem noi, «отключим газ»”, lăsați-i, vă rog, să stea la dâșii acasă.

Mersi mult. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Acestea au fost luările de cuvânt.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr.48 din 19.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (mecanismul de responsabilizare a titularilor de avize de racordare și îmbunătățirea toleranțelor pentru dezechilibrele producătorilor eligibili). Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 48 din 19.02.2025 votat în prima lectură de 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Rămânem pe unda energiei, securității energetice.

Și continuăm cu **proiectul nr. 55 din 26.02.2025, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”.**

Prezintă – domnul Constantin Borosan, secretar de stat, Ministerul Energiei.

Vă rog.

Domnul Constantin Borosan – *secretar de stat al Ministerului Energiei:*

Bună ziua.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Prezentăm următorul proiect atenției dumneavoastră, menit să consolideze securitatea energetică a țării noastre și să ne integreze în piața unică energetică europeană.

Este vorba despre proiectul de lege privind ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și „Moldelectrica”, și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”.

Acordul a fost semnat la data de 6 februarie 2025. Acordul prevede finanțarea pe teritoriul Republicii Moldova a construcției liniei electrice Bălți–Suceava, între stația electrică Bălți până la hotar cu România, până la râul Prut, pe o distanță de circa 58 de kilometri.

Acordul de grant este în valoare de 15,4 milioane de euro și reprezintă o finanțare în proporție de 20 la sută din valoarea întregului proiect.

Proiectul în întregime are un cost de 77 de milioane de euro. Pe lângă finanțarea liniei electrice, prevede și modernizarea tuturor stațiilor electrice ale „Moldelectrica”, înlocuirea echipamentului și a transformatoarelor.

Aceasta va oferi posibilitatea, datorită creșterii rezilienței rețelei interne, integrării unor capacități mai mari de energie regenerabilă în rețeaua electrică.

Acest proiect este prevăzut să fie finalizat până la sfârșitul anului 2027. Acordurile de finanțare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții au fost deja încheiate și ratificate în Parlament, cu cofinanțare de circa 40 la sută fiecare.

Deci, acest grant, acordat de Uniunea Europeană, generos pentru țara noastră, va stimula și mai mult securitatea și reziliența țării noastre.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Domnule secretar de stat,

Eu...

Da. Domnul Reidman.

Vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi. Domnule raportor,

Да, в результате реализации этого проекта, насколько увеличатся у нас мощности подключения к сетям?

Мы только что рассмотрели проект, сейчас мы имеем Bălți–Suceava, будет качать, будем реконструировать северную эту самую ТЭЦ или что там будем реконструировать, новые подстанции, а вот эти вот мощности по подключению насколько увеличатся в результате реализации этого проекта?

И что будет с теми авизами de racordare, которые будут выданы на регенеративную энергию?

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Nu. Așa.

Domnul Constantin Borosan:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Deci, proiectul prevede linia electrică, extinderea stației electrice Bălți, подстанция Bălți, 330 kilovolți, extinderea ei pentru tensiunea de

400 kilovolți și modernizarea tuturor stațiilor electrice de la 110 kilovolți pe teritoriul țării noastre prin înlocuirea transformatoarelor.

Acum pentru această stație electrică, concret Bălți, deci, puterea de transfer a fluxului de energie electrică depinde de puterea autotransformatoarelor. Pentru un astfel de nivel de tensiune, puterea autotransformatoarelor va fi, variază între 500, 600 megavolți-amperi. Aceasta înseamnă o capacitate de transfer în ambele direcții, o capacitate respectivă.

Vrem să menționăm că acest proiect intenționăm să-l declarăm de interes național de utilitate publică. Respectiv, tot ce înseamnă aviz de racordare, acte permissive, vor fi realizate în conformitate cu Legea nr. 488 privind declararea proiectelor de utilitate publică într-un regim accelerat.

Aceasta nu afectează în niciun fel negativ avizele de racordare eliberate, din contra, datorită consolidării rețelei interne, înlocuirii transformatoarelor vechi cu altele noi, va crește capacitatea rețelelor electrice de a integra o capacitate, o putere mai mare din surse regenerabile.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Ну, просто для уточнения.

Вы говорите о 400 киловольтах, вы говорите о 110 киловольтах, это магистральные, а потом, дальше эта дистрибуция идет 36 киловольт, 24 киловольт и т. д., и тому подобное.

Сюда же подключаются регенеративные источники, сюда, они местные больше, сюда. Вот здесь будет какое-то развитие или не будет для того, чтобы те, кто подключились, потом не были выключены в целях, так сказать, ну, как это называется, национальных целях там и т. д., и тому подобное?

Domnul Constantin Borosan:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Deci, acest proiect vizează rețelele electrice de transport, tensiunea 400 kilovolți, 330 kilovolți, 110 kilovolți. Deci, sursele regenerabile de energie, în dependență de puterea lor, sunt parcuri eoliene solare mari de zeci de megawați.

Guvernul a aprobat ieri, în ședință de Guvern, autorizarea construcției a 2 parcuri fotovoltaice, cu puterea totală de 90 de megawați. Acestea urmează să fie conectate la rețelele de transport. Ceea ce instalează cetățenii acasă datorită mecanismului care a fost creat legislativ, care să permită

instalarea panourilor fotovoltaice, este în rețelele de distribuție cu tensiunea joasă. Cel mai des e cazul de tensiune joasă 220, 380 volți.

Deci, în acest caz, nu sunt în niciun fel afectate aceste rețele. Rețelele de distribuție sunt dezvoltate de către operatorii de distribuție anual, în baza unui Plan de investiții, care este aprobat de ANRE. Iar Planul de investiții, conform Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție, este obligat să țină cont de solicitări. Unde sunt solicitări de conectare a surselor regenerabile, anume acolo, în primul rând, să fie dezvoltate rețele de distribuție.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – domnul Babici.

Domnul Ion Babici:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule autor,

Noi înțelegem foarte bine că această linie va mai avea și alte obiective în afară de a mări capacitatea, deci, noi vom reuși să ne sincronizăm mai bine cu rețelele de distribuție din România. Acesta este un obiectiv mai mult tehnic, dar foarte, foarte important.

Eu am vrut să întreb: cât de repede putem să ne mișcăm înainte și să avem această linie deja construită? Dacă aveți careva termene? Și pe partea română, dacă acolo, la fel, este în mișcare acest proiect tehnic?

Domnul Constantin Borosan:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebări.

Accelerăm acest proiect, în paralel, la turații maxime, toate procesele posibile.

Vrem să vă informăm că, în prezent, Ministerul Energiei desfășoară consultarea publică repetată a proiectului de lege privind declararea utilității publice de interes național a acestui proiect. Estimăm, în perioada următoare, să venim în Parlament cu propunerea adoptării acestui proiect de lege.

De asemenea, a fost constituită unitatea de implementare în cadrul „Moldelectrica”, din specialiștii „Moldelectrica” și specialiștii contractați de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Acum, am avut ședințe cu reprezentanții autorităților locale pe teritoriul cărora traversează această linie, ca să ne asigurăm că traseul este definitivat, este final, am găsit acest consens și avansăm cu traseul selectat. Nu facem devieri, fiindcă asta tot înseamnă timp.

De asemenea, acum are loc finalizarea conceptului de proiect înainte de anunțarea licitației. Urmează a fi licitația care să contracteze și proiectantul, și executorul lucrărilor. Deci, va fi un singur contractor.

În ceea ce privește lucrările pe teritoriul României, aici vrem să informăm că, în luna ianuarie, a fost atribuit de către „Transelectrica”, operatorul de transport din România, contractul privind construcția liniei electrice pe teritoriul României. Și, desigur, suntem în dialog permanent cu colegii noștri din România și facem demersuri ca acest proiect strategic să fie realizat în timp sincronizat de ambele părți.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Domnul Ion Babici:

Concretizare. Deci, dacă o să aveți nevoie pe proiectul pentru exproprierea terenurilor, dacă vrem să construim, asta, cu siguranță, veți avea suport și din partea noastră, adică ca să mergem mai repede.

Și dacă vorbim de construcția proprie a liniei și ați mai menționat că vor fi schimbate noi transformatoare pentru a mări capacitatea, în afară de aceasta, deci, poate, cumva să mergem și acolo. Cumva am rezolva problema cu acele capacități care „plâng toată țara” acum că nu-s, dar lumea vrea să investească.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Vă mulțumesc frumos.

Stimate domnule raportor,

Uniunea Europeană a fost, este și, din ceea ce ne încurajează, ei ne spun că vor fi mereu alături de noi și ne susțin cu resurse financiare inclusiv. Atunci când un cetățean întreba: „Unde-s banii?”, ar fi cazul să se uite acum la ședința de plen în care vorbim despre un proiect de 77 de milioane de euro, din care 15,4 sunt granturi. Acești bani vin pentru independența Republicii Moldova, pentru independența energetică a Republicii Moldova. Acesta vine pentru ca oamenii să nu ajungă din moftul cuiva în întuneric și să nu înghețe. Este păcat că nu s-a întâmplat până acum și ne bucurăm că acest lucru începe să se întâmple de acum încolo.

Proiectul, despre care am vorbit mai devreme, este despre producerea energiei regenerabile, acum vorbim despre un proiect de transportare a energiei electrice.

Întrebarea mea este: dacă în cadrul acestui proiect va fi posibil sau este prevăzută vreo etapă în ceea ce ține de echilibrare sau dacă ne oferă cumva acces la piața sau la rețelele românești, astfel încât să putem prin intermediul lor să asigurăm echilibrarea tensiunii în rețea, astfel încât să nu avem probleme în ceea ce ține de tensiunea în rețea în Republica Moldova?

Vă mulțumesc.

Domnul Constantin Borosan:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Desigur, echilibrarea sistemului energetic reprezintă un subiect foarte actual, mai ales pe măsura dezvoltării surselor regenerabile de energie, pe măsura funcționării pieței energiei electrice, sunt mai multe opțiuni, soluții tehnice cum aceasta poate fi realizat. O soluție este, desigur, dezvoltarea capacităților locale flexibile, rapide care pot funcționa, centrale electrice rapide, baterii de stocare, precum și creșterea interconectivității țării noastre cu țările vecine, în cazul dat cu România, cu ENTSO-E, cu Uniunea Europeană.

Desigur, acest proiect, datorită liniei electrice, datorită interconectării cu România, cuplarea cu piața unică energetică europeană, unde are loc tranzacționarea energiei orar, cu o zi înainte, piața zilei următoare, pe parcursul zilei și piața de echilibrare, aceasta oferă posibilitatea de a reduce dezechilibrele și a echilibra inclusiv prin achizițiile de energie electrică pe termen scurt orar. Da, aceasta este o măsură care este menită să reducă dezechilibrele în sistemul energetic.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Vasile Grădinaru:

Da. Vă mulțumesc frumos.

În același context în care în Republica Moldova investim tot mai mult în regenerabile, fie că e vorba de fotovoltaice, fie că e vorba de eoliene, respectiv, avem o situație în care Republica Moldova importă, dar avem și, poate, pe parcurs, inclusiv să se dezvolte oportunitatea de export de energie electrică. Atunci eu întreb: dacă această linie poate oferi posibilitatea doar într-o singură direcție de transportare sau poate în ambele sensuri transporta energie electrică?

Mulțumesc.

Domnul Constantin Borosan:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Deci, când vorbim de interconexiune, aceasta, desigur, întotdeauna este bidirecțional, în ambele sensuri. Și până la declararea stării de urgență, producătorii independenți de energie electrică regenerabilă din țara noastră au valorificat această oportunitate. Sincronizarea cu sistemul energetic european, datorită faptului că suntem astăzi întreg continentul european, și Moldova este parte a acestui sistem energetic, a oferit oportunități pentru afaceri, afacerile au început să exporte energie electrică în Uniunea Europeană. Deci, în continuare, și această linie va crește această capacitate de export. Și capacitatea de import, și capacitatea de export va fi crescută. Ambițiile pe care le avem în domeniul energiei regenerabile să creștem masiv producția de energie regenerabilă, inclusiv centralele electrice, a producătorilor independenți, vedem un interes mare pentru aceasta. Și, iarăși, aceste interconexiuni favorizează, stimulează foarte mult această activitate.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Acestea au fost întrebările.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect de lege important, acest Acord de grant, care vine să întărească securitatea energetică a Republicii Moldova.

Urmare a analizei, comisia, cu vot majoritar, inclusiv 3 colegi din opoziție, propune Parlamentului examinarea și adoptarea acestui proiect în prima și în a doua lectură.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – doamna Coșeru.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege.

Prezentul grant în valoare de 15,4 milioane de euro, acordat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în cadrul Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, este destinat proiectului de construcție a liniei electrice aeriene de 400 de kilovolți Bălți–Suceava, inclusiv lucrărilor de reconstrucție a Stației electrice Bălți de 400 de kilovolți.

În urma examinării, Comisia politică externă și integrare europeană, cu votul majorității, susține acest proiect de lege și-l propune plenului spre votare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 55 din 26.02.2025, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”. Suntem la prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 55 din 26.02.2025 susținut în prima lectură de 73 de deputați.

Vă mulțumesc.

Comisia de bază recomandă votul în două lecturi.

Regulamentar, mă adresez fracțiunilor.

Doamna Greceanîi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Puneți la vot, domnule Președinte.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamna Gherman.

Doamna Doina Gherman:

Susținem, domnule Președinte.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Cu acordul fracțiunilor, rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 55 din 26.02.2025, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 55 din 26.02.2025 susținut în lectura a doua de 72 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 37 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri. Suntem la lectura întâi.**

Prezintă – domnul Cojuhari, secretar general, Ministerul Afacerilor Interne.

Vă rog.

Domnul Vladislav Cojuhari:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Onorată asistență,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de lege privind modificarea cadrului regulatoriu al Inspectoratului General de Carabinieri.

O să fiu succint și laconic, cum încerc deja să-mi dezvolt așa stil aici.

O piramidă a necesităților care au propulsat această modificare, deci, în primul rând, sistemul de ordine și securitate publică derivă din 3 elemente: menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice.

Baza proiectului constă în delimitarea acelor procese și misiuni, dat fiind faptul că ordinea și securitatea publică, actualmente, în Republica Moldova, este realizată de către Inspectoratul General al Poliției și de către Inspectoratul General de Carabinieri.

Pentru ca să avem o abordare sinergică și o intervenție operativă, este necesitatea să facem claritate pe acest segment. Suntem în proces și cu Legea nr. 320 cu privire la activitatea Poliției.

Deci, urmare a delimitării misiunilor și activităților pe linia menținerii asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, intrăm în partea de perfecționare și pregătire, și în speță vorbim despre operaționalizarea Centrului de perfecționare și pregătire a Inspectoratului General de Carabinieri, unde avem o susținere enormă. Pe această cale, mulțumim foarte mult colegilor din Franța. Jandarmeria franceză este deja chiar la sediul Inspectoratului General al Carabinierilor, cu colegii lucrează ca să operaționalizeze, astfel încât acest Centru să aducă plusvaloare în pregătirea angajaților. Și de aia, am pus următorul „layer” acest element de pregătire, fiindcă pregătirea este cheia succesului și este fundamentul orișicărui proces.

Acum, ambiția Inspectoratului General de Carabinieri este atingerea acelor standarde de pregătire și intervenție la nivel european și aceasta va fi realizat cu suportul colegilor din Jandarmeria franceză.

Următorul nivel este acoperirea geografică pe întreg teritoriul Republicii Moldova, astfel încât pe lângă companiile și instituțiile cu statut de persoană juridică, pe care le avem existente, să extindem și companiile mobile, 5 la număr, pe întreg teritoriul Republicii Moldova. În vârful piramidei, vom avea acel efect mult așteptat, și anume reducerea timpului de intervenție, care se va realiza prin intermediul: unu la mână, mandatarea echipelor Inspectoratului General de Carabinieri să intervină la apelurile 112 și logic, bineînțeles, luând în considerare ceea ce am menționat anterior, vom avea mai multe forțe în teren, va fi o sinergie între poliție și va fi o posibilitate operativă de intervenție, fapt care în mod direct va influența și timpul de reacție, și intervenție în direcția pozitivă.

Deci, clar să fie, reducem timpul de intervenție, vrem mai rapid să intervenim și mai bine să acționăm în orișicare situație.

Proiectul nu necesită careva cheltuieli financiare și, plus, nu solicităm nici modificarea sau suplimentarea resursei umane. Deci, cu cadrul existent, vom face față încercărilor pe care le avem.

Mersi mult.

Rog susținerea proiectului.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Trecem la întrebări.

Prima întrebare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Господин госсекретарь,

Скажите, пожалуйста, с чем связана необходимость назначения командующего карабинерами через декрет Президента?

Это новшество, которое вы вводите, вы ничего про него не сказали и почему именно так вы видите назначение директора или, как он называется, главного по карабинерам?

Domnul Vladislav Cojuhari:

Mersi mult de întrebare.

Nu este o noutate, chestia asta a fost și anterior, haideți să vă răspund, dar un pic „from the end”, de la capăt.

Deci, ideea e că, în primul rând, Inspectoratul General de Carabinieri este o structură în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu subordonare duală, adică, pe timp de pace, au... De aia și am început cu delimitarea atribuțiilor și competențelor pe menținerea, asigurarea ordinii și restabilirea ei. Trebuie de ținut minte faptul că Inspectoratul General de Carabinieri are și o subordonare pe linia Ministerului Apărării. În condițiile de asediu sau de război, IGC va trece sub coordonarea Statului Major al Forțelor Armate.

Comandamentul sau conducerea Forțelor Armate este numită de către Comandantul Suprem al Forțelor Armate, Președintele Republicii Moldova.

Și termenul era un „request” pe care-l avem, pe 5 ani este numit șeful Poliției de Frontieră, pe 5 ani este numit șeful Inspectoratului General al Poliției. Deci, chestia asta tot prezumă un anumit mandat de activitate care aduce numai transparență, eligibilitate și, în principiu, standardele pe care toți le discutăm permanent.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Doamna Diana Caraman:

Не сильно я поняла почему именно Президент должен назначать. Вы говорите про..., мы говорим, мы надеемся, что мы будем жить в нормальной ситуации, а не в экстренных случаях, при которых не

только карабинеры, но и вся система правоохранительных органов немножко имеет другие обязанности и в том числе подчинений.

Поэтому честно, искреннее не понимаю почему в данном контексте, с учетом того, что они подчиняются Министерству внутренних дел есть такая необходимость именно такого подхода к этому вопросу.

И второй вопрос. Мы знаем, что во многих, к сожалению, системах у нас есть большая нехватка кадров. Если вы можете, что-то сказать по поводу нехватки кадров и решения этого вопроса в ряде Службы карабинеров.

Domnul Vladislav Cojuhari:

Inspectoratul General de Carabinieri, zilnic, participă la toate ședințele organizate de către Ministerul Apărării. Deci, nu este vorba că... nu aducem nicio isterie asupra situației. Lucrurile sunt cum sunt și întotdeauna Inspectoratul General de Carabinieri avea acea abordare duală. Asta nu înseamnă că el nici nu știe cum arată Ministerul Apărării și când are loc o stare de asediu sau de război, atunci Inspectoratul General de Carabinieri va căuta pe Google adresa unde-i Ministerul Apărării.

Deci, ideea este că activitățile sunt zilnice, cotidiene și ei au subordonarea în Statul Major, de aia și ei sunt parte componentă. Dar nu Ministerul Afacerilor Interne dictează toate regulile pe dezvoltare și cumva, să spunem așa, momentele strategice ce țin de IGC. De aia, Inspectoratul General de Carabinieri are Centrul său de pregătire și intervenție, fiindcă el are niște aspecte mai mult militare, pe când partea asta de ordine publică. De aia și menționăm că era important delimitarea clară pe: menținere, asigurare și restabilire.

Deci, ca să fie clar, nu e nimic ascuns aici, totul este foarte transparent și este necesar, fiindcă având acel segment dual, el să fie cumva numit în coraport cu Statul Major și ministrul apărării.

Ce ține de resurse umane, probabil că, aici, am putea să facem și o conferință pe acest subiect, fiindcă este o problemă nu doar pentru Ministerul Afacerilor Interne, pentru multe alte instituții, și nu doar pentru Republica Moldova, deci, pentru toate țările lumii, se duc procese. Ieri chiar a fost și o discuție la televiziune, unde a fost doamna ministru Daniella Misail-Nichitin, care a abordat aceste subiecte și a adus claritate pe segmente. Noi avem și o îmbunătățire de situație comparativ cu alți ani, în 2024, am văzut și o stabilizare, și o creștere.

Dacă ne referim concret la problema resurselor umane la IGC, la carabinieri, acolo lucrurile stau cumva chiar mai bine decât la alte instituții, fiindcă având acel statut dual, ei sunt toți militari și nu mai activează pe stil vechi, când erau luați oamenii cumva cu de-a sila, puși la activitate, dar majoritatea din ei sunt toți pe contract. Acum având acel suport și din partea

jandarmeriei franceze, asta este încă un imbold și o motivație pentru a dezvolta.

Să nu uităm doar, la final, că carabinieri au fost prima instituție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care a plecat, a fost delegată, detașată la operațiuni de menținere a păcii în operațiuni internaționale. Anul trecut a fost inițiată și anul curent tot urmează, rezultatele au fost foarte bune. Plus, mai ținem și... pe segmentul de gen. Următoarea echipă care va pleca este 50 la 50, 50% bărbați, 50% femei, în misiune. Suntem, consider, OK. Bineînțeles că sunt situații, neajunsuri, dar ele trebuie abordate constructiv, adică noi vedem, încercăm să privim lucrurile ca oportunitate, ca soluție, dar nu ca un blocaj.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Domnul Reidman – în continuare.

Domnul Oleg Reidman:

Господин госсекретарь,

Я не совсем понял, вы в своем рапорте говорили о возможности карабинеров более оперативно реагировать на обращение по 112. Кто будет принимать решение о применении карабинеров по обращению 112? На какие типы обращения 112 будут реагировать карабинеры?

Это что-то для меня довольно странно. Может быть, вы поясните, как это так? Я завтра позвоню 112 и скажу, что у меня не убрали около подъезда, и что карабинеры придут убирать? Что будем делать?

Domnul Vladislav Cojuhari:

Без БТР.

Domnule Oleg Reidman:

(*Râde.*) Ну, поясните как это будет происходить «более оперативное реагирование на вызовы по 112».

Domnul Vladislav Cojuhari:

Da, da. Încă o dată revin, încercam să fiu laconic cu acea piramidă, dar văd că am creat mai multe neclarități. Deci, delimitarea menținerii, asigurării și restabilirii este importantă anume din segmentul că menținerea este o prerogativă a Inspectorialului General al Poliției, iar asigurarea, restabilirea – a carabinieriilor.

Ca să asigurăm sinergia, adică să coopereze toți bine și simetric, și să nu avem nevoie de solicitări că ne mai trebuie, nu știu, câte sute sau mii de oameni, am decis să facem astfel încât procesele unde pot conlucra aceste două instituții să fie stipulate.

După promovarea modificărilor legislative, care au o conotație strategică, intrăm în partea de reglementări guvernamentale. Serviciul 112 este un Serviciu care are, la rândul său, tot niște „timplayt”-uri, niște șabloane. Și dacă persoana solicită, că, uite, este un huliganism sau un consum de băuturi alcoolice în stradă, sau droguri, atunci liber echipa IGC, care are zilnic foarte multe rezultate pe identificarea comercializanților de droguri ș.a.m.d., ei, băieții și fetele, au multe rezultate zilnic deja pe aspecte ce țin de menținerea ordinii în stradă, așa să spunem, atunci nu este nevoie să solicite neapărat să vină Inspectoratul General al Poliției, poate să vină și IGC.

Mai mult...

Mersi mult pentru această întrebare.

Că mi-a scăpat încă o idee, pe care trebuia s-o menționez și la discurs, și anume faptul că acest proiect va facilita și implementa acel principiu de proximitate, principiul de aplicare a celei mai apropiate patrule, principiul internațional. Atunci când este o echipă, că avem multe echipe mobile, și în IGC avem echipe mobile, și în IGP, și atunci când este o calomniere sau un huliganism contravențional nu prea grav, este super OK să intervină.

Deci, probabil că chestia reiese din percepție și dumneavoastră când ați spus de carabinieri, v-ați gândit că-s militari cu mitralieră. Nu, tocmai de aici și noi am pornit acel proces în 2024, am avut un bord și experți internaționali, mulți colegi din Franța, din România, care ne-au ajutat ca să facem aceste modificări ca să aducem claritate.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

То есть, получается так, что оператор 112 на его усмотрение выбор „timplayt”, вот этого шаблона, по котором он действует, а уж квалификация хулиганизм это или торговля наркотиками, или băuturi alcoolice, это вообще квалификация не к оператору относиться вообще-то. Это уже потом, при задержании, при... Ну, другая процедура совсем.

То есть, этот „timplayt” на усмотрение оператора 112 — это не очень хорошо. Ну, я понимаю там есть сигнал, что собирается где-то большая группа, каких-то людей, вооруженных арматурой или еще чем-нибудь, собираются идти громить не знаю кого там, Парламент или Президентуру, или еще кого-то. Это понятно, там carabinieri выдвигаются, а остальное не совсем понятно.

Кто-то еще должен быть который принимает решение направлять ли carabinieri или обойтись с Полицией все-таки.

Domnul Vladislav Cojuhari:

Deci, în primul rând, când persoana apelează Serviciul 112, asta nu-i o loterie sau e o ghicitoare. Persoana, când sună la 112, nu spune că trimiteți pe cineva și pune receptorul, persoana descrie clar fapta.

Când ați făcut dumneavoastră perfect referire la acele „timplayt”-uri, acolo „timplayt”-ul nu-i doar coloniță, dar acolo sunt și întrebări specifice pentru fiecare situație și operatorul are sarcina să clarifice cât mai mult în detalii. Între timp, dacă-i clar ce se întâmplă, poate transmite și echipajul, fiind la legătură cu echipajul să-l informeze pe parcurs, îi înarmat, nu-i înarmat, îi consum, îs 2, îs 3, îi violență în familie, îi violență stradală, câte persoane, cu ce și cum operează, ce discută, despre ce se discută. Deci, întrebările astea sunt clasificate.

Deci, calificarea, în genere, o s-o facă deja procuratura mai departe, dar fapta, în esență, este clar despre ce noi discutăm, despre un automobil care-i parcat sau, cum ați menționat dumneavoastră, despre un grup de persoane înarmate care doresc să... nu știu, vandalizeze un magazin.

Atunci tu nu poți să transmiți niciun... adică doar un singur echipaj, fie de poliție sau fie de carabinieri, atunci se solicită mai multe echipaje. Fiecare echipaj, noi am mai avut dezvoltat și sistemul de comunicație cifrată „TETRA”, care are și o geolocație și el, operatorul, vede și atunci el vede dacă persoana sună și spune că, uite, eu acuma la moment îs agresat verbal de câteva persoane și la 100 sau 200 de metri este un echipaj de carabinieri, atunci îl alocă în această...

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Doamna Sibova – în continuare.

Doamna Inga Sibova:

Da. Mulțumesc.

Stimate domnule raportor,

Aș dori ca dumneavoastră să explicați completarea acestei legi cu articolul 11¹ „Subdiviziunile specializate ale Inspectoratului General de Carabinieri”: „În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice...”.

Ce înseamnă aceste atribuții specifice, este vreo noțiune, și anume ce intră în aceste atribuții specifice sau... și cine primește decizia, sunt ele specifice sau nu, Comandantul General sau altă modalitate? Ca să înțelegem ce înseamnă asta și cine decide totuși, sunt ceva atribuții specifice, pentru care se înființează această subdiviziune specializată.

Domnul Vladislav Cojuhari:

Încă o dată, care subdiviziune specializată?

Doamna Inga Sibova:

„În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice ale Inspectoratului General de Carabinieri, prin ordin al ministrului afacerilor interne, la propunerea Comandantului General, se înființează subdiviziuni specializate ale Inspectoratului General de Carabinieri.”

Domnul Vladislav Cojuhari:

Exact la asta m-am referit când am menționat intervenția promptă și acoperirea geografică. Noi avem subdiviziuni cu statut juridic, adică au un sediu, cod cadastral care stau fix în nord, în centru, în sud, dar ne propunem să avem și minimum 5 campanii mobile și acestea sunt campaniile mobile care pot fi dislocate la necesitate, adică în regiunile unde nu este acoperire, ca să poată să intervină.

Atribuțiile conform Regulamentului de activitate al Inspectoratului General de Carabinieri, adică nu-i nimic ieșit din buchea legii, tot e în conformitate cu actul normativ.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare?

Doamna Inga Sibova:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Noi vă mulțumim.

Acestea au fost întrebările.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – domnul Carp...

Doamna Racu.

Doamna Ana Racu:

Nu pește, dar crustacee.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și relatează următoarele.

Inițiativa legislativă propune modificarea în sensul îmbunătățirii cadrului normativ.

În acest context, proiectul aduce o claritate esențială în structura organizatorică a Inspectoratului General de Carabinieri, fără a fi înființate structuri noi.

Elementele inovative ale acestui proiect de lege țin în mod special de:

- stabilirea competențelor carabinierilor în asigurarea și restabilirea ordinii publice, contribuind ca entitate sau forță de sprijin pentru Poliție în menținerea acesteia;

- reducerea timpului de reacție până la 15 minute, prin implementarea principiului celei mai apropiate patrulare sau companii mobile de intervenție;

- crearea... o inovație a acestui act este și crearea a 5 unități de intervenție, în vederea asigurării acoperirii regionale pentru următoarele localități: Căușeni, Cahul, Ungheni, Orhei și Edineț, este așa-numitul proces de regionalizare a Inspectoratului de Carabinieri;

- consolidarea pregătirii profesionale a carabinierilor prin îmbunătățirea programelor de instruire inițială și continuă a angajaților acestei entități prin utilizarea unor metodologii moderne de studii, inclusiv cu implicarea experților specialiști din țările UE.

Implementarea acestui proiect va avea un impact pozitiv, va duce la o eficientizare a acestei entități importante și inerente statului nostru, Inspectoratul de Carabinieri, și nu atrage după sine cheltuieli financiare adiționale.

În rezultatul dezbaterilor avute în Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, cu votul majorității membrilor săi, comisia a susținut acest proiect și propune aprobarea proiectului dat în prima lectură.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 37 din 12.02.2025, proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 37 din 12.02.2025 susținut de 55 de deputați în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 52 din 26.02.2025, proiectul de lege privind indexarea pensiilor la 1 aprilie 2025.**

Prezintă – doamna deputată Marina Morozova.

Vă rog.

Doamna Marina Morozova:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

În anul 2021, PAS vine la guvernare, pensia minimă este de 1188 de lei.

În campania electorală am promis că pensia minimă o vom crește la 2000 de lei. Știam că sunt necesare mijloace bănești foarte mari, dar creșterea pensiilor era importantă pentru noi și pentru pensionarii noștri. Chiar din primele luni de mandat, la 1 octombrie 2021, am majorat pensia minimă de 2000 de lei... la 2000 de lei.

Anul 2022 – pensia minimă s-a majorat la 2278 de lei.

Anul 2023 – 2620 de lei, iar în 2024 pensia minimă a ajuns la 2778 de lei.

Deci, din 2021 până în 2024, pensia minimă a crescut cu 143%.

Ce ține de pensia medie – de la 2000 de lei aceasta s-a majorat la 4000 de lei, o creștere de 100%.

Anul acesta, anul 2025, iarăși este despre sprijin real pentru pensionarii noștri.

Cu două zile în urmă, Președinta Republicii Maia Sandu a promulgat legea privind majorarea pensiei minime de 3300 de lei pentru pensionarii cu stagiul de peste 40 de ani de muncă. Totodată, Șefa statului a convenit cu Guvernul Republicii Moldova asupra indexării tuturor pensiilor cu 10% în acest an – o creștere, de fapt, peste inflația din anul 2024.

Stimați deputați,

Astăzi, am ocazia să vă prezint proiectul de lege care propune schimbarea mecanismului de indexare la 1 aprilie 2025, care va aduce un suport mai mare pentru pensionari.

Conform Legii privind sistemul public de pensii, pensiile se indexează anual la 1 aprilie, iar coeficientul de indexare constituie rata inflației la sfârșitul anului precedent. Propunem o indexare a pensiilor cu 10%, ceea ce

depășește rata inflației de 6,9%. Noi nu doar acoperim rata inflației, dar venim și cu o majorare a pensiilor, o măsură care nu doar protejează puterea de cumpărare a pensionarilor, dar este un suport mai mare persoanelor vârstnice.

Și pentru că auzim multe informații și în această sală, uneori false, despre inflație și despre creșterea prețurilor, să facem claritate. Inflația cumulativă, în ultimii 3 ani, a fost de 60%, pensia minimă s-a majorat nu cu 60%, dar cu 157%. Pensia s-a mărit de două ori mai mult decât inflația. Dacă un pensionar în 2021 avea o pensie de 1188 de lei, din aprilie 2025 va avea 3055 de lei – o creștere de 1866 de lei, care nu doar că acoperă inflația, dar este un venit suplimentar real.

Ce ține de pensia medie. Un pensionar, cu pensia de 2000 de lei în 2021, va avea 4318 lei din aprilie 2025 – o creștere cu 2300 de lei.

Stimați deputați,

Această indexare nu este doar o creștere procentuală, este un gest de respect și recunoștință față de oamenii care au contribuit la dezvoltarea țării noastre, este un sprijin real pentru pensionarii de astăzi.

Vă invit să susținem acest proiect și să oferim mai mult suport pensionarilor.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Очень показательным является тот факт, что, говоря о повышении или индексации пенсии, вы, действительно, не говорите о повышении цен на продукты питания, коммунальные услуги. И в этом контексте мы видим, что говорят конкретно пенсионеры. А говорят они о том, что, к большому сожалению, даже с учетом тех цифр, которые вы называли, покупательная их способность и уровень их жизни очень сильно снизился. Более того, у абсолютного большинства пенсионеров затраты на коммунальные услуги занимают более половины тех доходов, которые они получают.

Когда вы говорите про инфляцию вы должны понимать, что вы говорите о том, что доход этого пенсионера с учетом инфляции доводится до того же уровня, как и в прошлом году. Поэтому повышение и инфляция — это разные вещи.

Но даже если мы говорим про индексацию по уровню инфляции, то хочу вам напомнить, что за период вашего правления, в момент,

когда инфляция была 30%, пенсия была проиндексирована всего лишь на 15%, в нарушение закона. Даже не просто требование оппозиции, а в нарушение закона. В данном контексте даже с учетом того, что вы предлагаете, и мы поддержим повышение индексацию на 10%, вы все равно остаетесь должны нашим пенсионерам по закону.

В данном контексте возникает вопрос: почему тогда не повышена... не индексирована пенсия до подхода к выборам? Почему в период, когда мы не находимся и не подходим к выборной кампании вы не делали это по закону? И почему данный рост не составляет тот уровень, который вы еще...

Doamna Marina Morozova:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Cred că dumneavoastră nu prea ați auzit ceea ce am spus eu în discurs, dar, repet.

Încă o dată, inflația cumulativă, în ultimii ani, a fost de 60%, pensia minimă s-a majorat cu 157%, pensia medie s-a majorat cu 100%.

Doi. Ce ține de alegeri, care ați spus. Conform Legii privind sistemul public de pensii, pensiile se indexează anual la 1 aprilie. Noi vorbim de 1 aprilie 2025. Ce au acum alegerile cu 1 aprilie, care este, de fapt, data când se indexează pensiile?

Eu înțeleg că dumneavoastră sunteți în campania electorală deja, dar haideți să... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Mulțumesc că susțineți acest proiect.

Și să fim uniți pentru pensionarii noștri.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare, vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Uniți с вами мы не будем никогда. Потому что-то то, как вы издевайтесь над гражданами, не позволяет мне даже в мыслях допустить о том, что с такими, как вы, мы можем быть uniți. Но когда мы говорим про индексацию, почему мы говорим, что 2025 год, это не секрет ни для кого, что он предвыборный.

При этом еще раз спрашиваю вас: почему в межвыборный период, два года назад, пенсия, которая должна была быть проиндексирована на 30%, была проиндексирована на 15%? Сегодня вы повышаете только... проиндексируете только на 10%, где еще 5%, которые вы нашим пенсионерам должны? Вот в этом вопрос.

Doamna Marina Morozova:

Eu cred că v-am răspuns la întrebarea dumneavoastră. Încă o dată repet, 60% – inflația cumulativă, 157% – creșterea pensiei.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – doamna Darovannaia. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Alla Darovannaia:

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Spuneți, vă rog...

Doamnă Morozova... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamna Marina Morozova:

Da.

Doamna Alla Darovannaia:

Spuneți, vă rog, dacă s-a vorbit tot câteva cifre despre inflație, haideți să facem niște clarificări pentru cetățeni și pentru colegii din sală.

Biroul Național de Statistică publică mai multe rate ale inflației, de exemplu, rata anuală a inflației și rata medie anuală a inflației. Rata medie anuală a inflației, care, de fapt, este o mărime medie și cel mai bine reflectă creșterea prețurilor, a constituit: în 2022 – 28,74%, în 2023 – 13,44%, iar în 2024 – 4,7%. Dar conform legii, la care dumneavoastră vă referiți, pensiile se indexează luând în considerare rata inflației la finele anului, deci, în luna decembrie, pentru anul precedent.

Aceste rate au fost: în 2022 – 130,24, în 2023 – 104,2 și în 2024 – 106,9. Pensiile au fost indexate în: 2023 cu 15%, deci, minus 15 din valoarea reală; în 2024 au fost indexate cu 7%, deci, plus 1,8; și în 2025 o să le indexați cu plus 3%. Când veniți cu altă derogare, ca cele rămase din 15% să le fie compensat la pensionari și la acei care sunt beneficiari de alocații sociale, ca totuși să fie compensate toate acele pierderi din acel an cu o inflație destul de mare?

Da. Mulțumesc.

Doamna Marina Morozova:

Stimată doamnă deputată,

Citesc scrisoarea de la Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova din 6 februarie 2025: „La solicitarea dumneavoastră, Biroul Național de Statistică vă comunică că rata anuală a inflației pentru 2024, ceea ce reprezintă creșterea prețurilor medii de consum de la începutul anului 2024 până la sfârșitul 2024, similar cu solicitarea dumneavoastră, a constituit 6,97%”. Acestea sunt datele de la Biroul Național de Statistică.

Și încă o dată repet, inflația cumulativă a fost 60%, guvernarea PAS a majorat pensia minimă cu 157%. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Darovannaia.

Doamna Alla Darovannaia:

Doamnă deputată,

Eu vă cred cu referire la scrisorile pe care le aveți dumneavoastră de la Biroul Național de Statistică, dar cred mai mult ochilor mei, care, iată, mi-am luat special calculatorul astăzi și puteți să vă uitați toți: Biroul Național de Statistică – este 7%.

Nu știu de ce o instituție oficială de stat pe site scrie o cifră, dumneavoastră vă spune alta, o să vă clarificați.

Întrebarea mea a doua este: spuneți, vă rog, când prin acest proiect de lege ați majorat pensiile, fiindcă doar le indexăm cu 10% și nu le majorăm? Și noi avem 2 proiecte, când le discutați, pentru a indexa de la 1 ianuarie? Probabil că știți foarte bine că mulți cetățeni își doresc totuși de la 1 ianuarie să le fie indexată și nu de la 1 aprilie.

Nu este o problemă să modificăm această lege, noi o avem înregistrată în procedura legislativă. Chiar putem să discutăm și cu dumneavoastră, fiindcă facem tot pentru binele cetățenilor, ca totuși, cel puțin, începând cu anul viitor, recalcularea... indexarea să se efectueze de la 1 ianuarie și să modificăm această formulă cu proiectul cum l-am propus, 50, ca să nu interveniți de fiecare dată cu derogări de la lege, dar să executăm permanent, ca responsabili de reglementarea legislației în Republica Moldova, legea așa cum este ea scrisă negru pe alb.

Și, da, eu o să confirm că noi o să susținem acest proiect de lege. Or, toate proiectele care vin în ajutorul și beneficiul cetățenilor noi le susținem.

Doamna Marina Morozova:

Mulțumim pentru susținere.

Vreau să deschideți și site-ul Băncii Naționale, unde tot scrie despre rata anuală a inflației în decembrie și o să vedeți 6,97%.

Ce ține de propunerea dumneavoastră, eu cred că noi suntem capabili, toți deputații, să ne întâlnim, ori de câte ori este necesar, ca să votăm o derogare, pentru a susține pensionarii noștri și asta o s-o facem de fiecare dată.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamnă Apostolova,

Vă rog.

Doamna Reghina Apostolova:

Da. Mulțumesc frumos.

Госпожа докладчик,

Во-первых, сразу отмечу, что за 10 дней мы представим и зарегистрируем по данному проекту амендамент.

Второе. Мы поддержим этот проект так же, как и поддержали на комиссию.

Но у меня есть два вопроса.

Первый. Если вы помните, когда утверждался бюджет там была заложена индексация в 6,1% и мы тогда зарегистрировали проект, где предлагали с учетом, с поднятия цен 10%, 15%. Плюс, у нас 3 раза за эти годы, мы предлагали проект по изменению пенсий, начисление и т. д.

Скажите, пожалуйста, если быть до конца честными, почему вы не взяли при подготовки этого проекта и не объединили наш проект и ваш проект? Разве от этого пенсионерам было бы хуже?

Вот вы сейчас говорили о сотрудничестве, о разговорах, о понимании и т. д., и т. д., почему эти два проекта не были объединены? Это первый вопрос.

Спасибо.

Doamna Marina Morozova:

Eu trebuie să menționez că indexarea pentru acest an va costa bugetul de stat 1 miliard 027 milioane de lei. Ce ține... 1 miliard 027 milioane de lei.

Ce ține de indexarea propusă de dumneavoastră, eu vă propun să calculați care ar fi indexarea dacă noi am primi prejudiciu de 5,3 miliarde de lei, care trebuie să fie încasate de la Șor. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Dacă 10% e 1 miliard, 5 miliarde ar fi 50%. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Marina Morozova:

Da.

Domnul Igor Grosu:

Am înțeles.

V-am înțeles.

Doamnă Apostolova,

Vă rog.

Doamna Reghina Apostolova:

Второй вопрос. Скажите, пожалуйста, вот сегодня много говорили о индексации пенсий, которой в 2023 году вы обманули пенсионеров на 15%.

Скажите, пожалуйста, когда вы планируете отдать долг пенсионерам за 2023 год?

Спасибо.

Doamna Marina Morozova:

Încă o dată, 5,3 miliarde de lei Șor să întoarcă Republicii Moldova și pensionarilor, părinților noștri, mătușilor noastre, buneilor noștri și, iată, atunci, cum a spus și domnul Președinte, noi putem să indexăm cu 50% pensiile.

Vă rog frumos, discutați cu colegul dumneavoastră și organizați aceasta.

Domnul Igor Grosu:

Și ne informați.

Domnule Grădinaru,

Vă rog.

Domnul Vasile Grădinaru:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă autor,

Este un proiect bun și recunoaște și opoziția că este un proiect bun, care trebuie să fie susținut de către cetățeni, vine să ajute una dintre cele mai defavorizate pături sociale din Republica Moldova și nu numai.

Dar, totodată, ei încearcă să intoxice spațiul public cu fel de fel de falsuri pentru a diminua sau a discredita efortul Guvernului de a ajuta cetățenii.

Primul fals l-ați auzit, cumva, că prețurile ar crește mai tare sau mai repede decât propriu-zis veniturile oamenilor sau, în cazul dat, pensia.

Ați spus-o clar, în 3 ani inflația a crescut 60%, iar pensia a crescut cu 157% și dacă cetățenilor nu le este foarte clar în procente, o să le explic în lei cum asta arată. De la 1188 de lei la 3055 de lei, asta înseamnă 1867 de lei. Nu este o creștere fenomenală, dar cum voi creșteți cu 10 lei pe an, vouă v-ar fi trebuit 186 de ani să creșteți atâta cât am crescut noi în 3 ani. Așa că nici unul din pensionarii noștri n-ar fi ajuns la pensia asta dacă ați fi fost voi la guvernare.

Al doilea aspect. Ați încercat să mințiți că noi creștem, pentru că este o campanie electorală. Noi, în ultimii 4 ani, avem 3 ani electorali. Dacă ne-am fi potrivit vouă, ar fi trebuit să creștem o singură dată. Noi o s-o creștem de

atâtea ori de câte ori o să putem și oamenii să se bucure de aceste creșteri, nu pentru că noi suntem cei mai frumoși și cei mai deștepți din lume, dar pentru că ei merită aceste venituri.

Eu vă rog, doamnă autor, să-mi răspundeți la întrebare: această indemnizație de 10 la sută este considerată doar ca și o indemnizație, ținând cont că inflația este de 6,1 sau este totuși și o creștere, ținând cont că depășește acest prag al inflației care este prevăzut de lege?

Mulțumesc.

Doamna Marina Morozova:

Mulțumim.

Stimate coleg,

Într-adevăr, 6,9% este inflația pe 2024 și această indexare prevede și o majorare a pensiilor pentru a susține pensionarii noștri, pentru a susține puterea de cumpărare și pentru a oferi un trai decent în Republica Moldova.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare? Nu.

Doamna Sibova – în continuare.

Doamna Inga Sibova:

Mulțumesc.

Iarăși polemici politice. Totuși, proiectul evident că trezește multe semne de întrebări, mai ales că este întrebarea destul de relevantă: când o să întoarcem această diferență? Dar eu nu despre aceasta.

Doamnă autor,

Vedem că acest proiect a fost înregistrat abia ieri și acum mă uit la rezoluția asupra proiectului de act normativ, unde se indică că se trimite către Guvern, Centrul Național Anticorupție, direcțiilor și tot așa.

Până în prezent, eu nu văd avizul Guvernului. Eu înțeleg că poate este o excepție anume pentru acest proiect, dar de mai multe ori opoziția prezintă proiecte necesare, dar, cu părere de rău... și vreau să vă spun că avem foarte multe proiecte pentru binele cetățenilor noștri, care până în prezent nu au avizul Guvernului și nu sunt admise nici în comisiile de specialitate. Dar acest proiect de lege, eu îmi dau seama, da, este necesar, dar fără avizul Guvernului a trecut avizarea în comisiile de specialitate și îl examinăm acum în plen.

Dumneavoastră cum puteți să explicați acest fapt: este o încălcare sau nu este o încălcare? Sau „для достижения целей все средства хороши”? Cum dumneavoastră explicați?

Vă rog.

Doamna Marina Morozova:

Este o determinare a noastră și o dorință de a susține pensionarii noștri. Într-adevăr, a fost un termen restrâns, noi am discutat la comisie cu colegii și din opoziție, am informat că nu avem avizul Guvernului, dar acesta urmează să fie, pentru că, de fapt, acest proiect vine după o discuție a doamnei Președintă Maia Sandu cu Guvernul Republicii Moldova, care au luat decizia de a indexa pensiile la 10% în acest an. Acest proiect este încă un pas pentru a susține pensionarii noștri. Dar, da, va fi acest aviz în scurt timp.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Doamna Inga Sibova:

Da, îmi pare rău foarte mult că ceea ce propun colegii din opoziție nu este atât de important, dar aceea ce propune majoritatea parlamentară este important. Cred că cetățenii trebuie să dea apreciere ce este important pentru ei.

Dar de mai multe ori, chiar în cadrul ședinței, când dorim să fie examinate proiectele noastre, domnul Președinte vorbește despre aceea că asta se poate de făcut la rectificarea bugetului.

Spuneți-mi, vă rog, oare nu se poate de făcut aceasta la rectificarea bugetului? Cunoaștem că se face, poate, va fi și în timpul apropiat, ca să nu fie un proiect de lege aparte. Sau dacă este un proiect de lege înregistrat aparte, într-adevăr, sunt câteva proiecte de acest gen înregistrate în Parlament de diferite fracțiuni, de diferiți deputați, totuși este o propunere să le comasați, dacă merge ca un proiect aparte. În caz contrar, haideți să facem rectificarea bugetului și să mergem pe procedură, așa cum și scrie în Legislativ.

Mulțumesc.

Doamna Marina Morozova:

Guvernul Republicii Moldova a identificat resursele necesare financiare pentru acest proiect de lege și avizul Guvernului va fi unul pozitiv pentru pensionarii noștri.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – domnul Furculiță.

Domnul Corneliu Furculiță:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Ca să facem o claritate, fiindcă și în precedentele ședințe au fost, iarăși, ridicate întrebări cu referință la mărimea pensiei. Deci, a avea o pensie decentă, capabilă să poată aproviziona cetățeanul pensionar, este un drept consfințit în Constituție. Ea se calculează reieșind din mulți indicatori: coșul de consum, puterea de cumpărare și alți indicatori. Noi acest lucru nu îl avem.

Corespunzător, mai departe, după ce se fixează această mărime care permite la toți pensionarii să trăiască în conformitate cu drepturile consfințite în Constituție, pensia dată trebuie să fie indexată anual în conformitate cu indicatorii de inflație. Astfel, puterea de cumpărare a pensiei stabilite an de an ar fi ajustată automat în conformitate cu puterea de cumpărare. Este un mecanism constituțional care trebuie să funcționeze „ca ceasul” și politicienii nu trebuie să intervină absolut deloc niciodată în el, fiindcă este un mecanism care garantează minimul de existență pentru cetățeni.

Cu regret, în ultimele perioade, diferite forțe politice își iau asupra sa meritul că au împărțit acești bani, care sunt bani bugetari, care sunt plătiți de cetățenii Republicii Moldova, cei care contribuie la acest buget, pe care trebuie să-i primească pensionarii, fiindcă așa dictează legea și Constituția. Deci, „nu trageți nimeni oghealul” asupra dumneavoastră, este un exercițiu legal, care noi suntem obligați să-l facem în fiecare an.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu vreau să vin cu o adresare, haideți, vă rog, să „nu căutăm pediculoza” acolo unde ea nu este. Haideți să votăm mai repede, da?

Vă rog.

Mulțumesc frumos pentru înțelegere.

Acestea au fost întrebările.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – domnul Belii.

Domnul Adrian Belii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de lege privind indexarea pensiilor la 1 aprilie 2025, inițiativă legislativă a unui grup de deputați.

Proiectul prevede, ca la indexarea pensiilor din 1 aprilie 2025, prin derogare de la articolul 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, care prevede că coeficientul de indexare constituie rata inflației la sfârșitul anului precedent, exprimată prin creșterea prețurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeași lună a anului premergător, coeficientul de indexare în cazul dat va constitui 10% și se va aplica doar pentru partea pensiei care nu depășește cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2025, în mărime de 16100 de lei.

Cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință, comisia a propus examinarea și adoptarea proiectului de lege sus-menționat în ședința de plen a Parlamentului în lectura întâi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Doamnă Pancu,

Vă rog.

Doamna Maria Pancu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi și dragi cetățeni,

Autoritățile actuale din Republica Moldova au pus mereu accentul pe indexarea pensiilor, pentru a compensa efectele inflației și creșterea costului vieții. Indexarea pensiilor este o măsură esențială care ajută pensionarii să facă față schimbărilor economice și să își asigure un trai decent.

În anul 2022, pensiile și unele prestații sociale s-au indexat cu 13,94% – un procent care a reflectat o ajustare importantă la realizările economice și la inflația ridicată în urma unei pandemii globale.

În 2023, autoritățile au continuat să susțină pensionarii printr-o indexare de 15%, apropo, cea mai mare ajustare din ultima perioadă. Această măsură a fost importantă nu doar pentru pensionarii cu venituri mai mici, ci și pentru întreaga societate, deoarece a contribuit la îmbunătățirea nivelului de trai al vârstnicilor. În anul 2024, s-a decis o indexare a pensiilor de 6%.

Cu toate că aceste măsuri de indexare a pensiilor au avut un impact pozitiv, nu putem să nu recunoaștem că mai există încă multe provocări: creșterea constantă a inflației, crizele economice globale și dependența de ajutoarele externe reprezintă factori care pun presiune asupra bugetului de stat, implicit asupra sistemului de pensii.

În acest an, Șefa statului, Președinta Maia Sandu a convenit cu Guvernul Republicii Moldova asupra indexării tuturor pensiilor cu 10%, ceea ce demonstrează că autoritățile continuă să protejeze pensionarii și să le asigure un venit majorat pentru a face față situației economice actuale.

Pensionarii sunt importanți pentru societatea noastră din mai multe puncte de vedere, ei sunt gardienii înțelepciunii, mentorii generațiilor tinere, sunt contribuabilii la stabilirea economică și joacă un rol esențial în îmbogățirea vieții comunitare.

În acest context, este datoria noastră să le acordăm respectul și sprijinul pe care îl merită, asigurându-ne că își pot continua viața într-un mediu demn și stabil.

Și, la sfârșit, stimați deputați, acum vreau să vă spun că ne urmăresc foarte mulți pensionari și am mesaje multe. Deci, pot să vă prezint.

Stimată doamnă... opoziție,

M-au rugat să vă adresez o întrebare-două. Văzându-vă atât de activi, se întreabă de ce majoritatea din dumneavoastră ați fost la guvernare până 3 ani în urmă și de ce n-ați fost atât de activi și să vă revoltați când s-a ridicat pensia cu 1,0%?

Ei se bucură de activismul dumneavoastră, de propunerile pe care le aveți, dar, totuși, ar fi vrut să știe de ce până acuma nu s-a luptat atâta pentru pensionarii noștri, care și părinții mei, și socrii mei nu au ajuns să se bucure anii aceștia și au ieșit chiar cu o pensie în acei ani de 1300 de lei?

Eu felicit toți pensionarii, le zic că noi o să fim împreună cu dumnealor, ne ascultă acuma, o să venim și cu mai multe inițiative și o să mergem în toate colțurile Moldovei, unde o să-i ascultăm în continuare și propunerile dumnealor o să fie luate în considerare, cum au fost luate și acum.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot...

Încă?

Domnul Istratii.

Domnul Dorian Istratii:

Stimați colegi,

Dragi cetățeni,

După ani de muncă și contribuții aduse acestei țări, fiecare cetățean care se pensionează merită un trai decent, merită un respect din partea acestui stat, dar câtă grijă au avut fostele guvernări de pensionari s-a văzut deja de-a lungul anilor, cifrele vorbesc de la sine.

Anii 2000–2009, perioada guvernării celor din stânga mea și a celui de la Primăria Chișinău tot, „alternativnicul”. Știți cu cât a crescut pensia minimă atunci? Vă spun eu, m-au uitat peste cifre, cu tocmai 500 de lei în 9 ani și tot aveau atunci majoritate în Parlament, Guvern, Președinte, doar că mai aveau și un fecior care lucra. Cineva spunea că el lucra doar pentru toată țara.

Majoritatea pensiei minime... majorarea pensiei minime cu 500 de lei în 9 ani este o realizare, așa, stimați colegi din opoziție, și inflația tot era în jur de 10–15% anual. Uitați-vă pe cifre.

De perioada de glorie a lui Dodon nici nu mai spun, acolo, în genere, se indexa cu 12 lei și aceia încerca să-i împartă în două, ca să arate că el de două ori pe an face ceva.

Acum, guvernarea PAS, în 3 ani și jumătate, crește pensia minimă cu stagiul complet de cotizare de la 1188 la 3055 de lei la 1 aprilie, o creștere cu 1900 de lei sau aproape 160%.

Și am s-o spun fără modestie aici, nicio guvernare în istoria acestei țări nu a reușit să crească pensia minimă în 3 ani și jumătate cu 160%. Puteți verifica, niciuna.

E suficient 3055 de lei? Desigur că nu, desigur că nu e suficient. Iată de ce oferim cetățenilor compensații pentru perioada rece a anului, ca să compensăm creșterea de tarife și muncim în continuare pentru a îmbunătăți sistemul de asistență socială. Creștem numărul medicamentelor compensate, deoarece persoanelor în etate le sunt mai necesare.

Dotăm spitale și centre de familie cu tehnică modernă pentru servicii medicale de calitate. Vrem ca fiecare cetățean să se bucure de un trai decent după o viață de muncă.

Schimbările inițiate pentru a trece pe alb economia țării noastre vor da posibilități și mai mari de majorări în viitor. Consider că fiecare cetățean trebuie să conștientizeze responsabilitatea socială și să refuze salariile în plic.

Această creștere de 10% de la 1 aprilie reflectă angajamentul nostru ferm de a asigura o viață mai bună pentru seniorii Republicii Moldova, un pas concret spre recunoașterea contribuției pentru îmbunătățirea calității vieții lor. Această decizie va aduce beneficii imediate pentru sute de mii de cetățeni.

Pe lângă majorarea pensiei, ne angajăm să îmbunătățim sistemul de asistență socială, să investim în servicii medicale de calitate pentru seniori, să facilităm accesul la cât mai multe medicamente compensate.

Vom continua să muncim pentru ca pensiile să fie corelate cu realitatea economică și pentru ca fiecare cetățean să se bucure de un trai decent după o viață de muncă.

PAS este și va fi mereu alături de pensionari. Împreună vom continua să construim un viitor în care nimeni nu este lăsat în urmă.

Iată de ce vă îndemn să susținem acest proiect de lege.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Doina Gherman:

Vă mulțumim și noi.

Următoarea luare de cuvânt – doamna Diana Caraman.

Vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Когда очень просится, приходится выходить и опять же абсолютную фальшь опровергать.

Согласно официальным данным, которые можно увидеть на сайте, в период с 2001 до 2009 года, пенсия выросла в шесть с половиной раз.

Более того, если мы говорим о периоде правления Партии коммунистов, я вам напомню, пенсия повышалась дважды в год на 20%, 30%. Когда инфляция, например в 2001 была 6,3% в 2002–4,4%, в 2005–10% и т. д., превышала, а вы забрали у людей заслуженное.

Вы обязаны были проиндексировать пенсию на 30%, так как инфляция была тогда именно такова. Вы украли эти деньги у наших пенсионеров и сейчас вам хватает наглости говорить про какие-то другие периоды правления?

Именно наш период правления сегодня абсолютно всеми в том числе пенсионерами признается как самый лучший, потому что именно тогда они себя чувствовали защищенными, именно тогда их уровень жизни был намного лучше. Сегодня же абсолютное количество наших пенсионеров вынуждены выплачивать за коммунальные услуги и другие затраты необходимые для жизни больше, чем они пенсию получают.

И когда вы нам рассказываете о непонятном повышении цен, о невозможном, о каком-то историческом повышении индексации пенсий при этом вы забываете упомянуть что статистика, которая сегодня тоже подчинена вам, показывает, что уровень бедности, абсолютной бедности в Республике Молдова растет и превышает уровень бедности чем в любой период существования Республики Молдова.

Это как получается такие должны быть довольными пенсионеры, им так повышается пенсия, а уровень бедности растет. Среди кого растет?

Разве не пенсионеры входят в эту категорию или депутаты, которые одалживают на коммунальные услуги деньги друг у друга?

Может быть, после вашего такого нереального повышения пенсии, индексации пенсий, депутаты будут одалживать уже у пенсионеров? У них же такая классная пенсия и классная жизнь, как вы говорите.

Да очнитесь уже один раз, хватит врать с этой трибуны. Выйдите к людям, спросите, как они живут? Вместо того, чтобы здесь обманывать и пытаться какой-то бред впихнуть им в умы, поверьте мне холодильник им говорит обратное. (*Aplauze.*)

Doamna Doina Gherman:

Vă mulțumim.

Următoarea luare de cuvânt – domnul deputat Adrian Albu.

Vă rog.

Domnul Adrian Albu:

Vă mulțumesc, doamnă Președintă.

Pe scurt, fără alocuțiune.

Într-adevăr, indexarea este o obligație pentru fiecare dintre noi. Vreau să readuc aminte doar că la celelalte indexări, nu știu cum, nu s-a ieșit cu atâta fast să se vorbească cum am indexat, da. Acum se vorbește cu fast și-i clar de ce, an electoral.

Eu mai mult am ieșit la tribună cu o solicitare, pentru că dacă tot avem an electoral, vor fi multe proiecte puternice, cred eu, și aș dori domnului Belii, chiar îl menționez, pentru că am un proiect care este venit pentru ajutorul pensionarilor, și anume ce ține de... ca să fie scutiți de achitarea asigurării medicale dacă sunt după pensie angajați în câmpul muncii, pentru că este o nedreptate când unii pensionari deja nu mai achită, iar cei care își continuă activitatea, pentru că vor să-și mențină un trai de viață și să poată să achite facturile, să poată procura anumite produse, noi, totuși, îi obligăm să achite aceste taxe.

Și, totodată, rog toți colegii, dacă tot este acest an atât de important pentru fiecare dintre noi și, în special, pensionarii, haideți să fim mult mai activi și la acele proiecte cu care au venit colegii mei, pentru că avem foarte multe proiecte ce țin de aspectele sociale, anume pensionari. Ar fi bine să luăm în calcul și aceste proiecte.

Scurt pe doi.

Și vă mulțumesc pentru tot. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Acestea au fost luările de cuvânt.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Acum despre sărăcia extremă, că cineva a zis că, pe timpul guvernării comuniste, ea a scăzut. Și am luat statistica specială, așa ca să nu dăm voie să mintă, deci, lui madam Tauber, care și „преобразился” la noi.

În 1996, nivelul sărăciei extreme în Republica Moldova era 16%. Cât era în 2025, conform raportului? 26%. Iată așa voi ați sărăcit și ați dus lumea în extremă sărăcie, crezându-vă că salvați tare țara. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Ian, uită-te, statistica este aici.

Mincinoasă ce ești.

Eu înțeleg...

Domnul Igor Grosu:

Colegi...

Domnul Lilian Carp:

... că, știi cum, Jana se transformă, dar, te rog, nu mai umbla cu minciuni atât. Iată, statistica tot de voi e publicată. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Grosu:

Colegi,

Vă rog frumos.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot. *(Rumoare în sală.)*

Supun votului în lectura întâi proiectul nr. 52... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Noi o să anunțăm pauză și după asta vorbiți cât vreți. *(Rumoare în sală.)*

... proiectul nr. 52 din 26.02.2025, proiectul de lege privind indexarea pensiilor la 1 aprilie 2025. Prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

O să vedeți acuși un fenomen ca și în vorba ceea: „Mâncau cactus, plângeau și votau”. *(Râsete în sală.)*

Rezultatul.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 52 din 26.02.2025, proiectul de lege privind indexarea pensiilor la 1 aprilie 2025, susținut în prima lectură cu votul a 77 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Se anunță o pauză până la 14.30.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Grosu:

... să continuăm.

Rog să vă ocupați locurile.

Propun să continuăm cu **proiectul nr. 31 din 07.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional.**

Prezintă – domnul deputat Dorian Istratii.

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați cetățeni,

Stimați colegi,

Astăzi venim să soluționăm o problemă care afectează pe o bună parte din proprietarii și posesorii de autovehicule, oameni care-și duc copiii la școală, la grădiniță sau merg la spital, cei care vin la Chișinău pentru muncă.

Ridicarea mașinii nu doar că îi costă bani, dar și timp prețios, energie și mult, mult stres. Din cauza incompetenței în Primăria Chișinău, există o lipsă acută de parcări în oraș și o lipsă de viziune când va fi rezolvată această lipsă de parcări. Respectiv, cetățeanul parchează cum poate și aici se lovește de abuzurile din domeniul evacuării vehiculelor și transportarea lor la parcare specială.

Din păcate, abuzurile în acest domeniu s-au amplificat în ultima perioadă. Dacă autovehiculul nu blochează accesul altor vehicule, nu se află pe trecerea de pietoni, nu împiedică circulația pietonilor cu mobilitate limitată, nu blochează accesul la scări, rampe sau planuri înclinate de bordură destinate persoanelor cu dizabilități, de ce trebuie să fie evacuată?

Ridicarea vehiculului nu este o sancțiune și nu trebuie percepută ca atare. Sancțiunea este amenda și ea rămâne în vigoare. Ridicarea vehiculului este lipsirea de un bun pe o perioadă de timp și trebuie considerată doar ca o ultimă soluție și aplicată în anumite condiții clare.

Totodată, de ce cetățeanul trebuie să achite servicii de ridicare, transportare și depozitare la parcare specială a bunului, dacă el nu cauzează impedimente altor cetățeni? Or, toți sunt egali în fața legii, atât șoferii, cât și pietonii. Iată de ce propunem un echilibru în acest sens.

Astfel, chiar dacă vehiculul va fi parcat neregulamentar, va trebui să întrunească suplimentar cel puțin una din condiții pentru a fi ridicat. Dacă nu va întruni cel puțin una din aceste condiții, se va aplica doar sancțiunea sub formă de amendă de către organele de poliție, fără ridicarea vehiculului.

Condițiile sunt următoarele:

- blochează accesul altor vehicule;
- se află pe trecerea pentru pietoni sau la o distanță mai mică de 10 metri înaintea de aceasta;
- lățimea minimă a căii de circulație lăsate la dispoziția pietonilor cu mobilitate limitată este mai mică de 1,5 metri;
- blochează accesul la scări, rampe sau planuri înclinate de bordură destinate persoanelor cu dizabilități și altor grupuri cu mobilitate redusă;
- creează obstacole pentru activitatea autovehiculelor speciale destinate întreținerii și reparării drumurilor, salubritate și a serviciilor de utilitate publică;
- se află pe trecerile la nivel cu calea ferată și mai aproape de 50 de metri de aceasta;
- se află în tuneluri, pe poduri, viaducte, rampe și sub acestea;
- se află în stațiile vehiculelor de rută;
- se află în intersecție și la o distanță mai mică de 15 metri de la aceasta;
- nu respectă cerințele agentului de circulație atunci când se creează obstacole desfășurării unor evenimente publice, trecerii coloanelor oficiale sau se periclitează prin aceasta siguranța publică;
- se află în locurile rezervate pentru parcare și/sau încărcarea vehiculelor electrice;
- se află în locurile de staționare rezervate persoanelor cu dizabilități.

Totodată, după cum ați observat, am introdus și clarificări, cum ar fi locurile de parcare destinate persoanelor cu dizabilități, care trebuie să fie destinate doar acestor persoane.

Având în vedere creșterea substanțială a vehiculelor electrice în ultimii ani, introducem o condiție de ridicare a vehiculelor care nu sunt electrice,

dar parchează în locurile rezervate pentru parcare și/sau încărcarea autovehiculelor electrice.

Modificările sus-menționate se propun la articolul 439 alineatul (2) litera b) din Codul contravențional.

Totodată, completăm cu un nou alineat: „Ridicarea vehiculului nu se dispune sau, dacă a fost dispusă, nu se pune în executare sau încetează în cazul în care proprietarul sau posesorul mijlocului de transport staționat sau parcat interzis sau reprezentantul acestora se prezintă la locul aflării mijlocului de transport în 15 minute după înștiințarea telefonică sau prin mesaj SMS până la începutul transportării vehiculului și este de acord să schimbe locul de aflare a vehiculului, precum și achită imediat serviciile de chemare a mijlocului special dacă au trecut 15 minute respectiv”.

Astfel, agentul constatator nu va avea dreptul să solicite evacuatorul timp de 15 minute din momentul înștiințării proprietarului sau posesorului.

Totodată, se interzice ridicarea vehiculului în care se află persoane sau animale de companie. Vehiculele deținute de persoanele cu dizabilități vor fi ridicate doar dacă staționarea acestora prezintă un pericol iminent și este documentat corespunzător.

Agentul economic sau subdiviziunea de poliție este obligată să ofere proprietarului sau posesorului vehiculului actul de predare-primire, cu indicarea defecțiunilor tehnice vizibile în momentul eliberării vehiculului.

Proprietarul sau posesorul vehiculului va putea ridica vehiculul de la parcare specială la orice oră, or, avem cazuri când cetățenii au dificultate de a-și ridica bunul său de care au fost lipsiți în perioada nopții.

Interzicerea accesului proprietarului pentru achitarea taxelor de ridicare și depozitare și ridicarea vehiculului va fi considerată încălcarea principiului fundamental privind proprietatea, conform articolului 9 din Constituția Republicii Moldova, și va fi sancționată conform legii.

În acest sens, stimați colegi, rog susținerea acestui proiect de lege.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Istratii,

Eu înțeleg că proiectul vine sau încearcă să vină să rezolve o problemă cu ridicarea mașinilor, pentru că nu avem, în general, nu vorbim doar de municipiul Chișinău, dar vorbim și de alte localități, vorbim de Bălți, dar problema cea mai mare e în municipiul Chișinău.

Atunci când nu ai o politică foarte clară cum să construiești parcări, fie ele și cu plată, desigur că prețul la parcări trebuie să se raporteze la venituri, nu cum vor să facă unii vreo două-trei parcări și acelea la prețul care-i la Barcelona și încă se laudă că ar fi bine 2 euro și jumătate pe oră ca să parchezi o mașină, dar, mă rog, acesta este rezultatul guvernării și administrării orașului Chișinău.

Întrebarea mea este: cum se încadrează în logica Codului rutier aceste modificări, pentru că Codul rutier nu-l anulează nimeni? Facem noi anumite modificări ca să rezolvăm o problemă, că mașina este ridicată, parcată neregulamentar, da, este una, dar cum se încadrează aceste modificări cu acele prevederi pe care le are Codul rutier?

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Stimate domnule deputat,

Vreau să vă spun că, urmare a modificării Codului contravențional, va fi necesar, prin hotărâre de Guvern, să fie modificat însuși regulamentul de ridicare a vehiculelor, prin hotărâre de Guvern.

Timp de o lună de zile, așa prevede proiectul de lege, Guvernul va trebui să-și ajusteze actele sale.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare.

Domnul Lilian Carp:

Regulamentul prevede la ridicare, dar eu vorbesc de regulamentul circulației rutiere, care spune foarte clar, este trecerea de pietoni, distanța de la trecerea de pietoni, la intersecție ș.a.m.d. e 15–20 de metri.

Acuma, eu înțeleg că în fața trecerii de pietoni asta este o problemă, după trecerea de pietoni vizibilitatea este mai mare, dar până la trecerea de pietoni, eu vă spun că asta este o problemă.

De asta, noi trebuie să rezolvăm problema, dar să nu creăm alte situații care ar putea duce la creșterea incidentelor pe trecerile de pietoni. Eu v-am dat, așa, un exemplu simplu.

De asta, eu cred că noi trebuie să vedem foarte clar că nu contravin aceste modificări cu prevederile Codului rutier. Deci, prevederile sunt universale, adică, da, la nivel internațional, în mare parte.

De aceea, aceste modificări nu trebuie să meargă contradictoriu cu ceea ce prevede Codul rutier.

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Eu vreau să spun că însuși regulamentul de ridicare sau Codul rutier sunt lucruri diferite. Noi nu intervenim pe partea de Cod rutier. Acuma ce va trebui să facă Guvernul, noi o să vedem cum o să fie în aviz specificat, deoarece noi am discutat în cadrul consultărilor publice cu colegii de la minister, ei au poziția lor pe anumite subiecte, în așa fel ca să îmbunătățim acest proiect de lege.

Sanctiunea rămâne.

Domnul Dorian Istratii:

Respectiv prevederea... urmează să fie modificată doar prevederea „de la 5 la 10 metri înainte de trecerea de pietoni”, așa cum noi am propus, dacă ministerul și Guvernul va fi de acord acest lucru să-l modificăm. Totodată, solicitarea a venit de la ei, fiindcă 55% din accidentarea pietonilor se întâmplă în preajma trecerilor de pietoni. De aceasta, ei au solicitat, conducerea Inspectoratului a solicitat ca noi să mărim de la 5 metri la 10 metri până la trecerea de pietoni.

Deja privitor la... după trecerea de pietoni, discutăm și deja convenim, vedem cum procedăm pe fiecare punct separat.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Господин Истратий,

Вы, в начале, ссылались на то, что есть беспорядок и проблемы с парковками, но вместо того, чтобы решать проблему, вы решили просто легализовать хаос и превратить города в бесконечной парковке.

Уверена, что вы не слышите граждан, но есть очень актуальная и профессиональная мнения руководителя «СтопХАМ», те кто борется с хамством на дороге, который записал видео в отношении этого законопроекта, высказал мнение представители этой организации в этом отношении, считаю, что она абсолютно правильная и поэтому исходя из этого выступления, я задам вам всего два вопроса, хотя вопросов очень много.

Первое. Вы исключаете из эвакуации машины запаркованные на: газонах, аллеях и широких тротуаров. Это открывает путь к превращению города в стихийную парковку. Почему, интересы нарушителей ставятся выше порядка и безопасности пешеходов? Это первый вопрос, который задают вам граждане.

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Eu vreau să menționez, cum am spus și în prezentarea proiectului, din păcate, cetățenii percep ridicarea vehiculului ca o sancțiune, or, acest lucru nu este o sancțiune. Sancțiunea, care este prevăzută în Codul contravențional, rămâne în vigoare.

Mai mult decât atât, sancțiunea, pe parcursul perioadei 2020–2025, privitor la acest articol, pentru parcare, pentru lăsarea mașinii în loc interzis, a crescut de la 5200 de amenzi pe an la 52 de mii de amenzi pe an. Or, sancțiunea și ridicarea vehiculului sunt lucruri total diferite și ele trebuie percepute ca atare.

Ceea ce vrem noi să facem – vrem să preluăm exemplul altor țări. De exemplu, în Viena, în Austria, ridicarea vehiculului se face la a treia amendă. Două amenzi se aplică fără ridicarea vehiculului. Ridicarea se face doar la a treia amendă. Respectiv, este clar că ridicarea se face doar în ultima instanță. Și, respectiv, acest lucru vrem să-l facem și în țara noastră. În multe orașe, dacă o să discutați cu cetățenii din diasporă, din țările civilizate, o să vedeți că acest lucru este în mai multe orașe din toată lumea civilizată.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare, vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Да, но при этом, как быть с Законом о полиции, который говорит о том, что представитель правоохранительных органов должен избавиться от нарушения как такового. Как он в этой ситуации будет исправлять нарушения в случае, если у него не будет достаточно полномочий на то, чтобы это нарушение как-то ликвидировать?

Второй вопрос. Понятно, что на первый вы не ответили. В отношении, действительно компании, которая занимается эвакуации, это действительно большая проблема. Ко мне поступало много жалоб в этой связи.

Но почему вместо решения вопроса или одним из решениях могло быть создания муниципального государственного предприятия, которая занимается эвакуации, вы решили пойти по этому пути? Более того, если мы говорим о штрафе, то это 225 лей, насколько я последнюю информацию смотрела. Я не водитель, я не могу сказать точно, но эвакуация стоит тысяча. То есть, государству поступает 225 леев с нарушителя, а частной компании тысяча.

И опять же, повторяюсь, вместо решения этой проблемы, вы решили пойти по пути наименьшего сопротивления, более того по пути личного комфорта автолюбителей, которые привыкли парковаться нерегламентировано.

Потому что, в противном случае легче было установить больше зон для парковки или как-то узаконить эти места, где большинство наших граждан паркуют. Если это невозможно, значит этот законопроект не обсуждался с урбанистами, с людьми, которые занимаются этими проблемами и имеют свое видение в отношении решения этих проблем.

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Vreau să vă spun că crearea întreprinderilor municipale nu este de competența Parlamentului sau a Guvernului. De competența noastră este să facem regulile cât mai clare și cât mai bune pentru cetățeni în așa fel ca să-i punem pe toți cetățenii pe picior egal, după cum am mai spus, atât pietonii, cât și șoferii.

Dar vreau să vă spun că inclusiv în cadrul consultărilor publice au fost prezenți cei din societatea civilă și organizația neguvernamentală, pe care dumneavoastră ați menționat-o, eu am avut și un interviu cu ei individual, în care le-am explicat toate procedurile în așa fel ca să clarificăm toate lucrurile.

Noi o să îmbunătățim proiectul de lege inclusiv cu propunerile lor, fiindcă a venit și o petiție în adresa Parlamentului privitor la anumite prevederi din acest proiect de lege. Dar, iarăși, vreau să subliniez, ridicarea vehiculului este deposedarea de un bun pe o perioadă de timp. Acest lucru trebuie făcut în ultima instanță și nicidecum la fiecare abatere. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Briceag.

Domnul Dorian Istratii:

Da, cer scuze, doar vreau să spun că amenda este de la 900 la 1500 de lei, ca să cunoașteți, nu este 225 de lei. 225 de lei se aplică 25% atunci când cetățenii vin la fața locului și recunosc vina, și achită imediat amenda.

Cer scuze, că v-am luat din timp, da.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Doamnă Briceag,

Vă rog.

Doamna Veronica Briceag:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule deputat,

Problema parcarilor în Chișinău este simțită nu doar de șoferi, dar și de pietoni, cu siguranță. Dar acest lucru nu înseamnă că trebuie ridicate mașinile la stânga și la dreapta și plasate în această parcare.

Vreau să zic că este mai bine, sigur că, de plasat acea amendă pe parbriz, cetățeanul să vină s-o achite și să poată beneficia în continuare de acea mașină a lui pe care o are.

Dar întrebarea mea este următoarea. La dumneavoastră în proiectul de lege este scris: „Proprietarul sau posesorul vehiculului va putea ridica vehiculul de la parcare specială la orice oră”.

Întrebarea mea este: „la orice oră” ce înseamnă? Zi și noapte? Cunoaștem că, până acum, la orice oră dacă tu mergeai... sau se ridica mașina seara la ora 21.00–22.00, era imposibil de a o lua de la această parcare. Cum facem noi prin acest proiect, dacă reglementăm cumva garanția ca șoferul să poată să meargă la parcare și mașina să-i fie întoarsă?

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Doamnă deputată,

Aveți perfectă dreptate. Au fost cazuri când vehiculul a fost ridicat, persoana a rămas... geanta fiindu-i în vehicul, geanta cu bani, a rămas fără bani, fără acte, fără nimic, s-a dus la parcare ca să-și scoată din vehicul geanta, să poată achita și să poată să se documenteze inclusiv, fiindcă ca să poți ridica vehiculul trebuie să obții o confirmare de la inspector și, respectiv, nu putea să aibă acces la vehicul până nu se documentează, dar nu se putea documenta, deoarece actele erau în vehicul.

Adică, există o aberație în practică, care, din păcate, nu a fost perfectă legea făcută în 2020, când cei din stânga noastră erau la guvernare. Vrem să rezolvăm toate aceste detalii în așa fel ca să nu apară astfel de dificultăți.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Doamna Veronica Briceag:

Da. Mersi foarte mult.

Și a doua întrebare, la fel, din proiect: „Agentul economic este obligat, la întoarcerea mașinii, să ofere un act de primire-predare cu indicarea defecțiunilor tehnice”.

Întrebarea mea este: în momentul ridicării mașinii, cineva evaluează aceste defectări dacă le are mașina sau nu?

Domnul Dorian Istratii:

Da, în momentul ridicării, va trebui să faci un act de ridicare în care să indice toate defectele vizibile ale vehiculului și, respectiv, în conformitate cu pozele făcute... Va trebui să faci, cel puțin, vreo trei poze. În conformitate cu pozele făcute și cu acest act, va trebui să întocmească actul de predare a vehiculului, în care cetățeanul să fie de acord cu toate deficiențele vizibile ale vehiculului său. Or, există cazuri când în procesul de ridicare astăzi, așa cum prevede legea astăzi, în procesul de ridicare se deteriorează vehiculele și pe urmă nimeni nu răspunde pentru acest fapt. Asta este, iarăși, o altă problemă pe care vrem s-o soluționăm prin acest proiect de lege.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – domnul Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc.

У меня не вопрос, а скорее оценка проекта, который вы предлагаете.

В первой части проекта вы перечисляете места, где запрещены остановки и при каких обстоятельствах есть возможность изъять автомобиль, транспортное средство.

Я считаю, что, соблюдая технику юридическую формирования законодательства, в принципе в этом нет необходимости. Почему? Потому что правила дорожного движения определяет все места, перечисляет, где остановка запрещена, статья, статьи точнее 69, 70 правила дорожного движения.

Я бы предложил эту часть статьи просто сделать ее отсылочной, как она сегодня звучит, дополнить пункт б) если она оставлена в местах, запрещённых для стоянки месте и добавить «установленные статьями 69, 70 правила дорожного движения».

Это первая часть вопроса, вернее мнения.

Domnul Dorian Istratii:

Da.

Domnul Fiodor Gagauz:

Вторая часть устанавливает обстоятельства, когда изъятие транспортного средства прекращается или приостанавливается, но на практике, что получается? Сотрудник полиции установив обстоятельства нарушения, первые 15 минут, принимает меры по установлению водителя и тут же вызывает транспортное средство для эвакуации.

В течение 15 минут водитель появляется, работник полиции составляет протокол за нарушение правил дорожного движения и у водителя есть возможность прекратить, приостановить если принято решение об эвакуации.

То есть, мы, практически руками сотрудника полиции, создаем заработок предприятию, которое занимается изъятием транспортных средств. Поэтому на мой взгляд может быть с учетом на данном этапе предлагаемого упорядочения добавить, что изъятие, точнее вызов транспортного средства для изъятия не осуществляется первые 15 минут. Может быть таким образом мы сократим заинтересованность...

Domnul Dorian Istratii:

Am înțeles.

Eu vă dau răspuns la întrebare.

Dumneavoastră, probabil, nu ați citit foarte atent...

Domnul Fiodor Gagauz:

Am citit.

Domnul Dorian Istratii:

... această prevedere, fiindcă acolo scrie că, timp de 15 minute după înștiințarea proprietarului de autovehicul, nu se va solicita ridicarea, nu se va solicita evacuatorul, doar după 15 minute se va solicita.

Respectiv, ceea ce se întâmplă acum, asta este așa cum dumneavoastră ați spus, că vine inspectorul la fața locului și imediat solicită evacuatorul, dacă nu vede pe nimeni primprejur, solicită și se întâmplă ceea ce se întâmplă, dar noi vrem să rezolvăm această problemă.

Acum, privitor la răspunsul la prima parte a întrebării dumneavoastră, vreau să spun că noi, și în cadrul consultărilor publice, am discutat inclusiv acest aspect, o să-l examinăm mai detaliat, dar în prevederile pe care dumneavoastră le-ați menționat, nu sunt specifice acelor condiții pe care noi le-am pus aici, noi le-am desfășurat.

Putem să îmbunătățim proiectul pentru lectura a doua. Veniți cu amendamente și discutăm.

Domnul Fiodor Gagauz:

Уважаемый коллега,

Я внимательно почитал вторую часть проекта, где не ясно в какой момент осуществляется вызов транспортного средства.

Поэтому я предлагаю, чтобы мы ясность внесли, добавив несколько предложений, которые четко говорят о том, что первые 15 минут транспортное средство не вызывается.

И в отношении последнего пункта проекта, о котором вы говорите о том, что транспортное средство можно получить в любой момент.

На практике это тоже не работает. Почему? Потому что, когда владелец приходит на место получения транспортного средства, от него требуют, чтобы было разрешение работника полиции, а работник полиции на расстояние не дает такое разрешение, поскольку нужно расписаться гражданину в протоколе. Поэтому это называется «хождение по мукам». Здесь тоже нужно подумать, как эту проблему решить.

Domnul Dorian Istratii:

Da. De aceea și am prescris în lege acest moment, fiindcă Guvernul va trebui să găsească soluția tehnică: sau inspectorul se va afla non-stop la această parcare, fiindcă e o singură parcare și trebuie un singur inspector acolo să fie, sau alte soluții, sau inclusiv permisiunea să fie pre-pregătită la ridicarea vehiculului, doar proprietarul să vină să prezinte un act de identitate, să confirme că el este proprietar.

Sunt chestii tehnice pe care deja Guvernul trebuie să le prescrie în modificările ulterioare.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Furculiță – în continuare.

Domnul Corneliu Furculiță:

Mulțumesc.

Este un proiect foarte bun și foarte necesar. În opinia mea, ridicarea mijlocului de transport este o măsură excepțională, care trebuie să fie proporțională cu încălcarea regulilor de circulație.

În cazul dat, ridicarea mijlocului de transport pentru încălcarea staționării nu este corespunzătoare. Deci, mijlocul de transport univoc trebuie să fie înlăturat atunci când prezintă un pericol.

Noi vom susține proiectul dat.

Cu referire la cele 15 minute, poate de gândit să nu fie un timp suficient. Spre exemplu, dacă proprietarul se află la o intervenție chirurgicală sau se află la... o altă imposibilitate de a se prezenta în aceste 15 minute.

Deci, nu este un secret, eu n-o să descopăr mare taină astăzi că, din procedura pe care astăzi vrem s-o combatem și s-o înlăturăm, deja s-a făcut un business. Acea companie care beneficiază de ridicările de transport utilizează diferiți agenți contra diferitor remunerări care se ocupă cu semnalizarea și sunatul la poliție ca să fie ridicate mijloacele de transport. Cred că v-ați confruntat de nenumărate ori și sunt chiar și conflicte între vecini ș.a.m.d.

Deci, eu aș sugera să ne gândim bine asupra acestor 15 minute.

Domnul Dorian Istratii:

Da. Mulțumesc de sugestie.

O să discutăm și o să ajungem la o concluzie. Bine, noi am luat 15 minute ca un termen rezonabil, dacă proprietarul se află în apropierea vehiculului. În cazul dat, dacă nu va putea veni proprietarul, Doamne ferește, e la o operație, poate să vină o rudă care poate să conducă acest mijloc de transport. (*Rumoare în sală.*)

Dar discutăm și stabilim pentru lectura a doua, vedem care-i soluția cea mai bună.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare?

În continuare – domnul Vasile Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Stimate domnule autor,

Eu, mai mulți ani de zile, am fost președinte de asociație și de multe ori am fost în situația în care am sunat la poliție atunci când automobilele parcau accesul către rampa pentru persoanele cu dizabilități sau când blocau platforma de colectare a deșeurilor sau multe altele. (*Rumoare în sală.*)

Da, venea poliția, îi sancționa, ridica mașinile și le ducea la locul special unde ele urmează să fie parcate și cumva și oamenii, și eu eram mulțumit că cumva s-a restabilit dreptatea. Doar că dumneavoastră n-ați spus că există și o altă parte a monedei, pentru că și pe dumneavoastră, presupun, ca și pe mine, m-au sunat oameni care la ora 11 de noapte ne-au spus că în curtea lor a venit o autospecială și a început a căra toate mașinile, mașini care erau parcate acolo de 20 de ani de zile, pentru că tovarășul ăsta și alți tovarăși care au fost în fruntea primăriei n-au făcut un loc de parcare și nu este nici în curtea lui, nici în curtea de alături și nici în cealaltă curte și, respectiv, omul soluții nu are. El nu a parcat din greșeală, dar conștient, pentru că în altă parte nu avea unde.

Sau dacă s-a dus la fotbal la Joma Arena și a ieșit în chiloți și în „maică” de la fotbal, a rămas fără nimic, pentru că mașina îi ridicată, bani nu sunt, numai cheia de la mașină. Cum ajunge acasă? Nu e foarte clar. Și cui îi încurca acolo mașina? Deci, la momentul acela, nu încurca nimănui.

De aceea, proiectul de lege, cu care dumneavoastră veniți, vine cumva ca un echilibru între a pedepsi și nu a întrece orișicare limită.

Întrebarea mea către dumneavoastră este: dacă nu cumva există o abuzare în aceste cazuri? Iată, exact cazul despre care vă spun eu, de exemplu, la Joma Arena, unde, în fiecare seară, este o mașină de serviciu care vine și încarcă mașinile de pe aceeași adresă. Eu nu cred că, în fiecare seară,

este un cetățean care pe dânsul tare, tare îl deranjează fotbaliștii din acea regiune.

Domnul Dorian Istratii:

Mulțumesc pentru întrebare.

Eu vreau să spun că președinții de asociații trebuie să se îngrijească ca să nu fie blocate căile de acces la intrare în bloc, să nu fie blocate trecerile pentru pietoni, pentru locatarii acestor blocuri. Și este corect să se intervină atunci în limita legală. Dar ceea ce vreau să spun, că sunt cazuri când este suficient spațiu și pentru trecerea vehiculelor, și pentru pietoni, și chiar se întâmplă aceste lucruri.

Or, noi, recent, am văzut chiar și o investigație jurnalistică, care spune că 30% din toate apelurile făcute la 112 privind ridicarea vehiculelor au fost făcute de pe un singur număr. Acest lucru dă, cel puțin, o întrebare foarte pertinentă: dacă este corect acest lucru?

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Acestea au fost întrebările.

Vă rog să luați loc.

Domnul Dorian Istratii:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Raportul comisiei – doamna Roșca... (*Rumoare în sală.*)

A-a, domnul Igor Chiriac.

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Chiriac:

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei de fundamentare, prezentul proiect de lege are drept scop soluționarea situațiilor cu care se confruntă conducătorii, proprietarii sau posesorii de vehicule pe motiv că oprirea, staționarea sau parcare nu generează doar o situație de accident, dar atentează și la alte drepturi, libertăți și valori ocrotite de lege.

Este de menționat că deși Regulamentul circulației rutiere prevede multiple forme de staționare și parcare ilegală, articolul 439 alineatul (2) litera b) din Codul contravențional nu face o delimitare între aceste forme, dar califică toate vehiculele ca fiind lăsate într-un loc interzis pentru parcare.

Autorii proiectului consideră că, în unele cazuri, asigurarea securității publice și respectarea normelor privind circulația pe drumurile publice, precum și apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor și a interesului public poate avea loc prin sancționarea contravențională a persoanei care a încălcat, dar fără a se ridica și transporta autovehiculul la parcare specială.

La fel, potrivit notei de fundamentare, implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.

Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi, propune plenului Parlamentului spre examinare și aprobare proiectul de lege înregistrat cu nr. 31 din 07.02.2025 în lectura întâi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Noi, cu adevărat, încercăm să găsim o soluție care s-a creat în mare parte în municipiul Chișinău din cauza lipsei locurilor de parcare, pentru că atunci când tu vrei să rezolvi problema din cauza incompetenței cuiva, încerci s-o rezolvi prin modificare legală, care, eu zic, sunt semne de întrebare în ceea ce privește parcare la o anumită etapă, îți pare, în fața porții sau în fața barierei unui bloc de locuit nevinovat, așa să spunem, parcă poate trece un cărucior, parcă nu știu ce, dar poate crea impedimente în alte situații, precum este, Doamne ferește, un incendiu, Doamne ferește, trebuie să vină salvarea. Și aici, cred că, noi trebuie să avem o specificare foarte clară, că dacă sunt în fața intrării, accesului într-o curte de bloc, acolo mașinile, chiar dacă nu creează impedimente pentru început, nu au ce căuta.

Totodată, Regulamentul circulației rutiere spune foarte clar unde poți parca mașina, care trebuie să fie distanța de la intersecție, care trebuie să fie... sau pe care parte a bordurii poți parca mașina dacă este cu un singur sens sau cu două sensuri.

De aceasta spun că teamă îmi este că din cauza incompetenței unei administrații publice locale, prin modificarea legislativă, prin care vrem să rezolvăm o problemă, să nu creăm altele, deoarece, în municipiul Chișinău, numărul de transport public crește și o să crească în viitorul apropiat, dar acțiuni care să fie întreprinse pentru rezolvarea problemei date, din păcate, nu-s și nu-i niciuna.

Noi dacă vedem că se mai pune trotuar, unde mai erau cândva 2–3 locuri de parcare, acolo se pune pământ, dispar câteva locuri de parcare. Se mai trece și așa, cu fiecare construcție negândită pe undeva, mai dispar câteva locuri de parcare. Se mai construiește un bloc fără să aibă parcări dedesubt, iar mai dispare din spațiul verde și n-ai unde parca mașina.

Cu cât mai mult noi o să lăsăm așa într-o parte problema parcarilor din municipiul Chișinău, cu atât aceasta va agrava situația în ceea ce privește parcarile mașinilor personale.

Asta în condițiile când, până în prezent, noi nu avem o politică în municipiul Chișinău despre rețeaua de transport public. În campania electorală s-au înmulțit cu aproape 60 la sută unitățile de transport public în ora de vârf, după campanie ele au dispărut. Tot mai rar, tot mai pline.

Și pentru că eu am spus-o de mai multe ori, atunci când tu nu ai pusă la punct o rețea a transportului public logică, unde cetățeanul să nu meargă mai mult 350–400 de metri până la stația de așteptare, să plătească propriu-zis pe oră deplasarea prin transportul public și nu per călătorie, ca să descurajăm modul de gândire de aceasta, că, da,... și atunci oamenii pot să treacă la transportul public.

Eu, cum am spus, votez acest proiect de lege, dar eu sunt... foarte mari semne de întrebare în ceea ce privește căile de acces în curțile de bloc, cum noi o să rezolvăm? În lectura a doua, noi trebuie să prevedem, să nu admitem sub nicio formă ca să poată parca în apropierea de intrare în curțile de bloc, să nu îngrădească, propriu-zis, accesul mașinilor cu destinație specială, vorbim despre salvare, vorbim despre pompieri sau altcineva.

Și mai degrabă, cred că, noi va trebui să prevedem clar în Codul rutier, în urma modificărilor date, dacă se acceptă sau nu se acceptă toate modificările pe care noi le vrem să le facem.

Mai degrabă, anterior, deci, a fost o altă experiență când se punea amenda pentru faptul că ai parcat ilegal și tu plăteai, decât ridicarea. Să vedem dacă această practică nu a fost una mai bună, poate, nu ridicarea plăcuțelor. În mai multe state, pur și simplu, faptul că ai parcat ilegal, ți-a filmat, ți-a fotografiat transportul public că l-ai parcat ilegal și atunci... o fotografie, și te duci, tu plătești.

Nu știu, eu mă tem ca noi să nu permitem alte abuzuri din partea unora care parchează așa cum cred ei de cuviință.

Mersi mult.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 31 din 07.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008. Prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 31 din 07.02.2025 susținut de 74 de deputați în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 44 din 13.02.2025, moțiunea simplă asupra politicilor Ministerului Sănătății din domeniul medicinei și a sănătății publice.**

Modalitatea de examinare a moțiunii simple: doamna ministă va prezenta raportul pe marginea moțiunii simple; urmată de sesiunea de întrebări și răspunsuri; ulterior, prezintă avizul Comisia protecție socială, sănătate și familie, domnul președinte Belii; ulterior, luările de cuvânt; cuvânt de încheiere din partea doamnei ministre și procedura de vot.

Întrebări la procedură?

Nu sunt.

Dacă nu sunt, o invit la tribuna centrală pe doamna ministă a sănătății Ala Nemerenco, pentru prezentarea raportului pe marginea moțiunii simple.

Vă rog.

Doamna Ala Nemerenco – ministă a sănătății:

Bună ziua.

Domnule Președinte,

Stimate doamne deputate,

Stimați domni deputați,

Eu vreau să vă spun că, probabil, sunt unicul ministru care am înregistrat un record, deci, am trecut deja, astăzi este a șasea moțiune.

Prima am trecut-o împreună cu Guvernul Sandu, atunci când dumneavoastră, pentru faptul că acest Guvern și-a asumat Legea cu privire la Procuratură, v-ați fuzionat, v-ați unit, v-ați... nu mai știu ce verb să-l găesc, ca să nu ofensez limba română, cu toți, cu toate rămășițele de pe la oligarhi, „partiduțe” care astăzi sunt interzise pe teritoriul Republicii Moldova și ați „trântit de pământ” cu Guvernul Sandu pentru Legea cu

privire la Procuratură. A fost prima mea experiență de a trece printr-o moțiune.

După aceasta, când am venit în 2021 la minister, nici la 3 luni de la instalarea mea în noul mandat, când era încă pandemie și erau o groază de evenimente, toată lumea era încă pe picul pandemiei, m-ați chemat aici și am stat 4 ore fără vreo 15 minute în fața dumneavoastră și ați încercat, cumva, să „trântiți de pământ” cu Ministerul Sănătății. Și nici într-o țară, absolut nicăieri în lume, nici în Federația voastră iubită Rusă, nimeni în pandemie nu a făcut așa cu Ministerul Sănătății. Din contra, s-au unit toți în pandemie, absolut, de diferite viziuni, și au susținut sistemul sănătății cum au putut ca să facă față unei crize de așa proporții, nu epidemie, dar pandemie.

După aceasta, am trecut prin moțiunea de cenzură înaintată împotriva Guvernului Gavrilița.

După aceasta, am trecut prin două moțiuni de cenzură înaintate Guvernului Recean. Una din ele a ținut până la ora unu noaptea, dacă vă aduceți aminte... până la trei. Și aceasta-i a șasea moțiune a mea.

Știți, mie nu mi-i frică de moțiune, fiindcă eu, de fapt, n-am venit să răspund în fața dumneavoastră, am venit să răspund în fața oamenilor. Dar vreau să vă întreb pe dumneavoastră, iertați-mi această îndrăzneală, când dumneavoastră o să prezentați vreun raport în fața celor care v-au ales, ce ați făcut dumneavoastră?

Iată, eu nu-l văd astăzi pe prietenul meu iubit domnul Odnostalco, care a scris așa o moțiune proastă, slabă, neprofesionistă. Trebuia să mă întrebe pe mine, că-l ajutam s-o facă așa mai bună. (*Aplauze.*)

El e în al doilea... el e în al doilea mandat aici, poate eu greșesc, al treilea, dar în afară de a se da huța în fotoliul cela, vreau să întreb ce a făcut el pentru țara aceasta?

Eu acum o să-mi împart raportul meu în 2 părți și o să încerc, cumva, din ceea ce ați încropit voi în acel document pe care l-ați înaintat față de Ministerul Sănătății, expunându-vă nemulțumirile acolo, o să încerc cumva să merg pe „canvaua”, totuși, a documentului dumneavoastră, după aceasta o să adaug și partea a doua și trec la obiecțiile dumneavoastră.

În primul rând, peste tot ați subliniat că există multe lacune, că au fost multe lacune, că-i tare salutar faptul că am inițiat multe reforme și la fiecare subiect pe care dumneavoastră l-ați ridicat în sus, de fapt, dacă o să citiți foarte atent, ați ridicat mingea la fileul ministerului, fiindcă în fiecare ați demonstrat că, de fapt, am luat un sistem de sănătate aproape „pus la pământ”.

Și vă mulțumesc pentru asta.

Citiți încă o dată atent documentul și o să vedeți.

În una din obiecții, dumneavoastră ați spus că este un vid legislativ foarte mare, dar dacă constatați că este un vid legislativ foarte mare, cine ni l-a lăsat nouă ca moștenire, nu și dumneavoastră? Că sunt unii, vă spun, care ați trecut în Parlament cred că de când umblam eu la grădiniță stați în Parlament, dar eu deja îs bunicuță.

Deci, vreau să vă spun la vidul legislativ. În anii 2021–2024, au fost elaborate și efectuate modificări ale legilor, în număr de 39, iar hotărâri de Guvern – 183. Ordine ale ministerului în 4 ani de zile au fost emise 4776 și nu ordine pe careva fleacuri, dar ordine care țin de vigilența antimicrobiană, de monitorizare a infecțiilor intraspitalicești, de activitate a unităților de primiri urgente, maternități și multe, multe altele.

O să trec la subiectul că Ministerul Sănătății este, într-adevăr, responsabil de dezvoltarea tuturor politicilor de sănătate, pentru că scopul principal este să protejăm sănătatea oamenilor și viața lor și dumneavoastră atunci când căpătați în mână un caz sensibil, faceți din el atâta vâlvă și atâta murdărie ridicăți, că nici nu trebuie să se întâmple 20.

Eu vreau să vă spun vizavi de mortalitatea maternă, dar vreau să mă ascultați foarte atent. Deci, încă în 2022, când a căzut puțin presiunea pe minister, legată de pandemie, eu personal ca femeie, ca mamă, nu doar ca ministru, am considerat că unul din cele mai importante subiecte la care trebuie să atragem atenție este mortalitatea maternă, fiindcă noi suntem o țară în centrul Europei și statisticile nu erau deloc bune.

Și vă spun care erau statisticile. Deci, în Uniunea Sovietică, în perioada după care tremurați cu nostalgie, mamele mureau în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească foarte frecvent, erau câte 50, 60, sute de nașteri, dar nu ne orientăm după nașteri, fiindcă a scăzut numărul de nașteri, numărul de populație.

În medicină este un indicator: se calculează indicatorul mortalității materne la 100 de mii de nou-născuți vii și, deci, el rămâne constant, nu contează, îs mai multe nașteri în țară sau mai puține.

Deci, în 1985, ne ducem în perioada sovietică, indicatorul era în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească 49,2, în 1990... și o să-l iau la fiecare 5 ani, era 53,2 decese la 100 de mii de nașteri, în 1995 – 40,8, în 2001 – 43,9, în 2005 – 18,6.

Vă rog să nu zâmbiți, că aici nu-i de zâmbit, aici îi despre decesele mamelor.

Deci, în 2010 – 44,5, în 2015 – 31,1.

În 2021, când am preluat Ministerul Sănătății, au fost 14 decese la naștere într-un an, indicatorul fiind 47,7. Și atunci am spus: „Nu, haideți să ne apucăm, să suflecăm mânecile și să facem ceva pentru femeile din țara noastră”.

În 2022, am avut un Colegiu al Ministerului Sănătății unde am invitat absolut toți specialiștii din domeniu și toți directorii de spitale: republicane, municipale, raionale, în care am prezentat analiza pe care am făcut-o asupra acestor indicatori și am precăutat care ar fi căile de îmbunătățire a situației.

Noi am identificat atunci o serie de factori, care ar influența aceste decese, în primul rând, infrastructura proastă, lipsa de echipamente, bariere în transferurile femeilor însărcinate la Chișinău, nașteri la alte nivele decât erau necesare.

Cu ajutorul partenerilor străini, în special al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație, am reparat, în acești 2 ani, secții și săli de operații și am echipat absolut toate maternitățile din țară, înzestrarea lor la acel moment, când am început, fiind foarte precară.

Am modernizat complet: 36 de săli de naștere, 20 de săli de operații obstetricale, 12 unități de terapie intensivă pentru nou-născuți și 12 unități de terapie intensivă pentru mame, cât și saloanele de trezire postoperatorie.

Eu am să enumăr aici echipamentele cu care am dotat, ca să înțelegeți cu ce am dotat în acești 2 ani secțiile: mese de examinare, resuscitatoare manuale pentru nou-născuți, ventilatoare neonatale, ventilatoare pulmonare pentru nou-născuți, aparate de anestezie cu analizator de gaze, aparate de aspirație electrice de capacitate 1,5–2 litri cu tuburi pentru sugari, dar și pentru adulți, defibrilatoare pe cărucior de resuscitare, incubatoare pentru nou-născuți, indicatoare de bilirubină pentru nou-născuți, paturi funcționale pe roțile, paturi cu două secțiuni, paturi pentru reanimare, monitoare de pat cu cărucior, monitoare cardio-fetale pentru nou-născuți, ecografe portabile, mese de operații acționate electric cu 5 secțiuni, lămpi pentru săli de operații de tip plafon cu 2 sateliți, lămpi mobile de examinare, lămpi pentru fototerapie, electrocardiografii cu 3 canale, detectoare de vene, sfigmomanometre, pulsoximetre pentru nou-născuți, cilindre portabile mici de oxigen cu capacitate de 5 litri, cântare electronice pentru nou-născuți, cântare pentru adulți, mese pentru instrumente de inox, mese pentru resuscitarea nou-născutului, scanere termice, sterilizatoare cu aer cald capacitate de 70 de litri, cărucioare de urgență cu sertare, scaune cu roțile, târgi pentru pacienți cu brațe laterale, mese pentru bebeluși, frigidere pentru farmacia Labcold, frigidere cu capacitate de 200 de litri, dulapuri medicale pentru instrumente și multe alte instrumente la care n-o să mă opresc.

70–80% din aceste echipamente maternitățile nu le-au avut. Unde au fost celelalte guvernări până acum?

Totodată, secțiile de transfuzie din toate spitalele au fost dotate cu scaune specializate pentru recoltarea sângelui, echipamente de stocare a sângelui, dispozitive de dezghețare rapidă a plasmei, agitatoare și incubatoare de trombocite, cât și alte dispozitive necesare băncilor de sânge.

De asemenea, sistemul a fost asigurat cu 3 ambulante reanimabile neonatologice, pentru ca să fie asigurat transferul urgent al nou-născuților

și, de asemenea, 9 din 12 centre perinatale de tip II au primit ambulanțe tip A pentru transfer rapid al gravidelor cu risc de complicații și naștere prematură către centrele perinatale de nivel superior din Chișinău.

Instituțiile de modernizare a serviciului au atins circa 4 milioane de dolari. Aceasta a fost posibil cu suportul Fondului Națiunilor Unite și sprijinul financiar oferit de: Uniunea Europeană, Marea Britanie, Statele Unite, Suedia, Elveția, Danemarca, Islanda, Irlanda, Țările de Jos, Norvegia, Japonia, Republica Coreea și Australia. După cum vedeți, în această listă cu acești parteneri, cu care am lucrat acești 2 ani, nu se găsește prietenul dumneavoastră.

Deci, doar Spitalul Municipal din Chișinău, în care nu avem rol de fondator, primăria și consiliul municipal este fondator, a beneficiat de echipamente asigurate de Ministerul Sănătății în sumă de jumătate de milion de dolari, Maternitatea Spitalului din Comrat în UTA Găgăuzia, unde cunoscuta doamna face poze cu aceste echipamente, de asemenea, de 111 mii de dolari, Maternitatea Spitalului Clinic din Bălți – circa jumătate de milion de dolari, Institutul Mamei și Copilului – circa un milion de dolari.

Totodată, au fost modernizate 200 de cabinete pentru examinare ginecologică din instituțiile de medicină primară, asta înseamnă în zonele rurale, din 71 de localități, într-o sumă de 12 milioane de lei.

Acum revenim la indicatorii pe care i-am enumerat mai sus. Grație modernizării, dar și instruirii personalului medical, am putut, în acești 2 ani, atinge cel mai jos indicator vreodată înregistrat pe acest pământ. În 2023 am avut doar trei cazuri de deces, iar în 2024 – doar două, indicatorul e 9,8. Eu personal îmi doresc ca, niciodată, nicio mămică să nu decedeze la naștere, dar sunt cazuri care adesea nu depind de medici.

Pentru comparație cu statele dezvoltate. Deci, în Statele Unite indicatorul e 21, în Canada e 11, în Portugalia – 12, în România – 10. Ne dorim să ajungem statele care au atins cel mai jos indicator – 2, 3, acestea sunt: Suedia, Norvegia, Polonia. Dar trebuie să ajungem și un nivel de dezvoltare, nu doar în sistemul de sănătate. Dar chiar și în aceste state, după cum vedeți, sunt decese. Niciun stat nu a atins zero, fiindcă există și în medicină cauze inevitabile.

S-a imputat în moțiunea dumneavoastră că se evită investigarea. Este o dezinformare totală, deoarece fiecare caz de deces este anchetat, expertizat cu cea mai mare atenție. În acest sens, este emis și un Ordin al ministrului nr. 580 din 2023 cu privire la analiza mortalității materne.

De asemenea, se incriminează faptul că medicii sunt puși în situații complicate de a nu putea aplica medicina, căci le-ar fi lipsit protocoalele necesare.

Colegi,

Medicina se învață de la 9 până la 14 ani din manuale. Protocoalele clinice și ghidurile, la care faceți dumneavoastră referire, sunt pentru ca să standardizăm activitatea practică și serviciile medicale oferite, incluzând recomandări menite să optimizeze îngrijirea pacientului bazate pe: concluzii științifice, evidență și bune practici ale altor țări. Aceste informații recurg din revizuirea sistematică a dovezilor și evaluarea beneficiilor, opțiunilor alternative de tratament.

Și vă aduc la cunoștință referitor la aceasta că, din 2021 până în prezent, am operat modificări la legea care ține de evaluarea și acreditarea în sănătate. Acum acest Consiliu Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate este o instituție autonomă și activează în alte condiții decât înainte când era o mică secție într-o agenție.

Eu n-o să mă opresc mai mult aici câte hotărâri de Guvern a trebuit să modificăm și câte schimbări pentru ca acest Consiliu Național, într-adevăr, să fie unul puternic.

Deci, de asemenea, din 2021 până în prezent, pentru a asigura accesul populației la servicii de sănătate prin aplicarea tehnologiilor medicale, au fost aprobate prin ordine 231 de acte normative, care se referă doar la standardizarea serviciilor de sănătate. Aceasta e aproape tot atât cât s-a făcut din 2008 până în 2021. Au fost elaborate 86 de protocoale absolut noi și actualizate foarte multe din cele vechi.

O altă obiecție ține de maladiile psihice. Una din două persoane vor fi afectate de-a lungul vieții de o tulburare psihică în următorii ani, afirmă Organizația Mondială a Sănătății. Și vrem să ținem minte aceste cifre, deoarece ele nu se referă la Republica Moldova, dar la sănătatea globală.

Tulburările psihice, în prezent, sunt principala cauză de dizabilitate în lume. Suicidul este al doilea ucigaș al adolescenților și adulților tineri și principalul ucigaș al bărbaților sub vârsta de 45 de ani în țări dezvoltate precum Anglia.

Vestea bună este că există tratament pentru aceste afecțiuni, însă estimările arată că doar 1/3 dintre persoanele cu afecțiuni psihice la nivel global beneficiază de aceste tratamente.

Chiar dacă în Republica Moldova a fost dezvoltată o rețea foarte bună din 40 de centre de comunitate de sănătate mintală și, pe această cale, mulțumim Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, care a fost și finanțatorul, și implementatorul acestor acțiuni, fapt care a crescut enorm accesibilitatea la servicii medicale psihiatrice, stigma, prejudecățile și lipsa de informare sunt încă bariere mari.

Incidența prin tulburări mintale și de comportament în Republica Moldova pe parcursul anilor 2022–2023 variază foarte puțin, de la 217 la 100 de mii până la 251 și ea departe nu este cea adevărată, fiindcă foarte

multe persoane care au anxietate, depresie și nu tulburări profunde, anume din cauza stigmei, nu se adresează la medici.

În preambulul de fundamentare pentru Programul național privind sănătatea mintală pentru anii 2023–2027, care este un document de politici publice orientat spre implementarea prevederilor din cadrul programului de guvernare, este descrisă foarte clar situația la acest capitol în Republica Moldova. Pe cine îl interesează, poate s-o ridice.

Incidența prin maladii psihice înregistrează o creștere în ultimii ani peste tot în lume, inclusiv în Republica Moldova, ce atestă o situație similară la noi și argumentează relevanța prioritizării intervențiilor pentru probleme de sănătate mintală la nivel național.

Și vom puncta câteva subiecte. Pacienții în Republica Moldova beneficiază de medicamente compensate integral din fondul asigurării obligatorii de asistență medicală, lista cărora este revizuită și extinsă permanent în funcție de avansarea tehnologiilor și necesităților.

Pentru asigurarea tratamentului ambulatoriu al persoanelor afectate de maladii mintale cu evoluție nefavorabilă, așa ca demența, schizofrenia, tulburarea afectivă bipolară, epilepsia cu tulburări psihice, în lista medicamentelor compensate integral 100%, deci, pacienții le ridică absolut gratuit din fondul de asigurări, sunt incluse 18 denumiri comune internaționale.

Totodată, sunt medicamente și psihotrope, care sunt procurate și centralizat suplimentar din sursele bugetului de stat, care este alocat Ministerului Sănătății în Programul național de sănătate mintală, eliberate gratuit pacienților.

În cifre absolute, avem undeva în jur de 6 mii de persoane cu tulburări mintale și de comportament la evidență. Numărul în creștere al adresărilor la care faceți dumneavoastră referință se datorează creșterii încrederii persoanelor și cetățenilor și adresabilității crescute în aceste centre comunitare de sănătate mintală. Serviciul dat a fost foarte mult timp stigmatizat și el păstra, de fapt, nuanța unei psihiatrii sovietice de persecuție.

La nivel de țară funcționează, după cum spuneam, rețeaua de 40 de centre comunitare de sănătate mintală, există în Chișinău și în toate raioanele, care oferă servicii de către o echipă multidisciplinară în baza unei evaluări complexe a persoanei pe dimensiunea biopsihosocială.

Problematica unui cetățean îi de natură diversă și implică abordarea intersectorială în aspecte ce țin de sănătate, protecție socială, educație, cultură, justiție, ordine publică și înseamnă întâi și întâi protecția, și anume a acestei persoane, ea fiind foarte vulnerabilă.

Aceste aspecte importante ale drepturilor omului sunt legiferate în Legea privind sănătatea și bunăstarea mintală nr. 118, aprobată de dumneavoastră aici, în plenul Parlamentului, în mai 2024.

Este un exemplu de lege cu expertiză internațională, cu suportul Oficiului Consiliului European la Chișinău, care întrunește toate condițiile pentru protecția unui cetățean afectat de o maladie mintală și dreptul său de a beneficia de cele mai bune atitudini, ajutor pentru a-i asigura un trai independent în societate, dar nu într-o instituție medicală de tip psihiatric cu regim închis.

Ceea ce ține de așa-numita psihiatrie legală, este un domeniu aferent justiției și sănătății. Cazurile de criminalitate în rândul persoanelor afectate de maladii mintale este un fenomen care se va întâlni, din păcate, mereu într-o populație în care există tulburările mintale și de comportament.

În vederea asigurării dreptului la justiție, persoanele cu tulburări mintale, care au săvârșit infracțiuni, sunt supuse unor proceduri de expertiză psihiatrică legală pentru determinarea gradului de discernământ asupra faptei comise. În baza raportului de expertiză psihiatrică legală și a probelor din dosar, instanța de judecată este cea care hotărăște asupra modului de ispășire a pedepsei.

Astfel, pe parcursul unei perioade cuprinse între anii 2014–2024, numărul de persoane, care au comis omor sau vătămare corporală gravă și au dus la deces, supuse unei expertize psihiatrice a variat între 431 – în 2016 și doar 78 – în 2023.

A făcut cineva o moțiune în 2014 Ministerului Sănătății pe acele 431 de cazuri? Nu.

Numărul persoanelor care, ca urmare a expertizei psihiatrice legale efectuate, au fost declarate lipsite de discernământ asupra faptei comise și au fost recomandate tratamente prin constrângere cu supraveghere riguroasă variază între 2 și 3 pe an.

Reflectând asupra datelor și comparând aceste cifre, se remarcă un stereotip de gândire privind faptul că persoanele cu tulburări mintale și de comportament ar fi foarte periculoase.

Prevenirea cazurilor de violență și criminalitate în rândul persoanelor afectate de maladii mintale este un vis utopic, vreau să vă spun, care n-a putut fi realizat nici în cadrul celor mai atroce dictaturi și nici în cele mai desăvârșite democrații. Este un fenomen spontan ca și suicidul, care se produce ca efect al unui conglomerat de factori care nimeni nu poate să-l prevină. A fost un fenomen constant și în timpul sovietic, doar că nu era reflectat în mass-media. El se afla sub cenzură și secțiile de tratament prin constrângere, apropo, pentru cetățenii din fosta RSSM nu se aflau aici în Moldova, dar undeva departe.

Problema este larg discutată la nivel mondial și cuprinde modalități specifice de gestionare. Și aici o să mă opresc, fiindcă aici este un câmp foarte larg de discuție cu foarte mulți specialiști.

Cu referire la obiecțiile dumneavoastră vizavi de medicina legală și activitatea Centrului de Medicină Legală. În 18 raioane, cum ați remarcat, într-adevăr, lipsesc medicii legiști și am spus-o aceasta nu o singură dată.

Ca rezultat al unei lipse totale de politici și viziuni în medicina legală, mulți, mulți ani la rând, probabil, eu presupun cu un scop anume al anumitor decidenți de a degrada acest serviciu, de a-l corupe, de a-l face inaccesibil pentru cetățeni și organe de expertiză judiciară, formând un rând foarte mare de așteptare atât al cetățenilor, cât și al instituțiilor statului pentru a realiza o expertiză judiciară.

Vă informăm că, conform schemei de încadrare în centrele de medicină legală, există 115,5 funcții aprobate de medici experți judiciari. Angajate persoane fizice la moment sunt 76, care ocupă inclusiv cumulând 98,5 funcții. Deci, complet vacante avem 17 funcții de medici, iar 7 funcții sunt ocupate de persoane care deja au atins vârsta de pensionare și, probabil, vor decide curând să plece, ceea ce sugerează o necesitate de pregătire pe termen mediu a medicilor.

În pregătirea de rezidențiat, care are loc 4 ani de zile, la moment, în toți acești 4 ani de rezidențiat se află 23 de medici rezidenți, care din toamna anului 2025 vor începe să vină în sistem.

Dar vreau să vă arăt câte locuri a comandat Ministerul Sănătății Universității de Stat de Medicină pe parcursul anilor, ca să înțelegeți de ce acum nu avem acești medici legiști: 2014 – zero locuri, 2017 – 3 locuri, 2018 – 3 locuri și tot așa mai departe... 2021 – 3 locuri.

Noi acum primim, iată, acei 3, dacă mai vin toți 3, că mulți dintr-înșii ar putea să dispară cumva din sistem. Deci, noi abia acum, de când am venit, comandăm în fiecare an câte 7, 10 locuri pentru medicina legală. De ce nu s-a făcut asta și mai înainte?

Trecem la salarii. Lipsa interesului față de specialitate a fost indusă și de un salariu foarte jos. Eu nu mai țin minte când ultima dată, până la noi, au fost efectuate majorări de salarii.

Deci, în 2022 am realizat majorarea salariilor de funcție a întreg personalului din medicina legală cu aproape 6%, iar în același an, de la 1 septembrie, încă 5,5%. În 2023, de la 1 ianuarie, am stabilit un spor lunar în valoare fixă în mărime de 1300 de lei pentru toți angajații. Tot în același an, din 1 octombrie, s-a majorat salariul de funcție pentru medicii legiști și experți cu 35%, pentru restul personalului – cu 30% și, de asemenea, tuturor încă un spor specific – cu 15%. În 2024, de la 1 ianuarie, cu 10,5% pentru întreg personalul și în 2025, de la 1 ianuarie, cu 19% la personalul medical și 4,8% la personalul auxiliar.

Ca rezultat, în perioada cât sunt eu în mandatul de ministru, la medici salariul a crescut de la 14 mii, acesta este salariul de funcție, fără toate cumulările, de la 14155, anul trecut aveau 28293. De la 14000 – în 2021 la

28293 – în 2024. Acum trebuie să calculăm iată din 2025 cât avem, fiindcă a mai crescut și de la 1 ianuarie 2025, am spus.

Pentru personalul medical mediu de la 7700 – în 2021 la 15234. Pentru personalul medical inferior, care, de asemenea, este o problemă mare, de la 5000 la 11000 și-l vom crește în continuare.

Cu referire la investiții în domeniul medicinei legale. Am să iau anul 2020, n-o să ne ducem departe. În 2020 s-au alocat 993 de mii pentru parcare de la Centrul de Medicină Legală de aici, din Chișinău, la Cosmescu. Eu nu vreau să spun că nu ar fi necesare parcările, dar niciun leu mai mult nu s-a oferit pentru reparație într-o secție, pentru laborator, pentru echipament, doar parcare. Mă interesează tare mult, n-am ridicat documentele să văd, cine a construit parcareea cea.

Deci, în mandatul nostru, Centrul de Medicină Legală a beneficiat de investiții în infrastructură în fiecare an, totalul e de 5,8 milioane în 3 ani de zile, iar pentru anul 2025 sunt alocate încă 9 milioane de lei. Și, totodată, în acești ani, am alocat încă 4 milioane de lei pentru reparația Secției de psihiatrie medico-legală de la Spitalul de Psihiatrie. Deci, doar investiții în: infrastructură, reparații, îmbunătățire, laboratoare a expertizei judiciare în 3 ani și puțin au fost înregistrate în sumă totală de 20 de milioane de lei. Și subliniez, nu pentru parcare și pentru garduri, dar pentru medicii de acolo.

Trecem la un subiect, de asemenea, foarte sensibil – cosmetologia, pe care voi și presa, și toți ai voștri l-ați ridicat la un nivel extraordinar, n-ați pierdut ocazia să loviți în Ministerul Sănătății și în medici.

Cazul tragic care s-a întâmplat este unul criminal și nu are nicio legătură cu activitatea medicală. Deci, acest salon este unul de coafură, salon de înfrumusețare, iar ce s-a întâmplat acolo este o ilegalitate. Legea nu permite ca într-un salon de coafură, manichiură, pedichiură să fie prestate servicii medicale, în special chirurgicale. Astfel, acolo au fost încălcate toate prevederile legale.

În oraș, în țară, activează, probabil, zeci de mii de saloane de coafură și înfrumusețare, dumneavoastră ce propuneți să umblăm să-i verificăm pe toți? Acei oameni, probabil, sunt de bunăvoință, să activeze în continuare mai departe, n-au ei nevoie de controale de la Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Nu trebuie să le complicăm viața, cum ați cerut și cum cer toți. Fiecare, cine dorește să dezvolte o afacere în domeniul cosmetologiei, nu al înfrumusețării, trebuie să-și deschidă un centru medical care, în afară de autorizație sanitară, trebuie să primească un regulament aprobat de către Ministerul Sănătății și, de asemenea, să primească și o acreditare de la acel Centru de Acreditare, Consiliul de Acreditare în Sănătate, care am spus, confirmată printr-un certificat de acreditare.

Concluzii dumneavoastră în moțiune ați făcut precum că ministerul ar trebui să aprobe politici sanitare, care ar ține strict de intervenția medicului în cazul când pot apărea reacții adverse la substanțe injectabile. Sunt niște

concluzii absolut neprofesioniste, fiindcă reacțiile la diferite produse fac parte din tot ce învățăm noi, medicii, la facultate, dar și protocoalele și standardele existente.

Totodată, vă comunicam că Ministerul Sănătății nu deține împuterniciri să inițieze sau să participe în anchete penale. Atunci când procurorii vor avea nevoie pe acest caz de concluzia noastră, noi le punem la dispoziție expertii noștri. Lucrăm, să știți, cu Procuratura foarte strâns, fiindcă ei au nevoie de concluziile noastre pe diferite cazuri, nu doar pe acesta, și noi vom face totdeauna.

Ministerul Sănătății, în ultimii 3 ani, a făcut eforturi semnificative pentru ca să modernizăm și să îmbunătățim sistemul de sănătate din țară, astfel ca să fie cât mai eficient și mai aproape de necesitățile oamenilor.

Eu vă aduc aminte că în sistemul de sănătate, în luna august, când l-am preluat, și după o criză pandemică, și o epuizare totală a personalului medical, și o insuficiență de cadre medicale, presiunea sferelor de influență la nivel local, spitale am luat cu datorii foarte mari, cu infrastructură foarte veche. Erau secții și agenții nereparate de 40 de ani, în care nu doar reparații capitale, reparații curente, cosmetice nu au fost făcute, nu a trecut o pensulă și o perie cu var, cu lipsă acută de echipamente, cu investiții ne semnificative ale autorităților locale, care erau fondatori și nu din cauza unei rele-voințe, dar nu puteau să dețină ei acele sume de bani necesari, pe care să le colecteze la nivel local, să le investească în spitalele lor. Erau niște liste lungi.

Vrea să vă aduc aminte, stimați colegi, că lista de așteptare pentru operațiile de protezare de șold și genunchi era în medie de 4–5 ani, unii oameni așteptau câte 7 ani. Criza pandemică a influențat numărul. Fiindcă ce a făcut ministerul atunci în pandemie? A închis total secțiile chirurgicale planice. O greșeală absolută. Rândurile acestea au crescut și mai mari. Iată ce am găsit eu moștenire.

Deci, discrepanțe mari erau în salarizarea personalului medical. Erau multiple dosare penale de fraudare a banului public pe rol, proceduri cu încălcări la înregistrarea medicamentelor, șefi de spitale numiți pe linie de partid care erau în funcție de 20–30 de ani. Și acestea sunt doar câteva exemple.

Pentru a răspunde acestor provocări, Ministerul Sănătății, în primul rând, și-a consolidat echipa prin suplimentarea numărului de funcții la Ministerul Sănătății. Dumneavoastră ați condus 2 ani, în 2020–2021, când era pandemia, și n-ați făcut nimic pentru Ministerul Sănătății. Știți câți oameni lucrau la politici de sănătate în perioada pandemiei? 14 oameni. De ce Guvernul nu a suplimentat numărul de funcții?

O reformă esențială a fost și transferul spitalelor raionale în subordinea ministerului, măsură care a permis îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru personalul medical, dotarea instituțiilor cu echipamente moderne, extinderea accesului populației la servicii medicale de calitate. De asemenea,

au fost lansate servicii medicale esențiale, s-a redus semnificativ timpul de așteptare pentru investigații și intervenții și o să vi le prezentăm, iar accesul la medicamente și dispozitive compensate a fost extins. Au fost eliminate multiple scheme de corupție și simplificate procesele administrative pentru a facilita accesul pacienților la îngrijire.

Deși provocările au fost semnificative, echipa Ministerului Sănătății, căruia astăzi îi înaintați moțiune, a gestionat și a depășit multiple crize. Niciun minister n-a trecut prin atâtea crize prin câte a trecut Ministerul Sănătății: criza pandemică, criza energetică, care ne-a afectat foarte mult activitatea spitalelor și prețurile, criza gazelor, criza refugiaților – refugiații pe care i-am preluat pe toți. Noi am intervenit totdeauna prin măsuri rapide și eficiente.

În paralel, ne-a reușit, în pofida la toate aceste crize, să întreprindem pași siguri ca să transformăm sistemul de sănătate consolidându-l. Și o să vă menționez câteva din cele mai importante, că eu dacă ar trebui să vă povestesc despre tot ce am făcut la Ministerul Sănătății, cred că nu mi-ar ajunge până mâine-dimineață timp.

Deci, în primul rând, am dezvoltat rețeaua națională de centre pentru tratamentul accidentului cardiovascular cerebral și eu totdeauna aduc un exemplu simplu de statistică. În Republica Moldova, la o oră, se înregistrează un accident cerebrovascular, iar la o oră jumătate, deceda un cetățean, indiferent de naționalitatea lui. Pentru aceasta, noi am creat 13 centre de accident cerebrovascular, din care 11 sunt primare, sunt în raioane și acolo se acordă ajutor medical prin tromboliză, și sunt salvați foarte mulți oameni. Deci, le-am asigurat cu tomografe computerizate, cu aparate de telemedicină, aparate doppler, electroencefalograme, medicamente trombolitice. Aceste măsuri au contribuit la reducerea timpului mediu de la apariția simptomelor de AVC până la internare de 2 ori, ceea ce înseamnă foarte multe vieți salvate și o șansă reală la recuperare pentru pacienți.

Pentru anii următori, alți miniștri, rezultate vor veni în 5–10 ani următori, va scădea foarte mult mortalitatea prin AVC și incidența cazurilor. Astăzi, ambulanța nu mai preia pacientul și-l duce în raionul lui, îl duce acolo unde este centru de AVC, pentru ca să-l salvăm.

A fost lansată rețeaua națională de colposcopie, compusă din 12 cabinete asigurate cu tot echipamentul necesar de examinare și colposcoape, personal instruit, pentru ca femeile din diferite regiuni ale țării să beneficieze de un acces mai bun la servicii de colposcopie pentru depistarea timpurie a leziunilor precanceroase și cancerul de col uterin. Cabinete au fost deschise și în raioanele: Orhei, Ungheni, Soroca, Drochia, Căușeni, Cahul, Comrat, Ceadâr-Lunga, Bălți, în Chișinău: la Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”, Institutul Oncologic și Institutul Mamei și Copilului.

A fost lansată rețeaua de asistență pentru victimele violenței de gen. În 11 instituții medico-sanitare publice, la Institutul Mamei și Copilului, la medicina de urgență, la Spitalul Bălți, în spitalele raionale din Edineț, Cahul, Comrat, Căușeni, Orhei, Soroca, Florești și Hîncești. Unitățile oferă examinări medicale în cazul violenței, consiliere psihologică de către psiholog și asistență juridică într-un mediu foarte confortabil și sigur.

Au fost fortificate capacitățile a 12 centre perinatale, ceea ce am spus eu mai sus cu referire la mortalitatea maternă, a fost introdus screening-ul audiologic universal obligatoriu pentru absolut toți nou-născuții în Moldova.

În premieră, începând cu 2024, fiecare nou-născut din țara noastră beneficiază de verificarea auzului prin screening audiologic, care permite depistarea precoce a afecțiunilor auditive. Este o investigație absolut gratuită, accesibilă în fiecare maternitate din republică. N-o să dau ca exemplu numele țărilor, dar în alte țări din regiune, aceasta a durat de la 4 la 5 ani ca să asigure acest examen audiologic gratuit pentru fiecare micuț.

A fost creat serviciul de asistență medicală stomatologică sub anestezie generală pentru persoanele cu nevoi speciale, copii și adulți în condiții de staționar, în premieră pentru țara noastră. Serviciul acordă asistență stomatologică gratuită copiilor în cadrul Institutului Mamei și Copilului, Clinica „Emilian Coțaga”, iar adulților în cadrul Institutului de Medicină Urgentă.

Aceste cabinete sunt dotate cu toate resursele necesare pentru ca persoanele cu nevoi speciale, și aici mă refer la persoanele cu dizabilități sau persoanele cu nevoi psihiatrice care până acuma, până la această guvernare, plăteau serviciile de la 5 la 10 mii de lei pentru ca să le fie acordată, fiindcă niciun stomatolog nu poate lucra fără anestezie cu aceste persoane.

A fost fortificat domeniul oncologic. Ați punctat acest domeniu oncologic. Da, este foarte sensibil. Institutul Oncologic îl dau totdeauna ca exemplu, niciun echipament nu avea, doar corupție, niciunul absolut. Institutul Oncologic trebuie să fie dotat cu cele mai performante echipamente. Nu poți lupta cu cancerul cu mâinile goale sau în mănuși chirurgicale doar.

Vă spunem ce am făcut în acest mandat. Au fost extinse centrele regionale pentru screening al cancerului mamar la Bălți, Cahul și Chișinău și a fost creat Centrul de Referință la Institutul Oncologic, instituite noi centre regionale pentru screening-ul cancerului cervical și colorectal.

A fost implementat programul descentralizat de screening colorectal și fortificate capacitățile de diagnostic precoce pentru cancerul cervical, colorectal și mamar.

Institutul Oncologic a fost dotat în ultimii 3 ani cu echipamente de ultimă generație care contribuie la diagnosticarea precoce a cancerului, la îmbunătățirea calității tratamentului cu accelerator liniar care dispune de

tehnologii avansate, inclusiv sistem interactiv de ghidare pentru operatori, asigurând astfel un control riguros al tratamentului și acesta deja se consideră vechi. Noi l-am instalat în ianuarie 2022, cel pe care l-a procurat Guvernul Sandu în 2019, el deja a devenit vechi, fiindcă el este unicul, singurul care face față acuma.

Deci, în martie, o să lansăm și o să mă învinuiți că am fost și am tăiat panglică. În primul rând, să știți că noi nu tăiem panglici, nu avem panglici, numai voi umblați înainte la veceuri publice și tăiați panglicile.

Dar aceasta-i munca ministerului, fiindcă acești bani nu vin de undeva la pachet. Noi scriem proiecte, găsim donatorii, lucrăm cu ei, aducem aceste resurse în țară, lucrăm cu instituțiile medicale, instalăm toate aceste echipamente.

Iată, aici este echipa ministerului, să vă spună de câte ori ei circulă în raioane până avem instalat un tomograf acolo, fiindcă sunt echipamente noi și ele prezintă semne de întrebare pentru toate echipele.

Deci, pe 6 martie sau în jur de 6 martie, o să avem darea în exploatare a unor noi radioacceleratoare. Am construit primul buncăr cu protecție nucleară, ultimul a fost construit la începutul anilor '50. Să vă povestesc câte probleme am avut, că nu există un arhitect în Republica Moldova care să aibă aceste competențe, fiindcă nu s-a ocupat nimeni pe parcursul anilor.

Deci, așa, arată bine, știți, deschiderile, dar veniți o dată să stați alături de noi să vedeți ce-i în spate.

Deci, am instalat mamografe digitale cu tomosinteză la Chișinău și Bălți, care ajută medicii în detectarea tumorilor de sân și în determinarea cu precizie a dimensiunii și formei, și localizării; analizator automat de tip flowcimetru, care nu era deloc în Republica Moldova și plecau toți copilașii mici în România pentru aceste examene, el este foarte esențial pentru diagnosticarea hemopatiilor maligne; aparat de brahiterapie în 3D de ultimă generație, care permite administrarea precisă a dozelor de radiație, protejând țesuturile sănătoase; tomograf computerizat care niciodată nu a fost în acest institut; rezonanță magnetică nucleară 3 Tesla, care, iarăși, niciodată nu a fost în domeniul oncologic în țară; 2 aparate de radiografie digitală, ultrasonografe, aparate pentru anestezie.

Eu văd că vi-i foarte vesel dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Zâmbetul dumneavoastră sarcastic arată doar o bătaie de joc față de oamenii acestei țări. (*Rumoare în sală.*)

Monitoare pentru funcții vitale, analizatoare pentru aprecierea echilibrului acidobazic, videobronhoscoape, videolaringoscoape, dispozitive portabile cu ultrasunete și sonde liniare, dispozitive pentru copii cu ultrasunet, ultrasunete diferite echipamente pentru localizări diferite ale cancerului, aparate de dializă acută, generator electric, stații de producere a

oxigenului, mese de operații și multe, multe alte echipamente, care cred că pe dumneavoastră nu vă interesează absolut deloc.

De asemenea, au fost contractate prin intermediul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină servicii medicale de înaltă performanță pentru pacienții asigurați, incluzând tomografiile computerizate, rezonanță magnetică nucleară, colonoscopie, endoscopie, investigații de laborator.

Vreau să vă spun că, în programul pacientului oncologic, în anul 2022, se acorda asistență medicală la 1500 de pacienți și timpul de așteptare în 2022 pentru aceste tratamente era de 60 de zile. Deci, în 2024, la sfârșitul anului, 14 mii de pacienți au beneficiat de acest program, inclusiv au fost contractate instituții private și publice, iar așteptarea pentru pacientul primar a coborât de la 60 de zile la 10 zile.

De asemenea, a fost lansat primul serviciu diagnostic și tratament hibrid în oncologie, aceasta-i o premieră pentru țară, dotat cu echipament de ultimă generație pentru diagnosticarea cu precizie a formelor grave de cancer localizate la nivelul toracelui și tractului digestiv superior și tratarea maladiilor oncologice pulmonare și digestive.

În martie curent, vă invităm să veniți și dumneavoastră să vedeți complexul radioterapeutic cu 2 acceleratoare liniare și un sistem de brahiterapie care va asigura un acces extins al pacienților la proceduri avansate de radioterapie, fiindcă la moment rândul e mare, deoarece activează, a rămas viu doar acel echipament pe care l-am instalat tot noi în 2022.

Am eliminat foarte mult barierele excesive birocratice. Am simplificat procedura de examinare medicală privind obținerea permiselor auto pentru șoferii amatori. Am anulat obligativitatea biletului de trimitere de la medicul de familie pentru specialiști. Am simplificat procedurile de organizare și desfășurare a examenelor medicale obligatorii pentru anumite categorii de angajați, modificarea cadrului normativ aferent asigurării obligatorii de asistență medicală. Programul unic oferă... Programul unic actual, fiindcă l-am abrogat pe cel vechi, oferă o libertate de mișcare a pacientului și o alegere a instituțiilor în care el dorește să se opereze sau să se trateze.

Deci, pentru sporirea accesului la medicamente și dispozitive medicale compensate, au fost întreprinse următoarele:

Am crescut costurile medii anuale per beneficiar, suma alocată per pacient a crescut constant, fiind în 2021 – 867 de lei și ajungând în 2024 – 1579 de lei, reprezentând o majorare de 80%.

Alocări bugetare semnificative. Cheltuielile Fondului de asigurări au crescut de la 643 de milioane – în 2021 pentru medicamente compensate la 1 miliard 165 de milioane – în 2024.

Extinderea listei de medicamente compensate, începând cu 2021, au fost incluse încă 8 denumiri comune internaționale noi, acoperind

tratamentul pentru afecțiuni grave, precum: maladii cardiovasculare, oftalmologie, oncologie, maladie psoriaz. În premieră, au fost incluse în lista medicamentelor compensate două denumiri comune internaționale de medicamente costisitoare pentru tratamentul maladiilor rare: scleroza multiplă și fibroza chistică. În prezent, lista medicamentelor compensate conține 170 de denumiri comerciale internaționale, dar medicamente sunt mult mai multe cu denumiri.

Deci, extinderea accesului la dispozitive medicale compensate. Niciodată până în 2021 nu au fost dispozitivele incluse în compensații. Deci, numărul beneficiarilor, chiar de atunci de la început din 2021 până acum, a crescut de 4 ori, de la 22428 – în 2022 până la 100 de mii 418 beneficiari – în 2024.

A fost optimizat procesul de aprobare a prețurilor la medicamente, au fost introduse mecanisme mai eficiente și transparente pentru înregistrarea prețurilor la medicamente, inclusiv noi modalități de gestionare a prețurilor pentru produse provenite din: CSI, China, India și alte țări.

A fost facilitat accesul la medicamente internaționale. Medicamentele din: UE, SUA, Elveția, Canada, Japonia, Australia și Marea Britanie, beneficiază acum de o procedură accelerată de autorizare, care nu era înainte, reducând timpul de aprobare doar la 10 zile lucrătoare.

A fost realizată digitalizarea prin e-Rețeta compensată, care asigură că se respectă riguros protocoalele terapeutice, au fost reduse erorile de prescriere și eliberare și a fost eliminată birocrăția. Astăzi, pacientul poate să sune la asistenta medicală și dacă medicul i-a aprobat prescrierea aceluiși medicament, el poate să ridice medicamentul fără a se prezenta la medic în orișicare farmacie pe care o alege de pe teritoriul țării.

A fost dezvoltată rețeaua de farmacii rurale în cadrul Programului „Farmacie în satul tău”. Au fost deschise 53 de farmacii care oferă medicamente compensate, rețete electronice, produse farmaceutice esențiale.

Peste 60 de mii de locuitori beneficiază deja de acces îmbunătățit la tratament, inclusiv satele din vecinătate. Pentru anul 2025 sunt planificate deschiderea altor 100 de farmacii. Totodată, în satele fără farmacii, s-au mai deschis peste 30 de farmacii a rețelelor actuale, care nu au solicitat includerea în Programul de subvenționare. Deci, ei au văzut că apare o concurență și au mers de sine stătător, deoarece procedura de a te înregistra pentru o localitate care nu are farmacie a fost simplificată enorm.

Menționăm că, în 2024, fiecare a treia persoană din Republica Moldova a beneficiat de medicamente sau dispozitive medicale compensate. Conform datelor CNAM, aproape 740 de mii de cetățeni au beneficiat de acestea din Fondul de asigurări obligatorii.

Pentru crearea celor mai bune condiții de îngrijire pentru pacienți și de muncă pentru personalul medical, au fost modernizate instituțiile medicale prin: construcții, reparații capitale, renovări, dotări cu echipamente moderne.

Din sursele bugetului de stat din diferite proiecte gestionate de minister, din Fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală, dar și datorită unei comunicări active și eficiente cu toți partenerii noștri de dezvoltare, Ministerul Sănătății a realizat investiții majore în modernizarea instituțiilor și în perioada august 2021–2024 a depășit suma de 3 miliarde de lei. Acestea au inclus: lucrări de renovare, reparații capitale și construcții a peste 130 de mii de metri pătrați de suprafețe medicale și aici intră 27 de secții terapeutice, prioritar am luat: boli infecțioase, cardiologie, îngrijiri cronice, geriatria, psihiatria, cu o suprafață totală de peste 21 de mii de metri pătrați, 10 secții de pediatrie – 6 mii de metri pătrați, 7 secții chirurgicale – 2 mii de metri pătrați, 16 secții de terapie intensivă.

Uitați-vă, vă rog, că vi le arătăm foarte frecvent aici, să vedeți cât sunt de moderne. Niciodată, până la noi, nu a existat nicio secție atât de modernă de terapie intensivă. Aceasta a însumat 8 mii de metri pătrați, la cele mai înalte standarde. 40 de săli de operații și spații auxiliare de 10 mii de metri pătrați. Și asta înseamnă nu doar reparații, dar și echiparea lor. Și 6700 de metri pătrați de birouri consultative, săli de proceduri și suprafețe auxiliare în Serviciul de ambulator și medicină primară.

Au fost reparate capital, de asemenea, 52 de stații și puncte de asistență medicală de urgență, care ne-au costat peste 100 de milioane de lei. Au fost realizate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală reparații în 31 de centre de sănătate rurale în sate mici, construite două dintre cele mai mari unități de primire urgentă din țară: la Institutul de Medicină Urgentă și la Spitalul Clinic Bălți. La Spitalul Clinic Bălți are 2 mii de metri pătrați. Vă invit s-o vizitați. Total, împreună, aceste UPU-uri au 5300 de metri pătrați.

Deci, a fost reconstruit capital blocul operator al Institutului de Medicină Urgentă cu 15 săli de operații dotate cu cele mai moderne sisteme de ventilare, filtrare, dezinfectare și sterilizare a aerului. Așa ceva nu a fost niciodată nici într-un spital în Republica Moldova, iar acum sunt 15, un conveier întreg. Costul total e 130 de milioane de lei.

Ați întrebat vreodată dumneavoastră Ministerul Sănătății, de unde am luat noi acești bani? Dumneavoastră știți câtă muncă este în spate? Proiecte scrise, începute de noi încă de când era pandemia. Ne-ați ajutat măcar unul dintre dumneavoastră să puneți umărul? Nu, bugetul de stat. Da, credeți că undeva plouă și vin pe Ministerul Sănătății pachete cu bani, cum vin la dumneavoastră.

Reparat a fost... *(Aplauze.)* A fost reparat capital... O să vă spun numai pentru copii și mamă și copil, la Institutul Mamei și Copilului a fost reparat

blocul de operații din cadrul Centrului Perinatal de nivelul III, unde vin cele mai grave cazuri. Investiția a fost 17,8 milioane de lei.

De asemenea, Secția reanimare obstetrică și ginecologie, e secție unică în acest spital, care ia gravidele lăuze și femeile cu patologii ginecologice din toată țara. Deci, am modernizat secția de ginecologie în acest spital.

A fost renovat Depozitul Național de Vaccinuri în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Și, de asemenea, am creat un Centru Constatativ Metodologic de Vaccinare la Institutul Mamei și Copilului, care ne-a costat sub un milion de lei. Deci, de asemenea, lucrări de reparație capitală a Secției de lăuzie a nou-născuților nr. 1 în cadrul Centrului.

Deci, sunt foarte multe lucrări de reparații în diferite birouri și consultative la acest Centru și continuăm mai departe. Probabil că am putut face și mai multe secții în acest Institut, care e foarte mare și masiv, dar nu avem unde evacua secția când intrăm cu ea în reparație capitală. Mai mult de 3 secții pe an, 4 maximum nu pot fi reparate, fiindcă Institutul trebuie să lucreze cu aceeași capacitate.

Deci, am renovat capital blocul cu două etaje, Secția pediatrie și terapie din cadrul Spitalului raional Strășeni.

Faceți o excursie acolo, duceți-vă, putem să vă luăm noi cu microbuzul într-o zi, să vedeți cum arată un bloc reparat într-un spital raional. Centrele de sănătate publică care nu au fost reparate, dacă intrați acolo, vă trezeți în anii '70.

Agenția Națională pentru Sănătate Publică, de asemenea, Centrele de sănătate publică în Bălți și Cahul, o să le dăm în exploatare, sunt ultimele rețușuri, sunt acum... este instalată mobila, echipamentele, deci, cu o suprafață totală de peste 21 de mii de metri pătrați.

Probabil, cine treceți pe Gheorghe Asachi, vă rog, întoarceți capul în dreapta la Agenția Națională pentru Sănătate Publică, și o să vedeți această clădire totalmente renovată. Suma totală a fost de 246 de milioane de lei.

Am reparat Secția de chirurgie oro-maxilo-facială pentru adulți la Institutul de Medicină Urgentă, care-i unica în țară și-i foarte importantă, o sumă de 9,2 milioane de lei.

Centrul perinatal la Spitalul clinic raional Căușeni „Ana și Alexandru”. Deci, secțiile de tratament prin constrângere cu supraveghere obișnuită la Spitalul Clinic de Psihiatrie.

Deci, în spitalele raionale... eu pot să vă citesc aici o listă foarte lungă în toate spitalele raionale câte secții au fost reparate. Am reparat fațade, am amenajat curțile spitalelor, care arătau ca vai de ele, numai nu a medicină, în care am investit peste 52 de milioane de lei.

Am reparat 13 mii de metri pătrați de acoperișuri, cu un cost total de vreo 20 de milioane.

Am instalat panouri fotovoltaice în sumă de 28 de milioane de lei, peste 10 spitale, cu o putere totală de peste 2 mii de kilowați, asigurând o eficiență energetică sporită și economii considerabile pentru spitale. Am instalat toate aceste panouri majoritar în spitalele raionale. Vreau să vă spun că aceste spitale, în mediu, ajung la o economie de până la 85–90% vara și 45% economie iarna.

Am instalat ascensoare în spitale, în sumă de peste 10 milioane de lei.

Am construit platforme și am trasat rețele pentru a instala 127 de generatoare electrice, pe care tot noi le-am adus în toate spitalele din țară.

De asemenea, am instalat 40 de stații de producere a oxigenului, căci cărau medicii noștri buteliile alea cu oxigen în timpul pandemic sărmanii și, foarte bine, am avut mare noroc că n-a explodat niciuna, să se întâmple o tragedie undeva.

Astăzi niciun spital nu este în care să nu vină aportul prin țevi direct la patul pacientului, fie el în reanimare, fie el într-o secție obișnuită, dacă are nevoie de aport de oxigen.

Am pregătit spațiile pentru ca să instalăm tomografele computerizare, care numai spațiile ne-au costat peste 15 milioane de lei.

Cele mai importante echipamente pe care le-am adus au fost 12 tomografe computerizare în toate spitalele raionale, municipale, Găgăuzia, fără ca să ținem cont unde suntem noi fondatori și unde sunt alții fondatori.

Pentru cetățenii acestor țări am făcut rost de aceste echipamente și le-am adus. Unde au fost până la noi tomografe în vreun raion? Ați adus vreunul undeva?

Dumneavoastră știți că, în perioada pandemică, tomograful computerizat era echipamentul de cea mai înaltă urgență, primul în listă îl recomanda Organizația Mondială a Sănătății, deoarece pneumoniile erau deosebite, caracteristice nu prin schimbările în alveole, dar prin schimbările induse de trombozele din vase, care nu puteau fi detectate de radiograf. Ați adus măcar un tomograf?

Deci, 4 aparate de rezonanță magnetică, 2 acceleratoare liniare, 2 angiografe digitale.

Ați observat în ultimul timp câte operații în premieră fac medicii noștri? Eu vreau să vă spun că noi avem niște medici deosebiți și ce n-ați spune, sistemul nostru este unul foarte profesionist și bun. Da, avem încă multe probleme, o să le rezolvăm încet pe toate.

Avem un aparat de brahiterapie, secvențiator de ultimă generație. Noi l-am adus când se finaliza COVID-ul. De ce nu l-ați adus? Umblați cu toate analizele prin Germania și le duceți, ca să facem secvențierea tulpinilor.

Mamografe, radiografe, 75 numai de ultrasonografe au fost instalate în perioada aceasta în toată țara și încă nu sunt suficiente. Ultrasonografe cu doppler, analizatoare, 55 de aparate pentru anestezie, 60 de defibrilatoare, 209 ambulanțe, deci, nu s-au adus atâtea ambulanțe în ultimii 10 ani de până la noi, dar și 15 mașini pentru agențiile de sănătate publică.

Mii de computere am adus în medicina primară și în spitale.

O să mă opresc și la personalul medical și o să închei, că lista mea-i mare, eu aș povesti foarte mult despre toate câte am făcut.

Începând cu 1 octombrie 2022, au fost majorate cu 10% salariile de funcții lunare pentru personalul din toate instituțiile publice. O nouă majorare de 15% a fost realizată începând cu 1 octombrie 2023, și anume salariul pentru întreg personalul, nu pentru anumite categorii, cum ați majorat dumneavoastră în pandemie.

La fel, a fost majorat cu 15% suplimentul pentru munca de noapte. Peste 48 de mii de angajați ai instituțiilor au beneficiat de acea creștere salarială.

Au fost, după cum am spus, majorate salariile pentru medicii legiști. Am aprobat achitarea unei indemnizații unice în valoare de 120 de mii, care înainte se plătea în 3 tranșe, noi am aprobat-o s-o plătim într-o singură tranșă pentru medicii tineri și asistența medicală care pleacă în zona rurală. Am acordat compensații pentru cheltuielile de transport și le plătim astăzi. În fiecare lună, Ministerul Sănătății plătește aceste indemnizații către toate instituțiile, fie un centru de sănătate din zona rurală, fie spital raional sau orișicare alt spital, pentru aproximativ 3 mii de lucrători medico-sanitari care circulă din raion în sat sau din sat în raion.

Au fost aprobate indemnizații mai mari, indemnizația de unică folosință pentru cei care astăzi au fost admiși în rezidențiat, la momentul când ei vor finaliza, ea va fi egală deja cu 250 de mii de lei.

Am aprobat majorările salariale ale lucrătorilor medicali începând și cu 1 ianuarie 2025, astfel au crescut cu 15... salarii, de la 1 ianuarie, ale tuturor lucrătorilor care sunt încadrați în sistemul de asigurări și cu 19% – personalului medical din instituțiile bugetare care sunt subordonate Ministerului Sănătății.

Tot mai mulți tineri aleg să meargă în raioane din 3 motive. Foarte multe spitale raionale sunt echipate la cel mai înalt nivel, sunt condiții bune, de asemenea, plătim această indemnizație, pot să locuiască și în alt raion și să circule, și chiar în Chișinău să locuiască și să circule în raion și, de asemenea, plătim această indemnizație de încadrare în sistem.

Deci, dacă în 2018, 2019, 2020 numai 18% din toți absolvenții mergeau în zona rurală, noi am atins acest procent la 44–49%. Deci, jumătate din toți absolvenții pleacă în zona rurală.

Activitatea legislativă am spus un număr, avem toată lista, cine vrea să ia cunoștință cu dânsa puteți s-o vedeți ca anexă la raportul nostru.

Eu vreau să vă spun doar că, la momentul de față, salariul medicilor a ajuns să crească și salariul unui medic mediu pe țară astăzi îi 23 de mii 600, dar o să vă dau ca exemplu salariul de funcție, fără gărzi de noapte, fără plăți pentru performanță, fără cumulare. Astăzi un chirurg are 17 mii 810. Cu toate gărzile de noapte, cu toate suplimentele pe care le are, cumulările, ei ajung la salarii destul de mari și de 30 de mii, și de 40 de mii, și mai mult. Salariul unei asistente medicale a crescut și are astăzi 14 mii 900, o asistentă... în mediu, începând cu începătorii și finalizând cu alții.

Deci, vă mai pot spune că dacă în 2022 erau efectuate în programul special de protezare a aparatului locomotor 3 mii 700 de operații pe an, în 2024, doar în 2000 l-am dublat și pentru anul acesta sunt contractate aproape 7 mii de operații.

La cataractă, dacă în 2022 erau planificate și s-au realizat 1500 de operații de cataractă, la momentul de față, sunt realizate 16 mii. De ce nu s-au putut realiza înainte, ca să nu să fie aceste rânduri foarte, foarte mari pentru pacienți?

Noi contractăm astăzi și nu avem economii, pur și simplu, capacitatea de operații nu este mai mare, fiindcă ai nevoie de oftalmologi și săli anumite de operații. Am contractat și privatul, și publicul, cât au spus că pot efectua atâta a fost contractat, astfel ca rândurile noastre să fie cât mai mici și pacienții să se bucure de accesibilitate la serviciile medicale.

Anul acesta îl vom dedica foarte mult asistenței medicale primare. Avem proiecte pe care le vom realiza în reabilitare, am fost aici și le-am aprobat în fața dumneavoastră.

De asemenea, vine un proiect foarte mare de 300 de milioane de lei în medicina primară, din care vom procura automobile pentru medicina primară, echipamente, vom face reparație egală, deci, de la Guvernul Italiei și avem și multe alte proiecte de viitor.

Indiferent de ce nu ați spune dumneavoastră, noi am făcut de zeci de ori mai mult și rămânem în slujba cetățeanului exact așa cum am făcut-o din 2021 până acuma, cu toată echipa Ministerului Sănătății.

Eu propun să vă fac o excursie, cu mare drag, cu mult respect, să vin aici, la Parlament, într-o zi și să mergeți dumneavoastră să vizitați o unitate de primire urgentă, o secție de reanimare, pe care doriți dumneavoastră s-o alegeți într-un spital raional, să vorbiți cu medicii. Să aveți o opinie, nu doar să bateți încontinuu.

Vreau să vă spun că, de obicei, cel mai puțin bătut peste tot în lume, că peste tot în lume există opoziție, există guvernări, după aia se schimbă cu locurile, cel mai mult și cel mai bine se înțeleg deputații în toate parlamentele lumii pe domeniul de sănătate, fiindcă sănătatea este ceva care nu ține de

politică, de naționalitate, de sex, de religie. Atunci când vin miniștrii sănătății și cer aprobarea cărorva strategii, politici, ei sunt susținuți cu ambele mâini absolut de către toți. Numai la noi aici devizul dumneavoastră este: „Cu cât mai rău, cu atât mai bine”.

Dar să știți că noi din tot răul am știut și am fost capabili să facem bine și oamenii foarte bine își dau seama ce facem noi. Eu merg în raioane, eu merg în sate, eu discut cu pacienții, eu mă întâlnesc cu lucrătorii medicali.

Înainte de a da în exploatare un tomograf, dacă ați ști câte vizite noi avem în acel raion. În Edineț, ca să instalăm tomograful, a trebuit să săpăm tranșee din centrul orașului și să aducem electricitate. În așa un hal fără de hal era rețeaua electrică din spital, că întrebau toți cei din Edineț: ce se întâmplă la spital, ne pregătim de acțiuni militare? Noi am mers acolo și am ajutat colegii. Împreună cu ei lucrăm, indiferent de unde n-ar veni, de la sud, de la nord. Și o să facem în continuare cu aceeași dragoste față de oamenii care locuiesc în această țară.

Vă mulțumesc că mi-ați oferit oportunitatea să prezint în fața cetățenilor un raport.

Eu, din respect pentru timpul dumneavoastră, fiindcă aveți încă mult de lucru, am scurtat raportul meu, el este mult mai mare și am făcut mult mai mult, dar eu am să mă opresc aici.

Vă mulțumesc foarte mult. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim, doamnă ministă.

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – domnul Rusol.

Domnul Nicolai Rusol:

На сегодняшний день очень частая ситуация особенно среди людей в возрасте. На рынке импортеров продают аппараты анализа крови для диабетиков разных производителей, пенсионер приходит в аптеку и ему продают аппарат, после оказывается, что тесты и иголки к нему не компенсируются. Вопрос, почему министерство не решает данную проблему и не обяжет аптеки информировать о компенсированных компонентах пенсионеров?

Doamna Ala Nemerenco:

Deci, eu am să rog totuși Compania Națională de Asigurări în Medicină să vă informeze, fiindcă o s-o facă mult mai informativ decât mine.

Domnul Dodon este, domnul director general.

Domnul Ion Dodon – *director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină:*

Bună ziua.

Vă informez că, la momentul actual, Compania Națională de Asigurări în Medicină are mai multe poziții de teste și lansete pentru măsurarea glicemiei. Sunt 6–7 producători, toți producătorii, pe parcursul negocierii și când s-a decis includerea acestor dispozitive în lista de compensate, au informat Compania, fapt pe care noi l-am verificat, ceea ce s-a adeverit că aparatele, dispozitivele pentru măsurare le vor fi oferite gratuit pacienților. Astfel, practic, fiecare producător oferă împreună cu testele și lansetele, și însuși glucometrul respectiv.

Dacă este o problemă atunci când pacientul o dată merge la farmacie și ia de la un producător, e clar că dispozitivele n-o să fie compatibile cu aparatul pe care îl are el, dacă el este diferit. Noi sugerăm și propunem pacienților să aleagă un tip de test și lansetă care este compatibil cu dispozitivul de care rămâne.

Dacă la început, în anii 2022–2023, când asemenea... când au fost introduse în lista de compensate aceste dispozitive mai apăreau petiții de la pacienți pe tema dată, acum asemenea probleme nu se identifică.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Domnule deputat,

A doua întrebare?

Vă rog.

Domnul Nicolai Rusol:

Люди вынуждены ждать запись к врачу месяцами.

Ответите какова ситуация на данный момент с дефицитом медицинский кадров в Кишиневе, в Бельцах и по стране? Перечислите, пожалуйста, три политики министерство направленных на предотвращения утечки медицинских кадров.

Doamna Ala Nemerenco:

Deci, în pare foarte rău că dumneavoastră nu cunoașteți româna și nu ați înțeles din ceea ce am spus eu ce politici am realizat până acum ca să menținem cadrele acasă. Și aici intră echipamentele. Deci, înseamnă că tot ce am vorbit eu acum, pur și simplu, s-a evaporat, că dumneavoastră ați venit cu foița, cum v-au scris întrebarea, așa o citiți. Nu ați ascultat, zero din ce am vorbit eu până acum. (*Aplauze.*)

Deci, tot ce am spus despre echipamente motivează personalul medical să rămână acasă, fiindcă un motiv care cumva îl împinge pe medic să plece în afară este nemulțumirea lui de condițiile și infrastructura în care lucrează.

Doi. Salariul.

Trei. Faptul că le plătim inclusiv naveta ca să circule de unde locuiesc până unde... și să nu cheltuie din buzunar.

Patru... că deja am numerotat trei. Patru. Deci, ține de această indemnizație unică care, la moment, e 120 de mii, iar în 2 ani va fi pentru aceștia care o să finalizeze în următorii ani 250 de mii. Nicio țară nu plătește 12 mii de euro pentru tinerii absolvenți ca să se ducă acolo.

Deci, acestea sunt politicile motivaționale pe care le face Ministerul Sănătății și sunt încă multe altele. Dar văd că degeaba eu povestesc și mi-am bătut gura aici.

Și doi. Deci, la numărul de cadre medicale este un indicator care vorbește despre nivelul țării, numărul de medici la 10 mii de populație per general. Deci, Moldova, la moment, are 32–33 de medici la 10 mii de populație. Asta e numai în sectorul public. Cu sectorul privat, împreună, inclusiv stomatologi și tot ce este, noi avem 50 de medici la 10 mii de populație. Media Uniunii Europene e 34,6. Asta e la general.

Dar atestăm, iarăși vă spun, că n-ați fost atent, nici moțiunea n-ați citit-o, avem o lipsă foarte mare și acută în medicina de familie la sat, în zona rurală, deci, avem în medicina legală, în anestezie și terapie intensivă și, de asemenea, în unele specialități ca oncologia, cardiologia în unele raioane. În rest, numărul... Și vreau să vă spun că media pe raion diferă foarte mult. Dacă la Edineț, Drochia dintotdeauna nu a existat un deficit de cadre, în zonele sud-centru, cam așa, Cimișlia, Hîncești, cele din jur, este un deficit de cadre mult mai mare, deși sunt mai aproape de Chișinău. Deci, statistica în Bălți e destul de bună.

Faptul că sunt rânduri foarte mari, vreau să vă spun că acesta e rezultatul unui management defectuos pe parcursul multor ani, fiindcă Programul unic și multe alte politici ale Ministerului Sănătății și ale domeniului au fost create așa ca pacienții să umble iată așa în jur, de sute de ori să facă cercuri, ca până la urmă sau să-i plătească unui anumit medic, sau să ajungă la privat. Deci, încet, încet, vedeți că cercurile acestea le strângem, dar deprinderile sunt multe rele.

Deci, aceasta nu ține de politica Ministerului Sănătății cât așteaptă la primire, dar ține de cum directorul conduce acea instituție. Vreau să vă spun că sunt instituții în care zilele de așteptare sunt foarte puține, deși nu au așa de mulți medici, ei știu să se organizeze bine. Dar sunt instituții în care trebuie să se ducă Ministerul Sănătății și să facă regulă.

Cele mai mari probleme sunt în Chișinău. Avem foarte multe plângeri și aveți dreptate când m-ați întrebat de Chișinău. Eu aici vreau să atrag

atenția direcției că Chișinău are Ministerul Sănătății al lor separat, se numește Direcția de Asistență Medicală și Socială a Primăriei.

Deci, vă rog să adresați întrebarea lor, că ei și-au făcut un Minister al Sănătății al lor. Raioanele n-au Ministerul Sănătății, dar ei îl au al lor. Iată ei trebuie să iasă din birouri și să meargă să vadă ce se întâmplă în policlinicile din oraș, că, într-adevăr, rândurile de așteptare sunt mari, dar ele sunt artificiale, ele nu sunt reale, vă spun, fiindcă cum intervenim noi, cum ele îndată se corectează, după ce puțin lăsăm supravegherea fără control, ele iarăși ajung. Deci, aici sunt niște chestii.

Anul acesta, v-am spus, am făcut schimbări radicale în Programul unic. Compania de Asigurări, anul acesta, va avea foarte multe controale anume ce ține de accesibilitatea pacientului. Anul acesta îi dedicat acestor activități. Și, iată, la sfârșitul anului, o să vă prezentăm un raport în care o să vedeți, cum v-am prezentat aici, cât de mult s-a îmbunătățit în oncologie rândul de așteptare, fiindcă am adus echipamente, acolo era creat de lipsa echipamentelor, și cât de mult o să se îmbunătățească și în alte instituții.

Deci, ei vor fi penalizați financiar, nu-și vor lua banii toți pe care-i contractează Compania de Asigurări, dacă Compania o să detecteze faptul că oamenii sunt purtați pe drumuri.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Următoarea întrebare – doamna Gonța.

Doamna Maria Gonța:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă ministă,

Vă mulțumim mult pentru informația detaliată prezentată.

Știm că în sistemul de sănătate sunt multe de făcut, dar ați pornit pe un drum foarte ambițios și ați creat condiții bune și sigure la cele mai înalte standarde pentru pacienți, cât și pentru personalul medical, și toate acestea le-ați făcut într-un ritm accelerat, fiindcă, într-adevăr, vă pasă de viața și sănătatea oamenilor.

Zic asta, deoarece cifrele vorbesc de la sine și eu vin cu dovezi concrete. Doar în raionul Fălești, în serviciile de asistență medicală urgentă, au fost făcute investiții de 14 milioane 978 de mii de lei. Deci, fiecare punct de asistență medicală a fost dotat cu autospeciale și toate edificiile SAMU au fost reparate capital și după necesitate au fost construite și alte edificii.

Dacă vorbesc de Spitalul raional Fălești, atunci aici a fost reconstruită capital și dotată absolut cu toate echipamentele necesare Secția de anestezie și terapie intensivă. Deci, investițiile totale au fost în valoare de 8,3 milioane de lei. Deci, total investiții în infrastructura Spitalului raional Fălești au fost

de 18 milioane 942 de mii de lei. În afară de aceasta, de 8 milioane au fost dispozitive medicale. Asta nu cunoaște istoria țării.

Felicitări, doamnă ministă!

Acum, unele sugestii din partea cetățenilor. Ceea ce se referă la compartimentul de medicamente compensate, deci, ar trebui cumva să intensificați comunicarea, pentru ca pacienții să fie mai bine informați despre listele compensatorii, ceea ce se referă la medicamentele compensate.

Mulțumesc mult.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, o să ținem cont de această obiecție a dumneavoastră.

Într-adevăr, trebuie să reușim pe multe fronturi în paralel. Acolo unde nu este un medic de familie și este lipsă, vă dați seama că, în acel sat, accesul la informație este mai jos.

Noi acum am făcut o evaluare la toate centrele de sănătate, inclusiv autonome, ca să vedem, am lucrat o jumătate de an și am strâns absolut toată informația despre medicii de familie care sunt angajați, bugetele pe care le gestionează, vârsta medicilor de familie, care-i situația reală acolo, pentru ca să vedem care centre de sănătate din regiune și o să lucrăm cu toate autoritățile publice locale, astfel ca să consolidăm medicina primară la nivel de raioane, fondatori sunt autoritățile publice locale. Noi o să lucrăm absolut cu toți, indiferent de viziunile lor politice.

Eu cred că ei vor fi cointeresați propunerilor cu care va veni Ministerul Sănătății, deoarece ne dorim foarte mult să consolidăm medicina primară. Ea e, într-adevăr, o poartă de intrare în sistem, de acolo se încep toate adresările, problemele și trebuie să aducem cât mai multe servicii mai aproape. V-am spus anterior că, anul acesta, va fi dedicat foarte mult anume medicinei primare, medicinei la sate, medicinei rurale.

Cu referire la spitale, vreau să vă spun că dacă în Fălești așa am investit, vă dați seama în spitalele mari care au fost, județene, spitalele care au peste 300 de paturi, de exemplu, Edineț, Soroca, investițiile acolo în echipament și în infrastructură au atins de la 44 la 48 de milioane de lei doar în 2 ani și puțin de când au trecut la noi. Aceasta a schimbat foarte mult și comportamentul lucrătorilor medicali, al medicilor.

Clar că în spital nu ajunge fiecare pacient, nici nu trebuie să ajungă fiecare pacient, noi trebuie, într-adevăr, să trecem și la serviciile ambulator, acolo, în linii generale, circulă mai mult pacienții pentru consultații, dar aveți dreptate, trebuie să informăm.

Din păcate, acolo și trăiesc mai mult vârstnici, la care este mai greu să ajungi prin diferite canale de informare, dar asta nu înseamnă că nu trebuie să ajungem la fiecare bătrânel în fiecare sat, ca el să știe că, de exemplu, dacă

are diabet zaharat, el are acces la toate dispozitivele gratuit sau la medicamente gratuit.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim frumos.

În continuare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Госпожа Немеренко,

Хотите вы или не хотите, но вы сюда пришли по требованию нас и отчет предоставили очень хорошо, что вы сказали, что для граждан и граждане увидели, как пафосно и агрессивно министр здравоохранения, который говорит, что не должно быть политики в здравоохранении только о политике и говорит, к языку, к идентичности имеет претензии.

Но тем не менее хорошо, что вы вспомнили про советский период, потому что именно в советский период появился первый молдавский Государственный медицинский университет и вы получили возможность получить бесплатно медицинское образование, потому что в противном случае максимум что вы могли чему обучиться это фельдшерство и были бы фельдшером.

Более того, вы сегодня говорите о ремонте, это правильно, это нужно делать, но более 90% всех этих зданий, которых вы сегодня не в состоянии отремонтировать, были построены именно в советский период. Поэтому, да, хорошо, что вы про это вспомнили.

Более того хочу напомнить, что мы вас сюда позвали ни как ментора, ни как лектора, ни как человека, который дает кому-то советы, а как министра здравоохранения и вопросы у нас не к врачам, а именно к политикам и к министру. Поэтому я считаю не совсем адекватно вместо этого пытается кому-то убедительно впихнуть свои советы, хотя вы, наверное, последний человек, которому я бы обратилась за советом или за просьбой, в которой вы так раздаете. Я думаю, что вы знаете, как называются такие люди, которые непрошено дают советы.

Но тем не менее к вопросу о ментальном здоровье. С учетом того, что вы много говорите об успехах, важен результат. В случае, когда в Кагуле психически нездоровый мужчина жестоко убил своих родителей и мы видим, что за последние года растет к сожалению... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ala Nemerenco:

Deci...

Domnul Igor Grosu:

Spuneți.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, eu am înțeles întrebarea, pot să răspund, da. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Eu am înțeles-o, cu referire la Cahul, eu cunosc.

Domnul Igor Grosu:

O clipă.

Doamna Ala Nemerenco:

Dumneavoastră nu cunoașteți.

Domnul Igor Grosu:

O clipă, doamnă ministă.

Noi avem aici o deputată foarte educată.

Doamna Ala Nemerenco:

Eu știu.

Domnul Igor Grosu:

Așa, vedeți, cuvântul magic.

Doamna Diana Caraman:

Да. И в контексте этого страшного убийства, которое очень сильно общество, не оппозицию, а общество возмутило, скажите, пожалуйста, какая, какое взаимодействие есть у Министерства здравоохранения с правоохранительными органами, какие политики, может быть, после этого случая применяются для того, чтобы провести профилактику и такого не дай Бог не случилось в последующем?

При этом, как ведется учет, может быть, каких-то людей с заболеваниями агрессивного характера?

Поэтому, скажите, пожалуйста, какой протокол есть и какое взаимодействие с правоохранительными органами?

Doamna Ala Nemerenco:

Doamnă Caraman,

Eu nu v-am dat sfaturi și n-am venit să vă dau sfaturi, am dat un singur sfat, dar dumneavoastră mă impuneți, fiindcă dacă dumneavoastră ați cunoaște limba acestui popor, dumneavoastră ați fi înțeles din ceea ce am vorbit eu la capitolul „Maladii psihice” 15 minute și dumneavoastră mă întrebați exact ceea ce am spus eu acolo despre tot ce înseamnă psihiatrie criminalistică.

Deci, eu am avut un aliat... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Haideți să nu facem dialog, vă rog.

Eu v-am ascultat foarte atent. Deci, eu am relatat despre relație, despre aspectul social, poliție, justiție, despre tot. Înseamnă că dumneavoastră cunoașteți româna, dar nu vreți s-o vorbiți din lipsă de respect față de acest popor. Și eu am să continui să vă dau sfaturi să vorbiți în română în cel mai înalt forum al acestei țări. (*Aplauze.*)

Eu vreau să vă spun, ăsta-i unicul sfat pe care l-am dat și o să-l repet.

Noi mergem la evenimente, Guvernul Japoniei este... și, în genere, Japonia este țara care ne-a ajutat foarte mult cu cele mai performante echipamente. Dacă ați vedea cât de frumos vorbește ambasadorul Japoniei româna, pur și simplu, e o încântare.

Vă rog, deschideți vreo transmisiune ceva și poate vă infectează și pe dumneavoastră de dorința aceasta de a vorbi româna frumos, așa, chiar cu greșeli.

Dar vreau să vă spun că bunelul meu a fost medic și el nu a învățat în timpurile sovietice, eu nu o să dau aici detalii, dar, probabil, dacă nu ne eliberați, eram mult mai fericiți astăzi. (*Aplauze.*)

Să îmi spuneți mie... în familia în care eu am avut un bunel medic, inclusiv medic militar, să îmi spuneți mie că eu nu aș fi ajuns mai mult de un felcer dacă nu venea oastea sovietică să mă elibereze, iertați-mă, îi lipsă de respect față de acest popor, avându-ne întotdeauna de niște nimeni care nu am fi putut ajunge nicăieri dacă nu venea ostașul eliberator sovietic. (*Aplauze.*)

Voci din sală:

Bravo! Bravo!

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Doamna Diana Caraman:

Госпожа Немеренко,

Вы намного старше меня, поэтому... я еще раз, я не буду озвучивать, как называются... это философы, люди культуры, есть определенное название для людей, которые дают непрошенный совет. Почитайте, может быть, будет интересно.

Что касается того, что я сказала, что вы были бы фельдшером, так это потому, что вот есть официальные исторические данные, что первый медицинский институт в Молдове был открыт в 1945 году, после установления советской власти, до этого у нас были школы фельдшерские. Я не виновата, что так исторически сложилась. Если у вас какая-то непонятная агрессия в отношении того прошлого, в котором вы прожили и там, где вы получили образование это ваши

личные проблемы и, к сожалению, это может быть влияет, а может не влияет на ментальное здоровье наших граждан.

И когда вы говорите о том, что невнимательно... я как раз таки, в отличие от ваших коллег, очень внимательно слушала то, что вы говорили и вы не сказали ни об одном протоколе, ни о системе учета, ни о взаимодействии конкретном с правоохранительными органами, с какими, как, в каких случаях вы контактируете в моменте и в сфере учета людей с этим заболеванием.

Поэтому очень жаль, что министр здравоохранения, который отвечает за политики в области здравоохранения, способен говорить только на теме языка в многонациональном государстве, где живут граждане, которые разговаривают на разных языках, и вы говорили пример Швейцарии, там четыре государственных языках и ни у кого нет проблем с тем, что люди говорят на разных языках.

Когда нечего сказать, тогда начинается разговор о языках, тогда начинается истерика, тогда начинается скандал, тогда начинается агрессия. Я вообще не понимаю почему у нас министр здравоохранения такой агрессивный и такой негативный, беспокоит правда? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ala Nemerenco:

Doamnă Caraman,

Eu mă uit câte cuvinte, să comparați vocabularul meu și să comparați vocabularul dumneavoastră și o să vedeți în al cui vocabular sunt mai multe cuvinte cu atâta agresivitate, isterii, chestii, iată, dumneavoastră le-ați menționat nu eu, dar eu trec peste aceasta. Noi, medicii, avem capacitatea de a nu ne supăra pe nimeni. (*Aplauze.*)

Eu vreau să vă spun altceva ce dumneavoastră nu cunoașteți, fiindcă am această ocazie – aceasta în Uniunea Sovietică toți pacienții erau închiși în spitale de psihiatrie și dumneavoastră de atâta vi-i dor acolo. Deci, de atâta vi-i dor, fiindcă ați vrea să-i închideți absolut pe toți și cu depresii, și cu anxietate, și cu tot să-i închideți acolo.

Acum, doi. Povestea aceasta cu care ne-au „fericit” pe noi când eram studenți, că ne-au dăruit, Uniunea Sovietică ne-a adus un institut, vreau să vă spun că a fost foarte ascunsă și a ieșit la iveală după anii 1990, când s-a destrămat Uniunea Sovietică.

Vreau să vă aduc la cunoștință că Institutul din Sankt Petersburg, care a fost „dăruit” poporului moldav, pentru ca să avem... cum ați spus, să ieșim și noi de la calitatea de felceri la doctori, să ne facem și noi oameni învățați, deci, vreau să vă spun că acest institut a fost evacuat în timpul celui de-al Doilea Război Mondial din Sankt Petersburg în Kislovodsk. Kislovodsk a fost ocupat de armata germană. Nemții au impus acești medici să opereze și să trateze soldații germani. Aceștia nu au avut ce face, că-s medici și au dat și

jurământul lui Hippocrate, de asemenea, au stat soldații germani cu automatele deasupra lor.

Când a fost, să zicem, tot așa eliberat, ca și Moldova, Kislovodsk de către Armata Roșie, ca pedeapsă, o jumătate din acei medici au fost... mă uit cu ce zâmbet sarcastic dumneavoastră râdeți... (*Rumoare în sală*) deci, institutului nu i s-a mai dat voie să se întoarcă în Sankt Petersburg și a fost evacuat cu tot cu profesorii lor în Chișinău. Profesorii aceștia i-am... (*Rumoare în sală.*)

Dar, vă rog frumos, să mă ascultați o clipă, că nu vă interesează istoria acestui popor. O parte din profesori au fost profesorii mei, erau bătrânei pe când eram eu studentă și ei, până în anii... începutul anilor 1960, nu au avut dreptul să-și întâlnească familiile, au fost despărțite familiile și au fost aduși aici în exil ca pedeapsă, fiindcă în Kislovodsk ei au operat, au tratat soldați germani. Iată care a fost „cadoul”. Căci dacă nu era exilat acest institut din Sankt Petersburg, apoi grație puterii sovietice, cum spuneți dumneavoastră, noi așa și avea să rămânem la... cum se spune, să nu mai numesc unde, că o să vă supărați, la nivelul „felcerismului”, cum ați spus dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc frumos pentru această incursiune istorică.

Doamna Ala Nemerenco:

Vă mulțumesc că ați audiat raportul despre cum a ajuns să se creeze Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie din Chișinău, doar grație unor politici punitive ale Uniunii Sovietice, care, practic, au distrus viața multor medici din Petersburg, profesori, le-au distrus viața de familie, nu le-au dat voie câte 20 de ani să se întâlnească cu copiii lor și ei au fost trimiși aici. Dumneavoastră nu cunoașteți tragedia acelor oameni.

Vă rog.

Domnule Președinte,

Mă... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Da. Acesta-i „русский мир”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*) (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamnă deputată,

Vă avertizez. Prima avertizare. Prima avertizare, pentru că obstrucționați vorbitorul. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnule Starîș,

Vă rog.

Domnul Constantin Starîș:

Da. Mulțumesc.

O întrebare foarte concretă.

Nu, în limba rusă totuși. Chiar am vrut, chiar am vrut, dar...

Doamna Ala Nemerenco:

Eu vă încurajez.

Domnul Constantin Starîș:

... după ce ați avut așa un speech înflăcărat, totuși trecem. (*Rumoare în sală.*) Da, da, da, da, da.

Deci, așa в декабре 2023 года вышла Постановление Правительства № 1079... am scris singur eu întrebarea respectivă, că mai pot să scriu... идет речь о медицинском контроле медперсонала, который находится в группах риска, речь идет о тех медработниках, ну, у которых существует высокие риски заразиться от крови пациентов, либо медработников, которые работают с радиоактивным аппаратом, это рентгенологи и лучевые терапевты. Значит по логике вещей Минздрав после этого постановления должен был выпустить приказ в котором бы описывалась методология, поэтапность этого контроля медицинского и в том числе кто его финансирует.

Насколько мне известно, прошло больше года, этого приказа нет. Чтобы говорить о рисках, ну, достаточно упомянуть, что ежегодно в Молдове регистрируется 2700 случаев первоначальных, первичных гепатита В, только гепатит В и смертность от последствий гепатита составляет порядка 3000 человек в год. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamna Ala Nemerenco:

Vreau să vă aduc la cunoștință că toți medicii trec, iată, o să confirme și domnul Dodon, medicii trec în instituțiile medicale din contul sistemului de asigurări, dacă ne referim la alți medici, instituții private... eu mă refer la instituțiile de stat.

Ceea ce ține de controlul hepatitelor, noi avem un program național în care sunt incluse absolut toate categoriile de risc, nu doar medicii sunt categorii de risc care țin de activitățile profesionale.

Noi am avut și un șir foarte mare de vaccinări și vaccinăm în continuu, și trebuie să ne axăm foarte mult. Dacă vorbiți, în general, de prevenirea maladiilor, trebuie să ne axăm foarte mult pe prevenire, pe activitățile de prevenire, nu doar pe tratament, că adesea tratamentul, știți, nu totdeauna

este eficient, depinde foarte mult de organismul fiecăruia. Ca, astăzi, dumneavoastră să ne spuneți nouă că noi nu facem absolut nimic pentru lucrătorii medicali, credeți-mă, eu nu sunt de acord.

Vă rog, colegii, mă ajutați mai precis cu ordinul și cu ceea ce facem noi vizavi de lucrătorii medicali în raport cu profilaxia hepatitelor B, C, D și toate celelalte.

Domnul Ion Dodon:

În principiu, nu este necesar ca după fiecare hotărâre de Guvern să existe un ordin care să preia textul acelei hotărâri de Guvern, ea se aplică în mod direct.

Cât privește plata pentru controlul medical profilactic, este efectuată din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare – domnul Starîș.

Vă mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Noi n-am avut niciun caz, domnule Starîș, în care să-i fie refuzat unui medic sau asistent medical. Niciun caz, deci, vă spun. Despre prevenire, niciun caz în care ar fi refuzat cineva să treacă investigațiile necesare. De tratament nici nu mai vorbesc. Nu știu de unde ați luat dumneavoastră aceste date.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă deputată Novac,

Vă rog.

Doamna Larisa Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă ministă,

Această moțiune simplă este o oportunitate, inclusiv pentru noi, deputații, ca să auzim, să ascultăm despre acele acțiuni care au fost întreprinse de Ministerul Sănătății, dar și de către instituțiile subordonate.

Eu am citit cu atenție această moțiune simplă, textul acestei moțiuni simple și vreau să discutăm despre asistența medicală de urgență, un serviciu foarte solicitat de către cetățenii noștri. Zilnic, avem peste 2 mii de solicitări la 112, în care oamenii solicită ca ambulanța să se deplaseze la domiciliu sau în alt loc și, zilnic, 266 de echipe de specialiști, de medici, a câte 6–7 ieșiri, merg ca să ajute oamenii.

În același timp, în spațiul public, pe rețelele de socializare și, în general, în societate, atunci când există un caz tragic, foarte mult se vehiculează la aspectul acordării sau neacordării asistenței medicale de urgență la timp.

Deci, vreau să ne spuneți despre doi indicatori. Pentru că am citit și Raportul Ministerului Sănătății, și avem aici instituțiile subordonate Ministerului Sănătății, vreau să ne spuneți despre doi indicatori cum îi avem în timp: cât privește timpul de așteptare până ambulanța ajunge la pacient și, doi, care este rata de mortalitate până la sosirea ambulanței?

Doamna Ala Nemerenco:

Referitor la chemarea ambulanței, vreau să vă spun și o să repet și aici. Vreau să știți toți absolut și asta e un îndemn și pentru societate. Conform protocoalelor noastre, în cazul când ambulanța survine la un caz în care deja constată că este în moarte clinică sau se întâmplă moartea clinică în ambulanță sau la locul unde se acordă asistența medicală, obligatoriu este invitată a doua ambulanță reanimabilă, fiindcă așa spun toate standardele și toate protocoalele.

Cunoaștem acel caz în care s-a vehiculat că prima ambulanță nu ar avea echipamentele necesare, ceea ce nu este adevărat. Noi suntem obligați absolut la toate cazurile să intervenim cu o echipă mai specializată, de un alt nivel, care să continue resuscitării cu medici reanimatologii și să facă tot ce le stă în puteri până în ultima clipă, să încerce să salveze viața. Deci, la capitolul „Mortalitate”, eu n-o să vă dau acum cifra care este, procentul mortalității instalate, fiindcă noi avem sute, mii de indicatori pe sănătate și eu nu pot să-i știu pe toți pe de rost și nici nu-i funcția mea. Dar la capitolul „Intervenții”, deci, noi suntem la nivelul Uniunii Europene. Așa cu drumurile noastre în sate care... în sătucurile mici ajungem. Și, dacă ați observat când de multe ori răspundem, noi scriem „ambulanța a ajuns în 7 minute”, „a ajuns în 5 minute”, „în 8 minute”.

Fiindcă dislocarea punctelor... Ce este foarte important pentru noi și de ce am făcut aceste investiții foarte mari în punctele de asistență medicală de urgență? Dislocarea punctelor trebuie să fie în zone din care să poată ajunge în cel mai rapid mod în localitățile adiacente. Desigur că trebuie să avem ambulanțe bune, ceea ce am făcut noi, și aceasta înseamnă investiții. Noi am schimbat foarte mult parcul de automobile. Vreau să vă comunic că nu mai avem niciun „UAZ” din cele vechi, în 2021 și încă și 2022 aveam „UAZ”-uri vechi, distruse, cu podelele rupte. Astăzi nu mai este niciunul. Au rămas numai acele „SOBOL”-uri, care și astăzi sunt sub anchetă penală și n-a ajuns nimeni încă la niciun rezultat. Probabil, acele „SOBOL”-uri au fost procurate cu un preț de „Mercedes”. Au mai rămas din ele. Și acum suntem în identificarea unor altor surse.

Ceea ce se întâmplă în Serviciul de Ambulanță – utilizarea frecventă. Dacă oamenii se odihnesc, automobilele nu se odihnesc, ele aleargă 24 din 24 de ore și se odihnesc doar când intră în reparație sau în control tehnic.

Astfel, ele își trec termenul de viață foarte rapid și noi trebuie să ne gândim la procurări noi.

Referitor la mortalitate o să vă dau, doamnă Novac, separat cifra.

Referitor la intervenția de la 5 la 7 minute, ceea ce este un nivel european, este o diferență între zona urbană și zona rurală. Ceea ce este foarte important încă – nu avem pe toate echipajele medici, noi avem multe echipaje care sunt cu felceri. Lucrăm la instruirea lor permanentă ca ei să aibă un nivel înalt. Desigur, ei preiau cazurile mai ușoare care vin de la 112.

Avem încă de lucru foarte mult și la Serviciul 112 pentru ca să trieze corect solicitările. Avem încă o presiune foarte mare din partea populației când este solicitată ambulanța neargumentat și adesea ambulanța lipsește atunci când ar trebui să se ducă acolo unde este nevoie de ea, unde, într-adevăr, trebuie să salveze pe cineva, dar ea merge la o chemare care nu este pentru nivelul acestui serviciu înalt de urgență. Avem să lucrăm, într-adevăr, cu oamenii, îi înțelegem. Foarte des ei apelează la ambulanță în localitățile unde nu este medic de familie.

Este încă foarte mult de lucru. Serviciul acesta este un serviciu foarte critic, de aceea ne-am axat mult în acești 2 ani măcar să le îmbunătățim condițiile tehnice și să-i asigurăm cu echipament.

Vreau să vă spun, de asemenea, ceea ce n-am relatat în raport, noi am avut foarte multe instruirii cu Organizația Mondială a Sănătății, cu profesori care au venit și din alte țări ca să-i instruiem în a acorda asistență medicală foarte rapidă și aici mă refer la unitățile de primiri urgente din spital, ambulante, echipele din centrele de AVC, fiindcă este un lucru în comun și ei trebuie să fie foarte bine conectați. Dar ne bucurăm mult că investițiile aduc rezultate.

Dacă o să urmăriți pagina acestui Centru de Asistență Medicală Prespitalicească, o să vedeți foarte multe cazuri de succes cu care ei se mândresc. Și aceasta ar trebui să se întâmple. Noi ne bucurăm pentru fiecare viață salvată. Este foarte important ca ei să ajungă foarte repede la spital și să se mențină în acest drum către spital viața pacientului.

Dar avem încă foarte mult de lucru, fiindcă e o echipă foarte... deci, un serviciu foarte, foarte important. De el depind foarte multe intervenții și în sectorul spitalicesc, și în accidentele cerebrovasculare, și în traumele asociate foarte grave care au loc. Deci, ei sunt cei care intervin, e un serviciu aproape, să zicem așa, paramilitar, disciplinat.

Mă bucur că am făcut foarte multe investiții și au crescut foarte mult salariile, ca să nu pierdem lucrătorii.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Doamna Larisa Novac:

Doamnă ministă,

Întrucât în textul moțiunii simple avem indicat și faptul că nu s-a acordat la timp asistență medicală de urgență femeilor însărcinate, care, din păcate, au decedat, știu că la Ministerul Sănătății sunt monitorizate toate cazurile de deces al mamelor și vreau să ne spuneți dacă în vizorul dumneavoastră este cumva faptul că moartea a survenit în urma faptului că nu s-a acordat asistență medicală de urgență sau nu s-a dus ambulanța la timp?

Vreau să ne spuneți clar, pentru că aici sunt niște neadevăruri.

Mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Eu am evitat, doamnă deputată, să discut despre viața unor anumiți oameni concreți, care s-au confruntat cu o tragedie și nu cred că ceea ce am spune noi, cumva, le-ar micșora suferința sau le-ar fi o alinare. Din acest motiv, eu nu consider necesar să intrăm în discuții aici, pe platforma Parlamentului, pe cazuri foarte concrete, dar vreau să știți că fiecare caz se află în atenția Procuraturii, care se sesizează pe așa cazuri, cât și după cum eu am menționat, este un ordin al Ministerului Sănătății și toate aceste cazuri se discută pe platforma ministerului.

Inclusiv, chiar a doua zi, toată echipa care a avut măcar o intervenție sau o intersecție cu așa cazuri, ne întâlnim la Ministerul Sănătății, după aceasta lucrează o anchetă de specialiști, profesori, catedrele care iau cunoștință și cu rezultatele expertizei judiciare medico-legale și, la urmă, au o concluzie.

Din păcate, în cazul din Edineț, nu aș vrea să mă pronunț, este un caz de deces care este inevitabil și nu poate să-l evite niciun spital din Chișinău, nicăieri, asta se întâmplă, nici știința nu cunoaște de ce se întâmplă așa cazuri, fiindcă se întâlnesc foarte puțin, foarte rar așa cazuri. În Statele Unite, în America de Nord este un caz la 40, 50 de mii de nașteri. În Europa se întâlnește 1 caz la 70, 80 de mii de nașteri.

Eu nu vreau să spun, să confirm că nu există poate uneori o atitudine mai neglijentă față de femeile însărcinate, nu în toate spitalele le întâlnesc cu aceeași căldură cu care noi dorim ca ele să fie întâlnite acolo și supravegheate, dar trebuie să lucrăm, să îmbunătățim, dar aceasta nu duce la deces. Aceste cazuri se întâmplă spontan, ele nu sunt coordonate.

Deci, ceea ce pot eu să spun acum, presupunerea, doar că este vorba de o embolie cu lichid amniotic care, vă spun, se întâlnește foarte rar și decesul se instalează, practic, în câteva minute.

Al doilea caz, din păcate, ambulanța când a venit, electrocardiograma era pe izolinie, este suspjecția unui infarct. Au intervenit 2 echipaje.

Aduc, pe această cale, condoleanțe familiilor, dar medicii, vreau să știți și din experiența noastră, a mea personală și experiența noastră, și-ar dori foarte mult să fie Dumnezei. Din păcate, nu ne reușește, nu toate cazurile pot fi soluționate cu succes.

Eu aș vrea să spun pentru toți cei care ridică aceste subiecte la un nivel înalt politic, vreau să vă spun că niciodată nu cunoașteți care este povara celui medic care-și pierde pacientul și ferice de dumneavoastră că aveți alte specialități și nu cunoașteți acest lucru.

Concluzia va fi prezentată familiilor, ca să cunoască, ei vor avea acces la aceste concluzii. Nu, sunt absolut sigură că aceste concluzii nu salvează situația lor și tragedia prin care au trecut, dar asta-i situația.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Da. Mulțumesc.

Doamnă ministă,

Da, este o... sunt cazuri, într-adevăr, foarte tragice și poate nu-i momentul noi, din nou, totuși să ne întoarcem la aceste cazuri, dar încă puțin aș dori o claritate. Din presă este informație că doamna de la Edineț a stat la evidență acolo, dar doamna de la Briceni – la o clinică privată. Nu știu cât îi de corect, cred că deja ancheta se va expune și, până la urmă, noi vom cunoaște rezultatele și motivele acestor decese.

Dar pe mine mă interesează, dumneavoastră, ca șef de minister, dacă există mecanisme eficiente de control și sancționarea unităților medicale care nu respectă protocoalele de tratament și standardele de îngrijire a pacienților, în primul rând?

Și în al doilea rând, ce ține de clinicile private, dacă dumneavoastră, ca minister, monitorizați aceste cazuri de malpraxis care pot să se întâmple și acolo, dacă aveți și acolo un mecanism de monitorizare a acestor cazuri?

Doamna Ala Nemerenco:

Cu referire la cazul din Drochia, deci, eu nu pot să dau mai multe date publice aici, dar ea trebuia să se afle și în acea clinică, dar ea s-a aflat în paralel și la supravegherea medicului său de familie, așa ca și toate gravidele pe perioada sarcinii.

Deci, cât ține de instituțiile private, ele se subordonează toate Legii antreprenoriatului. Noi, ministerul, putem deschide anchete atunci când este vorba de cazuri grave. Nu ne-a fost îngădit accesul nici o dată la informații, istorii de boală, dar așa simplu să intrăm, să monitorizăm, să supraveghem activitatea lor, eu știu, să solicităm demisii acolo sau muștrări,

noi nu avem dreptul. Este o activitate privată, antreprenorială, ei nu se supun, așa ca și instituțiile publice, Ministerului Sănătății.

Mie îmi este greu să judec, vă spuneți dumneavoastră opinia, că sunteți legiuitori, este bine așa, nu este bine așa. Opinia mea este că, în general, toate instituțiile medicale nu ar trebui să aibă o diferență în modul lor de activitate, dar doar investițiile sunt diferite.

În unele, investește cineva privat, concentrându-se mai mult pe profit. În instituțiile publice, investește statul, ele sunt non-profit, dar activitățile sunt aceleași. Sunt obligați toți privații ca să aplice toate ordinele Ministerului Sănătății, toate protocoalele aprobate, toate standardele și marea majoritate o fac. Noi conlucrăm, vedem, deci, atunci când există niște cazuri, sunt unii care nu le respectă, dar ca să mergem noi și să instituim o comisie și să vedem: le respectă, nu le respectă, nu suntem în drept, ar putea fi privit ca o ingerință în activitatea lor cotidiană.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare, vă rog.

Doamna Inga Sibova:

Da. Mulțumesc.

Deoarece noi totuși am atins tema aceasta de sarcină, de naștere a copiilor, vedem că este o scădere semnificativă de nașteri în țara noastră, cu părere de rău. Și noi cunoaștem că femeile... da, la noi, practic, toate femeile își doresc să aibă copii, îi bine că acum, în secolul XXI, să se pregătească de sarcină.

Iată, așa o întrebare, dacă totuși femeia dorește să se pregătească de sarcină, poate elaborează ministerul un mecanism ca aceste femei care vor să se pregătească de sarcină, să ducă până la sfârșit această sarcină, să rezulte cu nașterea unui bebeluș sănătos, să fie un pachet de investigații necesare, pentru ca să cunoască femeia starea sănătății? Doar cunoașteți că noi, astăzi, într-adevăr, trăim într-o societate, nu suntem toți sănătoși și, ca să avem un copil sănătos, avem nevoie ca mama să fie sănătoasă.

Evident, femeia după ce deja este însărcinată, ea se pune la evidență și mai departe lucrurile merg așa cum scrie protocolul. Dar, până la aceasta, poate este necesar să prevedeați totuși un pachet de niște investigații care ar permite acestei femei să se pregătească pentru ca să aibă o sarcină bună și cu rezultat pozitiv?

Doamna Ala Nemerenco:

Doamnă deputată,

Există absolut toate normativele, toate protocoalele care se referă la ceea ce dumneavoastră acum ați expus, asta se numește „serviciul de planificare a familiei”.

Iată, anume cu acest scop când am citit că am dotat foarte multe instituții, în special în zonele rurale, cu cabinete ginecologice, care sunt echipate cu tot ce e necesar la ultimele cerințe și standarde... deci, noi în medicina primară avem și medici ginecologi, și moașe, și o să le dezvoltăm în continuare.

În Programul nostru unic, pe care l-am aprobat acum, noi am fugit cumva doar de medic de familie în asistența medicală primară, acolo sunt echipe de asistență medicală primară, care stâlpul e medicul de familie, dar ei au și medic ginecolog, și pediatru alături. Și tot ce ați spus dumneavoastră intră în serviciul de planificare a familiei. Toate serviciile necesare sunt acoperite gratuit din sistemul de asigurări medicale.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – domnul Șoimaru.

Domnul Vasile Șoimaru:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă ministă,

Mai întâi, o întrebare de constatare. Dacă nu cumva Vladimir Odnostalco e o rudă de-a dumneavoastră secretă sau un prieten al familiei, de 6 ori să repete moțiunea de cenzură și dumneavoastră ieșiți, pur și simplu, strălucit din toate? El v-a făcut un bine, că toate 6... iată și acum, la fel, o să ieșiți. Nu e o rudă cumva de-a dumneavoastră și el vă face un bine?

Doamna Ala Nemerenco:

El e o rudă a politicii medicamentului în țară. Eu o să vin ulterior cu legea medicamentului și chiar îmi pare rău că nu-i dumnealui, la sigur că ar avea multe întrebări.

Domnul Vasile Șoimaru:

Păi, încă și aceasta mă pune pe gânduri, că el nici nu a venit măcar.

Da. Mai am și o întrebare. Chiar dacă nu-i domeniul dumneavoastră, e vorba de așa-zisul minister al municipiului, Spitalul nr. 2, la acest spital s-a mai terminat „romanul cel de dragoste” de acolo și cu ce s-a terminat, dacă s-a terminat? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ala Nemerenco:

La Spitalul „Arhanghelul Mihail” acum este director interimar și a avut loc concursul la Ministerul Sănătății, și suntem într-un ping-pong cu municipalitatea, deoarece dumnealor nu doresc să accepte persoana care a câștigat concursul, fiindcă, probabil, aveau alte planuri. Îi un ping-pong, ei lucrează cu un director interimar acum și, cumva, nu sunt recunoscute rezultatele concursului. Aceasta îi aceea ce pot să vă spun acum.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare?

Doamna Ala Nemerenco:

Aceasta a fost.

Domnul Igor Grosu:

Aceasta a fost.

Continuăm.

Domnul Smirnov.

Domnul Eduard Smirnov:

Спасибо.

Госпожа министр,

Вы удивили лично меня тем, как построили сегодня отчет на заседание Парламента. Вы в течение двух часов показывали нам красивые живые картинки с медицинских учреждений, это сопровождалось вашим многочисленным докладом. В чем хотели нас убедить, в том, что есть изменения в этой отрасли, в медицинской отрасли? Да, конечно, есть изменения, тем более что вы сами сказали о том, что помогали десятки государств, давали средства, давали аппаратуру и прочее, прочее.

За вами, за вашей спиной сотни ваших работников, которые трудились над этим, и строить двухчасовой доклад и двухчасовой этот вот репортаж я думаю, что немножко нескромно с вашей стороны. Ну, это так вступление в том, что я хотел вам сказать.

Значит вопрос мой связан вот с чем. Косметология — это область медицины, это область активно развивается, идет рост числа услуг, их разнообразие, в них в том числе добавляются и прямые медицинские услуги, которые точно должны быть под контролем вашего ведомства. Вот 30 января случилось трагедия, страшная трагедия... спасибо, было очень много дискуссий по этому поводу. Ну, сейчас люди разбираются, тот кто виноват — будет наказан, но у меня к вам вот какой вопрос, в связи с этим.

Прошел месяц, что предпринято со стороны министерство или будет предпринято, чтобы подобных трагических случаи не произошли, даже если эти услуги были сделаны, как вы сами сказали, там в чайной, в парикмахерской и прочее, прочее, что предпринимается?

Спасибо.

Doamna Ala Nemerenco:

Domnule deputat,

Eu nu am arătat aici „картинки”, aceasta-i viața reală a instituțiilor medicale, care s-a schimbat enorm în această perioadă. Nu a venit nimeni cu saci de galbeni sau bani și ni i-a adus nouă și au spus: „Vai, voi la Ministerul Sănătății sunteți atât de buni, iată, noi venim și vă oferim.” Eu pot să vă povestesc câtă muncă a stat în spatele fiecărui proiect la Ministerul Sănătății, pentru ca să identificăm aceste resurse, să scriem proiecte, să discutăm cu partenerii internaționali, să-i convingem și să le aducem analiză că anume aici trebuie să investim. Dacă dumneavoastră vi se pare că eu am venit aici și vă fac o excursie prin niște „картинки”, vreau să vă spun că dumneavoastră categoric nu aveți dreptate.

Referitor la cazul cu cosmetologia, deci, pentru ca să prevenim aceste cazuri, aici trebuie să lucreze serviciul juridic din țară, începând cu anchetatorii, procurorii și justiția. Atunci când oamenii vor vedea un exemplu că așa lucruri nu sunt permise, probabil, nu-și vor mai permite.

Spuneți, vă rog frumos, dumneavoastră îmi propuneți ca noi să mergem să verificăm absolut toate saloanele din țară 10 mii sau poate 50 de mii? Medicina... ele nu se supun, activitatea lor nu este medicală. Dumneavoastră puteți să înțelegeți? Eu repet de 10 ori. Acolo a fost o activitate ilegală. Ea poate să se desfășoare și într-un salon de reparație a automobilelor în subsol, cineva să-și deschidă un cabinet chirurgical acolo sau stomatologic. Păi, noi ce o să mergem să verificăm toate saloanele de reparație a automobilelor?

Aceasta nu-i activitate medicală. Dumneavoastră tot mă întrebați cum putem să prevenim? Deci, totdeauna o să existe. Uitați-vă, crime există. Deci, oamenii până nu o să vadă că justiția lucrează în țara aceasta, oamenii o să facă ce o să le trăsnească în cap, fiindcă știu că rămân nepedepsiți. Așa cum până acum eu, iată, mă judec cu colegii dumneavoastră și încă nu s-a terminat, fiindcă câte un an și jumătate se amână... se mai așteaptă alegerile, eu știu, să se mai întâmple nu știu ce și sunt amânate. În momentul când va lucra justiția, deci, vreau să vă spun că, probabil, va fi o lecție pentru alții. Dar noi să ne ducem pe capul oamenilor care au un salon de coafură, acum, Ministerul Sănătății, dar nu am dreptul eu să fac lucrul acesta, chiar și să doresc.

Deci, aceasta este o ilegalitate crasă la nivel de crimă ceea ce s-a întâmplat acolo. Ei nu aveau dreptul nici măcar cu aparate cosmetice să lucreze, nu operații chirurgicale să facă, înțelegeți. Și dumneavoastră mă întrebați cum eu să previn aceasta.

Păi, eu pot să vă întreb ca Minister al Sănătății, fiindcă acolo au fost implicați medici, cum ne ajutați dumneavoastră, legiuitorii, să nu se întâmple așa lucruri în țară?

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Domnul Eduard Smirnov:

Я понял, госпожа министр, я задал вам вопрос, вы мне встречный вопрос задаете...

Doamna Ala Nemerenco:

Eu nu v-am dat, eu am spus...

Domnul Eduard Smirnov:

Я сделаю вывод о том, что вы ничего не предпринимаете, считаете, что это не имеет...

Doamna Ala Nemerenco:

Domnule deputat,

Vreau, vă rog frumos...

Domnul Eduard Smirnov:

... что это не имеет никакого отношения к вам.

Спасибо.

Я понял.

Doamna Ala Nemerenco:

Deci, vă rog frumos „să nu atârnați toate pisicile” pe spatele Ministerului Sănătății. Este o activitate antreprenorială. Vă spun, o ilegalitate se poate desfășura oriunde și într-un salon de reparație a mașinilor, și într-un salon de cosmetică, și unde vreți, la oameni le trăsnește în cap și se apucă de făcut, iertați-mă, prostii. Păi, ce Ministerul Sănătății să se apuce de verificat toată țara și să-l întrebe: „Aveți de gând să faceți operații sau nu?”

Deci, aici a intervenit sistemul de justiție, este anchetator, este procuror. Iată, vedeți, este deja rezultatul decesului, care o să-i ajute să înțeleagă ce s-a întâmplat, și oamenii trebuie să răspundă după lege. Înțelegeți? Aceasta-i. Nu Ministerul Sănătății se apucă de verificat acum toate... ne coborâți la un nivel jos, să ne apucăm acum să verificăm toate saloanele de manichiură, unde femeile își fac coafura, unde...

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Koksal.

Doamna Ivanna Koksal:

Уважаемая госпожа министр,

Добрый вечер.

Благодарю вас за подготовленный обширный отчет, за предоставленный видеоматериал, за работу, которую вы выполняете как можете, но вам, как министру здравоохранения, часть депутатского корпуса страны выдвинула вотум недоверия. Это означает, что есть претензии или вопросы к вашей деятельности на посту, которым вы находитесь. И вместо того, чтобы на этом фоне иметь хотя бы ощущение неловкости, вы предпочитаете проявлять невежество и дерзите депутатам.

Я хочу напомнить, вы и сами знаете прекрасно, что Молдова парламентская страна и здесь работают народные избранники и все-таки Правительство подотчетно Парламенту. Вы, как член Правительства, настолько привыкли работать в режиме чрезвычайного положения, что вопросы депутатов вас как будто раздражает. Пожалуйста, наберитесь терпения и спокойно отвечаете на вопросы. Потому что ответы интересуют наших граждан. И, пожалуйста, не комментируете язык, на котором я говорю. Потому что вы не тот чиновник, который должен так себя вести.

Именно такое поведение министра здравоохранения влечет к тому, что медики в нашей стране выбирают себе пациентов по национальности или по языку, на котором они говорят.

Și întrebarea.

Doamnă ministă,

Telemedicina a devenit esențială în timpul și după pandemie, de ce ministerul nu a stabilit încă un cadru normativ pentru reglementarea și monitorizarea serviciilor de telemedicină?

Doamna Ala Nemerenco:

În primul rând, eu am venit cu un raport aici, în fața dumneavoastră, ceea ce a demonstrat că eu mă supun absolut tuturor rigorilor.

Doi. Vă rog frumos să nu subliniați că medicii... nu împărțiți medicii și nu atacați medicii, vă rog frumos.

Trei. Telemedicina a fost un proiect de inițiativă din Parlament, el a trecut deja prin toate instituțiile de guvernare electronică AGE, STISC, toți ei au venit cu îmbunătățiri, cu propuneri, el s-a întors înapoi. Noi o să lucrăm la el și o să-l îmbunătățim, fiindcă el trebuie să se încadreze exact în toate regulile care ar trebui. Este un serviciu foarte complex, care dacă nu va fi tratat așa cum este necesar, se pot întâmpla cazuri tragice mult mai multe, fiindcă este una să trimiți o radiografie, de exemplu, din Spitalul raional la un Spital Republican ca cineva să-ți ofere o consultație mai competentă pe

acel rezultat de investigații și alta-i când te apuci să tratezi un pacient la distanță și nu îl vezi. Unele simptome ar putea cumva să cadă din vizorul medicului și aceasta ar putea să se termine foarte nefast. Atunci dumneavoastră ne veți chema aici mult mai des, că veți spune: ce fac eu?

Astfel, telemedicina este foarte diferită pentru diferite domenii. Dacă este pentru diagnostic, investigații, noi îl așteptăm și chiar multe instituții lucrăm în acest mod consultând cumva aceste rezultate cu echipe mai largi, dar când este vorba de anumite recomandări și tratamente pe care ar putea să le facă un medic de la distanță, aici e puțin mai complicat. Noi trebuie să respectăm absolut toate standardele internaționale, să învățăm de la bunele practici.

Și am început, deja tot anul 2024, vreau să vă spun, ne învârtim în jurul la acest capitol „Telemedicina” și noi, și colegii din Parlament. Probabil că o să avem în anul 2025 și o să venim la dumneavoastră cu această propunere. Eu sper cât mai degrabă, fiindcă ea ne este necesară, vreau să vă spun. Dar nu avem dreptul să facem cumva un cadru legal greșit.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Vă rog.

Doamna Ivanna Koksal:

Спасибо за ответ.

Уважаемая госпожа министр,

Я с огромным уважением отношусь к ведущим профессиям, к учителям, к медикам, и ни в коем случае не атакую, во всяком случае не давала такого мотива, но в нашей практике, в нашей стране имеются случаи, когда медикам не нравится, что пациент не владеет государственным языком и это не есть нормально.

Но вы ведете себя так открыто, демонстрируйте именно не нравится вам то, что не общаются все люди в нашей республике на языке, которым вам хотелось бы.

Я желаю крепкого здоровья и добра, и мира нашей стране, в первую очередь, нашим медикам.

Спасибо.

Doamna Ala Nemerenco:

Doamnă deputată,

Vreau să vă spun că eu niciodată n-am avut o diferență. Eu am lucrat medic foarte mulți ani, am o experiență foarte mare și eu niciodată nu am avut o diferență pe principiul de naționalitate.

Vreau să vă spun că vorbitorii de rusă țineau la mine extraordinar de mult. Astfel, eu nu accept obiecțiile dumneavoastră. Pur și simplu, ca cetățean, nu ca ministru...

Doamna Ivanna Koksal:

Ну, у нас в стране были громкие случаи...

Doamna Ala Nemerenco:

... mie mi-ar plăcea foarte mult în forumul cel mai important al țării să vorbim mai mult română, ca un respect față de popor. Dar, eu sunt OK, eu înțeleg, eu pot vorbi 4 limbi, așa că eu mă descurc.

Doamna Ivanna Koksal:

Мы имеем громкие случаи в стране, поэтому я акцентирую внимание.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Gherman.

Doamna Doina Gherman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă ministru,

Felicitări! Felicitări pentru prestația de astăzi, și nu doar, pentru tot efortul, pentru toată viziunea și contribuția dumneavoastră personală la îmbunătățirea calității domeniului de sănătate.

Cred că, oficial, din partea Frațiunii „PAS”, pot să mulțumesc colegilor din opoziție că au depus această moțiune. Tare, tare bună idee.

Salutări domnului Odnostalco. Așa de tare îl durea capul și inima de domeniul de sănătate din țară, că tocmai a plecat pe o săptămână în China. Deci, grijă, grijă și iar grijă.

Dar revenim la politicile adoptate, aprobate în anul 2024 de către minister, la care s-au referit colegii în moțiunea simplă. Printre politicile aprobate de către minister, am regăsit și Regulamentul sanitar pentru instituțiile de învățământ primar, secundar, dar și profesional tehnic.

În lumina ultimelor noutăți bune din partea Guvernului, mă refer la alimentația gratuită și pentru elevii din gimnazii, vreau să ne elaborați un pic, deci, ce prevede acest regulament, cum se monitorizează, în general, alimentația în școli și dacă este pregătit sistemul pentru această nouă prevedere?

Mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, Ministerul Sănătății, desigur, susține înflăcărat decizia pentru alimentația gratuită a copiilor, fiindcă o alimentație la timp a tuturor copiilor înseamnă copii mai sănătoși și aceasta ne ușurează funcțiile noastre în sistem.

Acest regulament se referă la un spectru mult mai larg, ceea ce ține de condițiile sanitare, aceasta înseamnă și condițiile în care învață copiii, deci, elevii, studenții, în învățământ profesional, tot ce ține de condițiile: lumină, ventilare și multe, multe alte lucruri, dar ține și de meniuri. Dacă ne referim în special la aceste meniuri, noi am discutat cu Ministerul Educației ca să avem niște meniuri formate împreună și cu opinia părinților, dar și cu calcularea acelor kilocalorii care sunt necesare copiilor pentru ca să fie sănătoși, ca să avem cât mai multe fructe, vitamine, acele alimentare, care, într-adevăr, vin să aducă sănătate. Și o să lucrăm și în continuare.

Dar vă spun că acest regulament ține de un spectru mult mai larg de condiții care ar trebui să fie în școli, în grădinițe, în învățământul tehnic profesional, inclusiv alimentarea și tot ce ține de ea. Cu aceasta se ocupă subdiviziunile Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Ei au și nutriționiști în personalul lor, desigur au și lipsă de nutriționiști, în special în raioane, ei sunt foarte necesari.

Dar spuneam că am investit extraordinar de mult în condițiile de muncă, în infrastructura centrelor de sănătate publică. Noi am făcut proiectarea la toate centrele în toată țara din acei bani pe care-i avusesem inițial, dar creșterea prețurilor la materialele de construcție au influențat faptul că nu am putut realiza peste tot aceste reparații și îmbunătățiri de condiții pentru medici, inclusiv nutriționiștii.

Acum, raportam aici odată, când am trecut aceste documente prin Parlament, că mai avem un grant de 10 milioane de dolari de la Fondul pandemic, pe care o să-i investim ca să îmbunătățim condițiile în centrele de sănătate publică din toată țara, cele care au rămas nereparate, pentru ca să atragem mai mulți specialiști acolo. Iată, acești specialiști trebuie să ghideze instituțiile de învățământ, să verifice meniurile și împreună cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) să aducă pe masa școlilor și instituțiilor alimentele cele mai necesare și potrivite pentru alimentația sănătoasă pentru copii.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare, vă rog.

Doamna Doina Gherman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu este întrebare. Vreau doar să-i urez doamnei ministre și colegilor din minister mult spor, curaj, putere, răbdare în activitatea dumneavoastră, dar și întregului colectiv de medici, de lucrători medicali din capitală și din

întreaga țară, solidaritate, inspirație și să vă faceți treaba cu pasiune în fiecare zi.

Doamna Ala Nemerenco:

Mulțumesc.

Doamna Doina Gherman:

La treabă.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă ministă,

Fără a trece la politică, chestii, eu vreau să pun o întrebare constructivă și am vrea să știm poziția dumneavoastră, ca ministru, poziția ministerului. Deci, uitați-vă, practica țărilor din regiune, în special din spațiul european, arată că cheltuielile pentru sănătate constituie în mediu mai mult de 11 la sută din PIB.

Eu chiar ieri, analizând situația din domeniul sănătății, am ridicat cifrele și vă spun. Deci, pentru 2022... eu cred că asta a fost și mai înainte, dar am luat ultimii 2 ani: pentru anul 2022, bugetul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și al Ministerului Sănătății, cumulativ, constituie 5,42%; pentru 2023, iarăși, cumulativ, constituie 5,7%. Le am calculate și pentru CNAM separat, dar asta nu schimbă situația. Este clar că asta este foarte puțin.

Acuma, din ceea ce vorbiți dumneavoastră, că, iată, avem foarte multe utilaje pe care le-am primit de la partenerii străini ca donare, noi înțelegem cu dumneavoastră că nu putem merge la nesfârșit să așteptăm cineva să ne doneze. Problema bugetului sănătății publice este una destul de stringentă și trebuie astăzi să avem o viziune cum vom depăși această problemă, pentru că, uitați-vă, conform ultimului recensământ, sunt 2,4 milioane de cetățeni. Pe de o parte, starea demografică este destul de dramatică.

Cum credeți dumneavoastră, ce trebuie de făcut ca politici să îmbunătățim acest domeniu, pentru că noi înțelegem că acest lucru la nesfârșit nu poate să se întindă?

Vă rog, dacă ați putea.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, legile din economia sănătății spun așa, că țările care au un procent mai jos de 4% din PIB nu au cum să dezvolte sistemele de sănătate, de la 4% până la 7%, ele vor pluti pe linia de existență și numai după ce ating 7% și

mai mult, există deja linia de dezvoltare în sus spre mai bine. 11% îi ceea ce am putea doar să visăm.

Totodată, aceleași legi spun că procentul din PIB ține de dezvoltarea economică a țării. Sistemul de sănătate nu poate sări înaintea dezvoltării economice și ele merg în paralel. Cu cât crește dezvoltarea economică, cu atât crește procentul în PIB, fiindcă noi acum nu putem să creștem aceste 9% a contribuțiilor oamenilor din salariu, că asta ar însemna o povară financiară mai grea pe umerii lor, dar ele vor crește din punct de vedere valoric monetar doar atunci când vor crește salariile, iar salariile cresc atunci când devine la nivel economic o bunăstare a țării.

Acesta este răspunsul la întrebarea dumneavoastră: cu cât mai repede vom ajunge în Uniunea Europeană, cu atât mai ușor o să putem să ne dezvoltăm, fiindcă aceasta ne oferă... da, domnule Burduja, Uniunea Europeană nu oferă fonduri pentru întreținerea noastră, Uniunea Europeană ne oferă o posibilitate de dezvoltare economică. Și noi vedem în România, dacă o să vă uitați ce s-a întâmplat în România, cu toate problemele pe care le are statul, dacă o să vă uitați de la momentul integrării sale în Uniunea Europeană din 2007, o să vedem cât de mult s-a dezvoltat economia în România și multe domenii.

Aceasta înseamnă în special dezvoltarea sectorului privat, creșterea salariului, fiindcă dacă statul ține controlul cumva mai strict asupra salariului public, în sectorul privat totul depinde de profitul pe care ei îl pot avea, piața de desfacere și multe alte lucruri, nu este domeniul meu.

Dar dacă o să avem mai multă lume cu salarii mai mari, va crește procentual. Alte resurse decât cele pe care le acumulăm noi astăzi legal în fondul de asigurări medicale, ca eu să vă spun că mâine o să aducem acolo încă 16 miliarde, nu există decât contribuția pe care o plătesc cetățenii și contribuția pe care o plătește Guvernul pentru categoriile pe care și le-a asumat, iar din buget, bugetul investește doar în infrastructură și în programe naționale.

Deci, noi ne vom dezvolta în paralel cum se va dezvolta țara politic și economic și aceasta depinde, de fapt, foarte mult și de dumneavoastră aici, în Parlament.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Parcă am știut răspunsul dumneavoastră. Noi, azi, am depus moțiune simplă și împotriva Ministerului Economiei, pentru că înțelegem că acolo-i problema.

Dar nu degeaba am făcut relatare la numărul de populație și situația demografică.

Doamnă ministă,

Dumneavoastră înțelegeți că, în dinamică, lucrurile astea doar vor scădea dacă nu vom întreprinde unele măsuri mai radicale.

Un alt subiect la care vreau să mă refer, doamnă ministă, tot este important, în viziunea noastră, deci, astăzi, în Republica Moldova, noi avem prevalarea cetățenilor cu boli cronice: diabet, cardiovasculare, cancer. E mult mai costisitor să întreții un bolnav deja cu o boală cronică decât pe termen lung ar fi mult mai eficient poate undeva de făcut economie prin prevenirea acestor boli.

Și, iată, întrebarea mea este: în viziunea ministerului, poate revenim la o formulă care era cândva foarte bună, obligarea cetățeanului o dată în an minimum să treacă controlul medical? Pentru că noi, de facto, primim bolnavul când deja nu mai putem să-i facem nimic.

Iată, ca politică a ministerului, da, noi vedem vaccinarea, vedem modul sănătos de viață fără sare, fără zahăr, dar asta nu este suficient, în viziunea noastră.

Mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, dumneavoastră aveți dreptate. Noi, în fiecare an, majorăm fondul de profilaxie de la Compania Națională de Asigurări în Medicină, în special pentru măsurile care sunt prevenibile, previn îmbolnăvirile.

Aceasta, din păcate, nu se întâlnește doar în Republica Moldova, se întâlnește peste tot în lume, crește procentul de maladii non-comunicabile, non-transmisibile, aici intră și diabetul, și cardiologice, tot absolut, hipertensiunea și aceasta-i influențat foarte mult nu de însuși acest examen profilactic, aceasta este influențat de modul de viață al oamenilor: sedentarismul, fumatul, consumul de alcool, modul de alimentare nesănătos și multe, multe alte lucruri.

Iată, ceea ce am spus, eu vă spun sincer, eu foarte mult mă bucur pentru alimentarea copiilor, în special din familii vulnerabile, în școli, aceasta înseamnă o generație mai sănătoasă și, iată, în așa acțiuni.

Faptul că noi o să chemăm o singură dată în an obligator o să mână fiecare cetățean să vină la medicul de familie, dacă el chiar nu dorește și cumva o să-l impunem prin lege, ceea ce nu avem dreptul, fiindcă omul este liber să vină, important este să-i oferim aceste servicii acolo atunci când el vine și noi asta facem în Programul nostru unic.

Este foarte important, cumva, să ne luptăm cu toți acești factori. Iată, la dumneavoastră în Parlament, stă Legea tutunului, așteptăm s-o votați.

Deci, să luptăm cu toți factorii nocivi care influențează și să avem grijă anume de copii să-i creștem.

Noi n-o să putem interveni acolo unde persoanele au 45, 50, 60 de ani, mai mult, dar trebuie foarte mult să atragem atenția asupra grădinițelor și copiilor la școală. Iată, aici noi putem interveni în schimbarea, crearea unor comportamente sănătoase ale copiilor, care vor putea să devină ulterior generație sănătoasă. Și aici, într-adevăr, avem foarte mult de lucru.

Eu mă bucur că la Companie, de fiecare dată, avem multe activități pe care ei le finanțează anume pentru copii, pentru școli, dar trebuie să lărgim aceste fonduri și să mergem mai mult în școli, în grădinițe, să avem grijă cum se alimentează, cum stau la ore, telefoane, tehnologii informaționale, cu ce se ocupă copiii atunci când părinții sunt la muncă, cât acces au ei la toate serviciile acestea alternative în afara orelor de studii. Deci, este foarte mult de lucrat în acest domeniu. Noi doar în sănătate strângem, din păcate, rezultatele.

De câte ori am vorbit că țițările electronice pentru copii sunt, pur și simplu, dezastruoase pentru sănătatea lor? Aceasta este ceea ce trebuie să facem – să ne concentrăm în special pe generația tânără, să nască copii sănătoși. Dar eu tare mult sper, e o problemă foarte mare la nivel global și totul depinde de înțelegerea noastră cum...

Acest examen este oferit gratuit, el este inclus în toate protocoalele noastre. Fiecare cetățean, care deține poliță de asigurare, poate să vină la medicul de familie și să facă un anumit număr de investigații, în special copiii, pentru că la copiii sunt check-upurile astea la fiecare vârstă în care chiar e obligatoriu. Medicii de familie, din păcate, aleargă de multe ori după părinți: „Veniți, veniți ca să trecem aceste examene”, fiindcă acolo se depistează de multe ori careva încălcări în dezvoltarea copilului, ca noi să mai putem interveni.

Dar cel mai mult depinde de politicile statului de prevenire a factorilor de risc, fiindcă secolul acesta, comparativ cu secolul trecut, are mai mulți factori de risc și cel mai important este cel de care noi, fiecare dintre noi, nu ne putem debarasa de el, îi sedentarismul. Iată, cât stați dumneavoastră de dimineață până seara aici? Aceasta neapărat are influență asupra sănătății tuturor.

Dar aceasta înseamnă că trebuie să ne accentuăm... într-adevăr, fiindcă aceasta salvează cheltuielile noastre ulterioare și trebuie să le investim atunci când este nevoie. Dar atunci când caftanul îi cam scurt, noi tot umblăm și tăiem dintr-o parte în alta. Când o să avem bugete mai mari de 7% din PIB, o să fie mai ușor. Dar e bine că am ajuns la 5%. Au fost timpuri mai grele în Moldova când era 3,5%, 3,8%, 4,5% din PIB și era mult mai greu pentru ministerele de sănătate de atunci. La noi, a crescut în ultimul timp și sper să mergem tot în sus.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Apostolova.

Doamna Reghina Apostolova:

Da. Mulțumesc frumos.

Госпожа министр,

Вы знаете, вы прекрасно понимаете, что, учитывая, что сегодня в Парламенте Республике Молдова большинство от партии PAS вы, как пришли министром, вы так и уйдете министром. Но я думаю, что этот разговор бесследно не пройдет ни для вас, ни для коллег, которые сидят на трибуне правительство.

Но, у меня вопрос, связанный с профессионализмом медицинских работников. Мы сегодня видели прекрасные фильмы, спасибо за ту помощь, которая оказана медицине нашей страны, дорогостоящие многомиллионное оборудование, все прекрасно, но скажите, пожалуйста, сегодня, что профессионализм уже не нужен к этой аппаратуре? Почему мы сталкиваемся с неправильными диагнозами, с неправильным лечением, и самое страшное смертью, и в первую очередь детей? Это поражает.

18 февраля, неделю назад, в коммуне Бачой, пригород Кишинева, в лицее, я думаю Министерство образования должно заняться этим вопросом почему ребенок, находясь в учебном заведении, получил травму, в результате этой травмы ребенку был наложен гипс и отправили ребенка домой. Через 2 дня ребенку стало плохо. Повторный гипс сделали. Сделали вывод, что неправильно поставили гипс. В воскресенье тоже отправили домой. В воскресенье ребенку было так плохо, что его госпитализировали. Сначала этим занималась Больница Игнатенко, но, а потом попытались спасти ребенка Центр матери и ребенка, в котором оборудование все-таки лучше, чем в какой-либо другой больнице, но это не помогло. Подросток из многодетной семьи 2 дня назад в больнице умер.

Скажите, пожалуйста, это профессиональная ошибка или что такое? Вот вы в своем выступлении сказали... un minut, вы сказали, что медики не обижаются на пациентов, а скажите, пожалуйста, семья Долгиер Влада, который не дожил до 14 лет, вправе обижаться на медиков, что они из 4 детей потеряли одного ребенка 2 дня назад?

Спасибо.

Doamna Ala Nemerenco:

Doamnă Apostolova,

Eu am vorbit despre mine, ca medic, atunci când am făcut acest comentariu și vreau să nu-l raportați pe toată comunitatea medicală. Aceasta-i unu. Doar la mine m-am referit atunci când aveam aici duelul și dialogul.

Doi. Dumneavoastră nu cunoașteți tot subiectul de la început până la sfârșit. Eu am deja rapoartele pe ambele situații. Copilul la Institutul Mamei și Copilului nu mai putea fi salvat în ce situație gravă a ajuns. Medicii au luptat.

Totodată, vreau să vă spun că nu trebuie să considerăm că toți medicii sunt neprofesioniști când se întâmplă cazuri grave finalizate cu deces. Am solicitat și o să solicit raport din partea acestui Minister al Sănătății, deoarece Spitalul „Valentin Ignatenco” este un spital municipal. Din punctul meu de vedere, am studiat raportul la ambele spitale, acolo sunt... acolo sunt greșeli foarte mari din partea Spitalului municipal „Valentin Ignatenco”. O să vedem ce o să răspundă, ce o să ne răspundă direcția.

Deci, copilul acesta a trecut de multe ori prin Spitalul „Valentin Ignatenco” și a rămas cumva ieșit din vizorul lor. El nu s-a adresat o singură dată. Dar eu nu vreau aici să fac polemică pe un caz profesionist, cu atât mai mult că dumneavoastră nu sunteți medic.

Totodată, nu vreau să consider că toți medicii în Republica Moldova nu sunt profesioniști. Deci, sunt exact așa ca și în toate domeniile, ca în toată țara și ca peste tot în lume, sunt foarte buni, sunt mai puțini buni. Deci, acesta e un caz separat, o să vedem ce o să ne răspundă Direcția sănătății a orașului de ce s-a întâmplat așa.

Copilul acesta trebuia să ajungă de mult timp în urmă la Institutul Mamei și Copilului și atunci el ar fi avut o șansă de salvare. Deci, el a ajuns în sepsis, osteomielită gravă, când indiferent ce nu au făcut acolo, s-au ocupat și academicienii de copil, ca să nu dau nume, vă dați seama, toți au alergat și s-au ocupat de copil, dar, după cum am spus, uneori, nu putem să intervenim.

Astfel, eu nu înțeleg întrebarea dumneavoastră. Doar doriți să spuneți că totul este grav sau totul este bine, sau...

Dacă ar fi în puterea mea, doamnă Apostolova, eu aș emite un ordin să anulez moartea în Republica Moldova, dar nu-i în puterea mea aceasta, și o să ne confruntăm încă cu multe cazuri de deces, că aceasta este peste tot în lume, dar noi trebuie să facem tot posibilul, medicii, ca fiecare cetățean care ajunge într-o instituție medicală să poată să spere la salvare și la tratament.

Deci, aici e un caz mai complicat. Eu cunosc toate... mai mult decât dumneavoastră, dumneavoastră nu ați relatat informația completă, ce a fost cu acel copil, ce a mai avut și altceva, de ce medicii au scăpat din vedere.

Dar, vă rog frumos, stimați deputați, haideți să nu intrăm pe cazuri concrete și să învinuim tot sistemul medical pentru aceste cazuri și să îmi spuneți ce fac eu cu profesionalismul doctorilor.

Știți, eu vreau să vă spun că, uneori, nu este problema în profesionalismul medicului, dar este... ține de neglijența, uneori, și nepăsarea cu care ei tratează unii pacienți, se reflectă poate și oboseala, și cultura, dar...

Deci, noi nu o să analizăm acest caz de deces aici, doamnă Apostolova, chiar dacă dumneavoastră o să insistați.

Domnule Președinte,

Vreau să trecem la următoarea întrebare, fiindcă nu este nici corect față de familia acestui copil.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamnă Apostolova,

Vă rog, a doua întrebare.

Doamna Reghina Apostolova:

Второй вопрос.

Во-первых, госпожа Немеренко, не надо обобщать, я ничего плохого о врачах не сказала. Я спросила конкретно о данном случае, ребенку в школе подножку поставили, он поломал... ему 2 раза гипс поставили и не увидели гематому, поэтому и заражение пошло. Выясните, пожалуйста, все...

Doamna Ala Nemerenco:

Deci, doamnă...

Doamna Reghina Apostolova:

Я о конкретном случае сказала. Медиков я очень уважаю и ценю их труд, но в данном случае ребенка погубили, мне кажется, медики. Разберитесь, пожалуйста.

Второй вопрос. В Больнице Игнатенко с инфекциями один из ребенка этой семьи лежит в реанимации, проследите за остальными детьми, пожалуйста.

Спасибо.

Doamna Ala Nemerenco:

Doamnă Apostolova,

Deci, noi nu avem așa mare acces la instituțiile municipale. Noi numai ducem tomografe, instalăm, chiar și la Spitalul „Valentin Ignatenco” am

instalat un tomograf. O să vedem ce o să ne răspundă Direcția de sănătate. Dacă medicul este vinovat, el trebuie să-și... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Deci, eu repet încă o dată, copilul a ajuns în sepsis la Institutul Mamei și Copilului și au fost implicați absolut toți cei mai renumiți chirurghi și academicieni. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Da, a ajuns foarte târziu. Întrebarea este către Spitalul „Valentin Ignatenco”. E un spital municipal.

Întrebați-i pe colegii dumneavoastră din consiliul municipal: cum gestionează ei acest spital? Fondator e Direcția sănătății de la oraș. Deci, vă spuneam, mai este acolo un minister, întrebați și celălalt minister, nu numai pe acesta: ce s-a întâmplat acolo în Spitalul „Valentin Ignatenco”? Să vă răspundă ei. Eu știu, dar să vedem ce o să ne răspundă.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Răileanu.

Doamna Adela Răileanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă ministă,

În prezentarea dumneavoastră ați vorbit despre importanța screening-ului la nou-născuți. În acest context, noi cu toții cunoaștem că certificatul de naștere pentru un nou-născut se oferă într-un termen nu mai devreme de 20 de zile, adică, practic, o lună. Desigur, există și procedura accelerată, însă ea este contra-cost și nu cred că toți părinții pot să-și permită să acopere aceste costuri. Și, iată, în lipsa unui certificat de naștere, nou-născuții nu pot fi înregistrați în unitățile medicale. Mămicile sunt deseori stresate, sunt nevoite să apeleze la sistemul privat de sănătate.

Ce măsuri pot fi întreprinse pentru a urgenta această procedură? Adică, mămicile noastre să știe că copilul este înregistrat la o policlinică și poate apela în orice moment.

Mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Deci, acest serviciu de înregistrare ține de Agenția Servicii Publice. Noi doar eliberăm certificat și-i confirmăm nașterea, dar mai departe... deci, nu este un document medical, este un document al statului.

Dar eu nu am întâlnit niciodată ca unui micuț să-i fie refuzată asistența medicală. Deci, mămica acolo unde s-a aflat la evidență la medicul de familie cu sarcina, exact acolo îi așteptată de către medicul de familie cu copilașul și nu este verificată.

Deci, la noi, cel mai frecvent, să știți că medicii de familie la copii nu verifică polița de asigurare, fiindcă legea spune clar că absolut toate persoanele pensionate și toți copii până la 18 ani se bucură de acoperire prin sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală, pe care le plătește Guvernul. Și nu verifică în sistem dacă acest copil are un oarecare număr de identificare ca polița de asigurare. Ea se face la alte categorii, dar numai nu la copii.

N-am întâlnit niciodată în viața mea, vă spun sincer, ca la vreo mămică să-i fie refuzată asistența medicală sau în policlinică, sau în spital, sau...

Dacă cunoașteți așa caz, vă rog, chiar să mă informați pe mine personal, fiindcă eu n-am întâlnit niciodată.

Noi stăm cu ochii pe toți copii aceștia și vreau să vă spun, cred că, medicina de familie și medicina primară „tremură” pe ei.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Doamna Adela Răileanu:

Și dacă tot am vorbit despre copii. Este un grup de mămici foarte mare, peste 83 de mii. Probabil, doamnele din Parlament cunosc acest grup. Și, iată, în ultimele zile, a apărut o întrebare de la mai multe mămici referitoare la un preparat, dacă îmi permiteți să-i dau și denumirea, la „Tamiflu”, că a dispărut. Pediatrii prescriu acest medicament, însă în farmacii nu poate fi găsit. Este vorba de un grup mai mare de mămici. Eu pot să vă arăt și întrebările, screen-urile, ca să nu consum timpul.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, doamnă deputată,

Deci, referitor la medicamente, vreau să știți că Ministerul Sănătății nu aduce medicamente în țară, medicamentele sunt aduse de către companiile care înregistrează medicamentele. Dar deoarece următorul document, cu care, astăzi, noi am venit aici să-l susținem, este Legea medicamentului, este aici și domnul director al Agenției Medicamentului și el o să vă dea o informație foarte precisă.

Domnul Dragoș Guțu – *director general al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale:*

Bună ziua.

Da, dacă îmi permiteți, eu o să comentez la cazul dat. Deci, în Republica Moldova, la ora actuală, în afară de produsul pe care l-ați numit dumneavoastră original, mai există 4 produse generice. Și ultimul import de produse cu substanță activă de oseltamivir a fost efectuat la sfârșitul lunii decembrie. Stocul care a fost importat în țară, în mod normal, ar fi acoperit

necesitatea Republicii Moldova pentru 6 luni de zile. Doar că din cauza unei incidențe sporite a infecțiilor virale și a gripei de sezon, acest stoc s-a epuizat. Acum, la moment, se așteaptă o livrare săptămâna viitoare, pentru sfârșitul săptămânii viitoare.

Dar această epuizare de stoc, în primul și în primul rând, s-a întâmplat din cauza consumului exagerat și nejustificat al produsului dat, fiindcă produsul dat se indică doar în gripa de sezon cu complicații, și nu neapărat într-o infecție virală nesemnificativă. Deci, aceasta este explicația.

Dar stocurile vor fi suplinite săptămâna viitoare.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Cunețchi.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă ministă,

Apreciem mult prezentarea dumneavoastră destul de exhaustivă și pe multe domenii pe care le-ați acoperit.

Poate mi-a scăpat, nu știu, ați vorbit mult despre cadrele care activează în medicină, deci, numiți-ne o cifră concretă care este astăzi procentul de deficit al cadrelor, procentul mediu, pe Aparatul central al ministerului și în total per sistem? Deci, deficitul de cadre, procentul mediu.

Doamna Ala Nemerenco:

Deci, noi, pare-mi-se, în ultimul raport pe care l-am semnat către Cancelarie, noi aveam undeva, dacă nu greșesc, vreo 68% suplinite cadrele pentru Ministerul Sănătății. Vreau să vă spun că suntem ministerul care avem cea mai tânără echipă din toate ministerele. Asta înseamnă că tinerii au șansa să activeze în minister. Comparativ cu alte ministere, la noi, într-adevăr, este mai greu să suplینim numărul de funcționari publici, deoarece în foarte multe direcții sunt medici. Nu este atât de ușor ca un medic care a făcut o Facultate de medicină să abandoneze activitatea clinică și să vină în minister să lucreze cu politici, ei trebuie să aibă niște motivații anumite de ce ar face-o. Și, de asemenea, noi alegem foarte minuțios cadrele care vin. Echipa este destul de puternică.

Referitor la cadrele pe întreg sistemul de sănătate. Noi avem o lipsă totală pe țară undeva de 400 de medici. Și, spuneam, ei sunt: medici de familie, anesteziologi reanimatologi, medicii experți-juriști, medicii legiști, oncologi în raioane.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Procentul mediu, vă rog, dacă puteți da.

Doamna Ala Nemerenco:

Păi, ce înseamnă procentul? Eu v-am spus numărul...

Doamna Tatiana Cunețchi:

În mediu. Aveți statutul... generalizați vacanța...

Doamna Ala Nemerenco:

În mediu, noi avem norma. Vă spun, nu există în mediu...

Doamna Tatiana Cunețchi:

Cum nu aveți?

Doamna Ala Nemerenco:

... fiindcă noi le luăm pe specialități. La alte specialități, noi avem o suplinire de 95%–98%. Deci, de exemplu, din medici de familie, care sunt undeva 1500 și ceva pe toată țara, nouă ne lipsesc sub 200, dar ei ne lipsesc acolo unde este cel mai acut. Ei nu lipsesc în Chișinău sau în centre raionale, ei lipsesc în zona rurală și aceasta este foarte acut. Numărul ca atare nu arată profunzimea problemei, deci, asta e.

Noi ne bucurăm foarte mult că rămân acasă medicii. Noi avem așa o certificare, deci, o intenție a medicilor pentru a pleca din țară, ei își echivalează diplomele la noi. Vreau să vă spun că dacă în 2021–2022, când obosea mâna pentru a semna zilnic așa echivalări de diplome, acum ele vin o dată în săptămână. Ceea ce ar trebui să cerem o cifră de la acest Centru, chiar să vedem cu cât a scăzut intenția de plecare, fiindcă faptul că își echivalează diploma, asta nu înseamnă că el a și plecat din sistem.

Vă spuneam că pleacă mai mulți în zona rurală. Am comandat mult mai planificat locurile în rezidențiat anume pe domeniile care sunt critice, nu pe domeniile pe care și le dorea cineva, nu am înțeles de ce anume. Iată, cum vă spuneam, anul trecut am deschis 10 locuri în rezidențiat pentru medicina legală, anul celălalt – 8 locuri.

Deci, contăm foarte mult și pe administrația publică locală. Mai rămâne un subiect, care noi la minister încă nu avem suficientă capacitate, achiziționarea unui număr de apartamente, poate împreună cu APL-urile, ca ei să aibă un loc de trai, fiindcă aceasta e foarte important pentru tineri să meargă undeva într-un centru raional. Cu atât mai mult, dacă el se poate deplasa în fiecare zi în satul în care lucrează, în centrul raional este mai convenabil pentru ei să locuiască.

Dar după cum ați observat, noi avem foarte multe politici și le-am raportat la un forum internațional. Vreau să vă spun că Republica Moldova a fost remarcată, că suntem o țară în regiune care, într-adevăr, am introdus foarte multe politici de menținere și reținere a cadrelor medicale în țară și noi asta trebuie s-o facem acum.

Eu tare sper să ajungem în Uniunea Europeană, dar vreau să vă spun că, în momentul când România a aderat la Uniunea Europeană, după 2007 și mai departe, ea a pierdut jumătate din medici. Foarte mulți acum s-au întors înapoi, fiindcă, gata, nu mai sunt hotarele.

Astfel, noi acum trebuie să creăm politici ca oamenii să nu dorească, să nu-i împingă nimic să plece în afara țării. Asta înseamnă salarii, echipamente, condiții de muncă, poate apartamente sociale, diferite lucruri care să-i țină acasă, fiindcă din toate studiile care s-au făcut cu referire la migrația lucrătorilor medicali, reiese că ei nu pleacă doar din cauza că este un salariu mai mic.

Vreau să vă spun că, în toate studiile internaționale, s-a demonstrat că pe ei îi deranjează cel mai mult dezvoltarea politică și economică a țării. Asta-i primul „push factor” care se consideră, care-i împinge să meargă în afara țării și nu există un procent care să vi-l spun pe toată țara cât ne lipsește.

La momentul de față, în sistemul public avem peste 10 mii de medici și vreo 34 de mii de lucrători medicali cu studii medii. Asistenții medicali doresc mai mult să se încadreze în mediul rural, fiindcă salariile lor îs mai mici, dar viața în Chișinău este mai scumpă și medicii, invers, își doresc să activeze mai mult în instituțiile puternice din Chișinău.

Dar eu vreau să vă spun, este o îmbunătățire și vreau să spun că anul 2022 chiar a fost un an foarte bun, în care noi am avut plus 200 de cadre mai mult, noi n-am avut niciun medic pierdere, 200 de medici au fost mai mulți, au venit din aceștia tineri decât cei care au plecat.

Numărul de plecări din sistem câte 100, 180 pe an este totuși foarte mic, având în vedere că noi avem o rată foarte înaltă de pensionare, adică lucrători, medici care sunt deja la vârsta de pensionare.

Le mulțumim lor că ei sunt încă în sistem, rămân în sistem și ne ajută și acoperă acele funcții care nu ar avea cine să le acopere, în special în zona rurală, unde avem și persoane de peste 70 de ani, care muncesc. Dar aceste cifre nu sunt niște cifre care ar putea să vorbească despre un exod, cum foarte des mai scriu prin presă sau se exprimă cineva. Exod este când sunt mii de medici care pleacă.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Da. Mulțumim, doamnă ministă.

Deci, vedeți, nu degeaba v-am invitat aici, dumneavoastră ne-ați enumerat un șir de problematici care merită a fi discutate, la care trebuie să

găsim poate în comun rezolvările. Iată, pentru asta dumneavoastră sunteți aici.

Noi realizările vi le apreciem, să știți, dar mai mult ne deranjează neajunsurile, neajunsurile și căile de rezolvare a acestora, fiindcă scopul este comun, să îmbunătățim viața cetățenilor noștri.

Și o întrebare, așa, mai simplă. Deci, iată, ne apropiem acuși de sezonul de vară și, în ultima perioadă, noi avem foarte mulți cetățeni care suferă de alergii cauzată de planta ambrozie. Iată, eu nu știu, se acoperă de polița de asigurare combaterea acestei maladii sau nu și ce doriți, ce presupuneți să faceți în acest domeniu?

Doamna Ala Nemerenco:

Da.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Vă mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Vă răspund imediat, doamnă deputată.

Vreau să vă spun că diferența între audieri și moțiuni este foarte diferită. Dumneavoastră astăzi mi-ați înaintat un mandat de neîncredere – moțiunea. Dacă doriți să discutăm problemele, puteți să mă invitați în fiecare săptămână la audieri și eu o să vin cu mare plăcere la dumneavoastră. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Grosu:

Așa, consultațiile cu plată, vă rog.

Doamna Ala Nemerenco:

Eu o să vin și la comisie, și oriunde să vă propun, dar aceasta-i o moțiune, aceasta nu-i o discuție la nivel parlamentar.

Referitor la întrebarea dumneavoastră concretă, deci, noi am discutat cu Compania și o să mai discutăm ca să alegem careva medicamente pentru a soluționa problemele persoanelor cu alergii, dar vreau să subliniez un lucru foarte important și aș fi foarte bucuroasă dacă m-ar asculta acum reprezentanții autorităților publice locale. Cele mai multe alergii sezoniere sunt create de ambrozie în Republica Moldova și noi putem să aducem cu tonele medicamente, noi nu trebuie să ajungem la aceste alergii.

Deci, ambrozia trebuie stârpită și trebuie să lucreze toate organele statului ca să amendeze atât privații, cât și publicii pe teritoriul căruia crește ambrozia. Și noi trebuie să încercăm s-o stârpim, cum așa în multe țări nu mai este ambrozie. La noi, crește pe toate marginile drumurilor, pe terenuri care nu aparțin nimănui sau aparțin cuiva care nu au grijă de ele.

Eu vreau să vă spun că, în 2019, când am venit la Ministerul Sănătății, știți care a fost prima mea activitate, cu ce m-am ocupat? Noi am smuls ambrozia de pe teritoriul curții Ministerului Sănătății. Înspre Spitalul „Emilian Coțaga” creșteau tufari de ambrozie cât mine de mari. Deci, iată, acesta-i un subiect foarte important și noi trebuie să-l transmitem populației.

Iar, doi, noi avem în vedere ca să introducem anul acesta, noi am discutat și în toamnă, dar nu era o grabă, fiindcă acuma-i iarna, ca să ajutăm și pacienții care totuși suferă de ambrozie, dar medicamentele sunt secundar. Principal este planta, că cea mai mare daună o aduce ambrozia, nu atât alergiile de primăvară, atunci când are loc înverzirea, înflorirea, dar o să ajutăm această categorie de oameni.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Doamna Munteanu.

Doamna Angela Munteanu-Pojoga:

Doamnă ministă,

Vă mulțumim pentru acest raport detaliat.

Sunt aici.

Doamna Ala Nemerenco:

Văd.

Doamna Angela Munteanu-Pojoga:

Apreciem mult ce s-a făcut în ultimii 3 ani de către Ministerul Sănătății. Mă refer la proiectele care sunt menite să îmbunătățească calitatea serviciilor medicale și mi se pare relevant să amintesc încă o dată câteva dintre proiectele pe care le-ați raportat dumneavoastră, adică reabilitarea a 166 de mii de metri pătrați în spitalele din toată țara, asigurând condiții mai bune pentru pacienți și personalul medical, 11 secții de anestezie și terapie intensivă reparate capital, dotarea spitalelor cu 12 tomografe computerizate, care ajută la diagnosticarea rapidă și corectă a pacienților, înființarea a 40 de stații de producere a oxigenului medical și, nu în ultimul rând, achiziționarea a 75 de ultrasonografe pentru a oferi diagnostic rapid și precis.

Aceste cifre reflectă, de fapt, angajamentul Guvernului Republicii Moldova pentru sănătatea fiecărui cetățean.

Întrebarea mea este: la ce etapă suntem astăzi în implementarea proiectului care vizează construcția celor 2 spitale regionale?

Mulțumesc.

Doamna Ala Nemerenco:

Da, eu vă spuneam că eu aș putea să povestesc foarte mult și, iată, mi-a scăpat din vedere despre aceste 2 spitale, fiindcă foarte frecvent ne

întreabă și când mergem în teritoriu toată lumea despre aceste 2 spitale regionale Cahul și Bălți.

La Bălți, la momentul de față, au loc ședințele grupului de lucru pentru... ei evaluează ofertele care au fost depuse de către 7 companii internaționale în consorțiu cu companii de la noi, din Republica Moldova, pentru a executa designul tehnic al Spitalului din Bălți.

Deci, după aceasta, va fi selectată compania câștigătoare, ei vor elabora designul tehnic, proiectul la o anumită scară, după care va fi demarată deja licitația care va fi împreună... proiectul arhitectural împreună cu construcția, deoarece aceasta induce mai puține riscuri. Atunci când proiectul este separat și construcția separată, sunt foarte multe neînțelegeri între constructori și arhitecți.

Noi tare mult sperăm să avem în 2029 aceste spitale. La Cahul se finalizează. La Cahul, acest design a fost introdus împreună cu studiul de fezabilitate și vom avea în curând raportul. Probabil că luna următoare va fi prezentată prima variantă. Sperăm cu Cahulul să ajungem mai repede, să trecem procedurile mai repede, deoarece este un spital cu o capacitate mai mică.

Repet încă o dată că aceste două spitale regionale nu vor acoperi serviciile existente pe care le oferă cetățenilor acum, la moment, Spitalul din Bălți și Spitalul din Cahul.

În Bălți doar neurochirurgia va trece în spitalul nou și ne gândim acum poate și maternitatea, deoarece maternitatea, Centrul Perinatal din Bălți este un centru care acoperă cazurile grave de la nordul Moldovei și atunci poate ar trebui pentru femei să oferim posibilitatea să aibă condiții mai bune.

În rest, absolut toate celelalte servicii rămân așa în Spitalul din Bălți și în Spitalul din Cahul, de asemenea. Acest spital va prelua servicii de la nivelul terțiar și ne referim aici la operații endovasculare, neurochirurgicale, radioterapii, oncoterapii, ceea ce astăzi se oferă doar în Chișinău și există rânduri de așteptare.

Spuneam anterior că numărul de operații endovasculare a crescut foarte mult, contractate de Compania de Asigurări, dar ele depind foarte mult de numărul de medici care oferă aceste servicii și de sălile chirurgicale.

Chiar dacă ne-am dori să oferim mai multe operații, nu am putea. Iată, chiar o să mă uit acum, la moment. Deci, la accidentul vascular, dacă în 2022 se efectuau... 99 s-au efectuat de operații neurochirurgicale, în 2024 s-au executat 287. Vă dați seama cât de mult a crescut presiunea pe instituțiile din Chișinău?

Dacă vorbim de ablații, de la 156, deci, studiul electrofiziologic și ablație, aceasta este cardiologie intervențională, în 2022 s-au realizat 156 de operații, în 2024 – 504. Deci, protezări vasculare cam la același nivel au

rămas. Dar chirurgia endovasculară, de asemenea, de 2 ori, de la 1000 la 2000.

Deci, acum, apar foarte multe metode de tratament foarte inovative, care prelungesc viața omului, îl mențin într-o sănătate și poate să aibă o viață calitativă. Noi trebuie să fim pregătiți să oferim aceste servicii întregii populații. Acesta, de fapt, este scopul acestor 2 spitale în Cahul și în Bălți.

Ceea ce pot să vă spun, noi nu avem întârzieri după planurile noastre de a trece toate aceste proceduri. De fiecare dată, trebuie să le aprobe Consiliile de administrație ale băncilor care finanțează aceste 2 proiecte, dar eu sper să mă pot bucura într-o bună zi de deschiderea acestor 2 spitale, care, într-adevăr, vor ridica medicina la alt nivel.

Vreau să vă spun că noi, de pe acum, am început să pregătim și să comandăm la universitate locuri în rezidențiat pentru a avea medici pregătiți pentru aceste servicii. Va fi destul de complicat atunci, dar noi lucrăm înainte și lucrăm la construcția acestor spitale.

Terenurile au trecut în proprietatea noastră la Bălți. Rezolvăm problemele care sunt pe parcurs. Deocamdată, aceste activități nu sunt vizibile. Lucrează... de exemplu, pentru Spitalul din Cahul lucrează o companie foarte renumită și competentă din Marea Britanie la studiul de fezabilitate și la proiectul... deci, designul de proiect. Sperăm să avem niște spitale cu mult mai bune decât cele din Chișinău și să avem medici care își vor dori să plece din Chișinău acolo.

Aceasta include în sine nu doar construcția spitalelor, dar asigurarea lor cu toate echipamentele necesare. Deci, în acest cost al spitalelor, intră și toate echipamentele. Astfel, aceste echipe care pregătesc spitalele internaționale de experți conțin în sine medici, bioingineri care vor pregăti tot planul pentru aceste spitale ca să corespundă celor mai înalte rigori.

La identificarea celor care se vor ocupa cu aceste 2 spitale, desigur că luăm în considerare experiența lor de construcție a spitalelor peste hotare, câte anume au construit, în ce țări, cum arată aceste spitale, ca să aducem cei mai buni agenți economici de peste hotare să ne construiască aceste 2 spitale.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Acestea au fost întrebările.

Vă rog să luați loc.

Doamna Ala Nemerenco:

Dacă îmi permiteți, domnule Președinte.

Eu vreau să vă mulțumesc tuturor pentru întrebări. Mulțumesc pentru faptul că ne-ați dat... ne-ați oferit oportunitatea să prezentăm un raport de activitate al Ministerului Sănătății.

Pe această cale, vreau să mulțumesc colegilor mei medici, care în toate condițiile critice sunt și ziua, și noaptea, și pe ambulanță, și în spitale, și în sate, își fac munca, marea majoritate a lor, cinstit, onest, cu mare grijă față de cetățean.

Vreau să spun că noi vom lucra în continuare pentru... echipa va lucra în continuare pentru ca să îmbunătățească sănătatea cetățenilor în această țară, deoarece, până la urmă, eu consider că sănătatea este mai importantă decât orice facem noi în viața aceasta.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Haideți să mulțumim medicilor, doamnei ministre, echipei.

Mulțumim. (*Aplauze.*)

Trecem la altă sesiune.

Luări de cuvânt...

A-a, nu, luări de cuvânt stăm, până la luări de cuvânt mai... era un raport de comisie mătincă.

Prezentarea avizului Comisiei protecție socială.

Doamnă deputată,

Ghinion.

Doamna Diana Caraman:

Aștept. Aștept.

Domnul Igor Grosu:

Domnule doctor,

Vă rog.

Domnul Adrian Belii:

Da. Vă mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimată doamnă ministă,

Stimați colegi,

Eu am să dau citire avizului asupra moțiunii simple asupra politicilor Ministerului Sănătății în domeniul medicinei și sănătății publice. Vreau să îmbin, să nu ies de 2 ori, cu anumite elemente de discurs, așa, ca o impresie generală.

Să calci de 6 ori pe aceeași greblă și să nu înveți nimic de aici, în a 6-a moțiune, o premieră mondială, acordată sistemului de sănătate, dă o explicație de ce noi nu ne putem debarasa de trecutul sovietic. Noi nu am învățat nimic în acest răstimp.

Acum, da, eu înțeleg că au rămas 2 piloni care se țin în acest stat, este educația și sănătatea, și anumite succese deranjează, înfurie, obijduiesc și trebuie cumva dezasamblate prin diferite tertipuri și diferite insinuări, acuzații, nu observăm nimic din ceea ce s-a făcut. Practic, te afli în situația unui savant care a descoperit leacul unei boli și, în loc să aduci mulțumiri savantului că, uite, a descoperit, el ia „pietre în cap” că: „Da, ai descoperit pentru boala aceasta, dar n-ai fost în stare să descoperi leacurile pentru 100 de alte boli”. Deci, reiese că ce n-ai face tot îi rău, te duci în stânga – de ce nu ai fost în dreapta, te duci înainte – de ce n-ai rămas în urmă. Aceasta este impresia, că orice n-ai face, noi totuna o să găsim ceva că aceasta nu-i așa. Nu, OK, ca o impresie generală.

Dar eu cred că noi o să mergem înainte și țara merită în continuare un sistem de sănătate bun, și pacienții, și doctorii. Și ei îl vor avea în continuare din ce în ce mai bun.

Acum, nemijlocit la aviz. Comisia protecție socială, sănătate și familie, în conformitate cu Regulamentul Parlamentului, fiind sesizată în fond, a examinat în ședință moțiunea simplă, inițiativa a 22 de deputați ai Frațiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor.

Membrii comisiei comunică următoarele.

A fost înaintată în corespundere cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale articolelor 112–115 din Regulamentul Parlamentului.

Moțiunea invocă gestionări defectuoase pe dimensiunea elaborării politicilor naționale, necesitatea exprimării votului de neîncredere și luarea în considerare a oportunităților revocării din funcție a actualei ministre.

Scopul principal al moțiunii este de a analiza eficiența politicilor ministerului în domeniul sănătății.

Membrii comisiei s-au expus pe marginea celor menționate.

Decizia Comisiei protecție socială, sănătate și familie – nu susține moțiunea simplă asupra activității Ministerului Sănătății în domeniul medicinei și sănătății publice.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Trecem la sesiunea de luări de cuvânt.

Doamna Caraman.

Voce din sală:

Domnule Președinte,

De procedură. (Voce nedeslușită din sală.)

Domnul Igor Grosu:

Încă o dată. Ce-i cu...?

Vicepreședinte al fracțiunii. Da, o clipă.

Vă rog.

Domnul Constantin Starîș:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Și de la tribuna centrală, și din sală au fost vizați niște colegi care lipsesc în sală la moment din fracțiunea noastră și cred că aceasta este cam incorect.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Caraman,

Vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Прежде чем приступить непосредственно к обсуждению моțiuni, нужно сделать уточнение.

Увидели отчет просто супергероя, и врач, и министр, и историк. Ну, в истории есть пробелы, потому что я просмотрела все официальные источники, где речь идет о том, что в Медицинский Университет в Республике Молдова профессора были направлены конкретно и напрямую из Ленинграда. Других информации и подтверждений официальных нет. Поэтому в сфере истории еще нужно подучиться.

Уважаемые сограждане,

Сегодня мы говорим не просто о провале в управлении здравоохранения, мы говорим о жизни и здоровья наших сограждан, о детях, особенно проживающих в сельской местности, и которые из-за острой нехватки врачей не получают регулярную медицинскую помощь, о пожилых людях, которым по тем же причинам в больницах отвечают – врачей нет, езжайте в другой район, о женщинах вынужденных рожать в карету скорой помощи по пути в больницу, потому что в их районе закрыли родильное отделение.

И все это не просто слова, это слова, которые подтверждаются конкретными фактами. К сожалению, время ограничена, я приведу лишь два факта, которые я считаю абсолютно убедительными к тому,

что сегодня является абсолютно необходимым и гуманным отправить такого министра в отставку.

Факт №1. Нехватка врачей прямая угроза жизни людей. Согласно официальным данным, Министерство здравоохранения, в Молдове нехватка медицинского персонала составляет пять тысяч человек, а это точно влияет на высокую смертность в нашей стране.

Но еще более катастрофически является и тот факт, что согласно данным того же министерства, самая большая нехватка врачей зарегистрированы по специализации кардиология и онкология. И это при том, что, например в 2023 году – 55,4% смертей были вызваны сердечно-сосудистыми заболеваниями и более 15% были вызваны онкологии. Уверена, что не нужно быть доктором наук для того, чтобы понимать причину следственную связь.

Также, согласно информации министерства, в 18 районах страны нет ни одного судебно-медицинского эксперта. И в случае гибели человека по странным обстоятельствам, родные могут не дожидаться справедливого наказания преступника. Видимо и это не входит в зону ответственности и интересов руководство министерства. А зачем?

Всегда же можно обвинить оппозицию, язык на котором она говорит, общество, которая не понимает, или в крайнем случай Россию. Зачем парится?

При этом... и это мы говорим о том, что министерство не делает. Да, и сегодня тоже говорилось о реформе, о переподчинения районных больниц министерству и здесь мы тоже имеем конкретные последствия. В декабре 2024 года всей общественности стало известно, что врачи из Кагульской районной больницы написали жалобу на имя руководство, в котором указали на то, что главврач, который аккурат после этой реформы стал главврачом в этой больницы, сам решает кого лечить, кого не лечить, делать операцию за восемь тысяч евро, а также унижает персонал, который там работает. Это вот так мы стимулируем добор кадров, которые не хватает.

И что-то мне подсказывает, что после смены власти, в этом году, мы еще не раз услышим о последствиях этой реформы. Но время ограничена, идем дальше.

Факт №2. Рост психологических заболеваний – молчаливая пандемия. По данным Национального агентство общественного здоровья, в 2023 году зарегистрировано 254 случаев психических расстройств на 100 тысяч жителей, что на 16% больше чем в 2022 году, причины очевидны: стресс, бедность, отсутствие медицинской помощи, более того неподобающий учет людей страдающих от этих заболеваний, отсутствие коммуникации, координации с правоохранительными органами, что в последствие привело к трагедии сотрясшей все наше общество.

Напомним, в начале февраля 2025 года, психический больной мужчина жестоко убил своих родителей. Данная трагедия не оставила равнодушных, кроме министра здравоохранения. Министерство сделало вид, что политики в области лечения, контроля и профилактики психологических заболеваний их не касается. Как не касается и абсолютно не трогает жуткая трагедия в салоне красоты, в результате которого умерла молодая женщина в конце января этого года.

Министр Немеренко очень цинично и безразлично отмахнулась от ситуации, мол салоны красоты — это не ее компетентность, парикмахерская и т. д. и тому подобное. А позже, гуляя по улицам Женевы, еще и обвинило общество в неблагодарности и нетерпимости. И это несмотря на то, что Минздрав играет ключевую роль в реализации и обеспечение законов регулирующих оборот лекарственных средств, препаратов для салонов красоты...

Domnul Igor Grosu:

Știți, eu v-am ascultat, (*rumoare în sală*) atâtea minciuni ați debitat. Îmi pare rău. Cu altă... poate în alt context, cu altă ocazie. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Nu i-am mai dat eu nimic.

Vă mulțumesc, doamnă deputată. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Starîș.

Domnul Constantin Starîș:

El nu știe despre ce se vorbește. Dacă am ajuns noi până la faptul că în 1996, când pensionarii primeau pensie cu galoși și macaroane, ei erau mai bogați decât în perioada când au început să primească banii „vii”, asta-i, nu știu...

Doamnă ministă,

Sunteți nepoata unui doctor, eu sunt un fiu al unui doctor emerit al republicii, care a activat în domeniu într-un spital micuț sătesc mai mult de 50 de ani, care, cu părere de rău, săptămâna trecută, a plecat de la noi, și ea a lucrat până la 83 de ani, a lucrat ca cel mai vârstnic medic de familie în Republica Moldova și întotdeauna rândul era la cabinetul ei foarte mare. Până la pandemie a lucrat. Dar când a venit după institut, ea era un medic, cred că, pe 7 sate și a lucrat în condiții foarte și foarte grele.

Eu vă rog frumos, nu „scuipați” în trecut, unde au activat eroii adevărați, eroii adevărați ai neamului și poporului nostru. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă rog, continuați.

Linște, vă rog.

Domnul Constantin Starîș:

Мы сегодня услышали много тут всего, как у нас все процветает в медицине, какая она развитая, но почему-то самая крупная кладбища в Европе находится в Кишиневе, оно за эти годы не стало заполняться медленнее. И смертность продолжает оставаться выше, чем рождаемость и эта статистика, я думаю, в полном мере отражает тот самый, тот самый эффект и эффективность нашего Министерство здравоохранения.

Я очень коротко хочу обратиться к одной теме важной, Приказ министра здравоохранения с № 1059 речь идет о реформирование, расформирование приемных отделений в 12 узкопрофильных и 26 районных больницах. Их заменяют на некую дежурную комнату, Camera de gardă. Находиться в этой камере будет медицинская сестра и санитарка. Медсестра, взглянув на доставленного больного, должна будет решить какой именно специалист ему нужен для обследования, постановки диагноза и лечебных назначений.

Медсестра, даже если у нее все в порядке с дипломом, без назначения врача, не имеет право выполнять ни одной манипуляции, ни одной обезболивающей, либо кровоостанавливающей инфекции, даже плацебо дать не может. Может только позвать врача, поскольку приказом № 1059 удаляются дипломируемые врачи из приемных отделений соответствующих лечебных заведений.

О каких именно идет речь больницах? Наркология, куда в сутки доставляют до 500 тяжелых пациентов, травматология, круглосуточное поступление больных со всевозможными травмами разной степени тяжести, в том числе крайне тяжелыми, переломы, критические порезы, ожоги.

Онкологический институт, в день здесь приходят... где производится от 130 до 250 госпитализаций. Речь идет в том числе о больных с раковой интоксикации, множественными метастазами, очень часть в крайне тяжелых состояниях.

В районные больницы везут всех подряд, пациентов с инсультами, с инфарктами, травмами, кровотечениями.

И вот медсестра должна мгновенно определить какой именно специалист нужен тому или иному больному, будь он травмированный, отравленный или у него обострение на фоне онкозаболевания, или у него там инсульт или инфаркт. То есть, фактически поставить диагноз, а без него не вызвать нужного специалиста, предлагается сделать это

работнику среднего звена, без специального образования и специальной подготовки.

К чему тут, конечно, не привыкать. Медсестра, разумеется, может устроить консилиум с санитаркой, но вряд ли это что-то меняет радикально.

Такая реформа, которую в те страшные годы о которых так много говорилось, было принято называть вредительством. Ведь мы говорим все-таки о человеческом здоровье и человеческих жизнях. Так что подумайте хорошенько, стоит ли такую реформу осуществлять и продолжать. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Grigore Grădinaru.

Domnul Grigore Grădinaru:

Păcat de așa comportament, doamnă deputată.

Bunelul dumneavoastră Ion Caraman, originar din Durlești, un român devotat, cred că s-ar întoarce în mormânt de comportamentul dumneavoastră, dar asta e.

Domnule Președinte,

Stimați cetățeni,

Îmi face o deosebită plăcere să susțin candidatura doamnei ministre Ala Nemerenco, un lider dedicat și competent, care a demonstrat prin faptele sale că este capabilă să facă față provocărilor cu care se confruntă sistemul de sănătate din Republica Moldova.

În ultima perioadă, sub conducerea doamnei Nemerenco, Ministerul Sănătății a implementat o serie de reforme esențiale, menite să îmbunătățească calitatea serviciilor medicale și să asigure accesul echitabil la sănătate pentru toți cetățenii. Aceste realizări nu sunt doar vorbe în vânt, ci fapte concrete, care merită să fie evidențiate.

În primul rând, doamna Nemerenco a demarat un program ambițios de modernizare a infrastructurii spitalicești. Acesta include atât renovarea unităților medicale existente, cât și construcția de noi spitale în regiunile defavorizate ale țării.

Ofer exemplu. Spre exemplu, infrastructura medicală modernizată doar într-o singură lună, luna ianuarie 2025: inaugurarea după reconstrucție și utilizarea blocului operator cu 15 săli chirurgicale la Institutul de Medicină Urgentă. Reconstrucția și dotarea blocului operator au costat 177 de milioane de lei.

Deschiderea primului serviciu de diagnostică și tratament hibrid în domeniul oncologic din Republica Moldova.

Dotarea Spitalului Clinic Municipal „Gheorghe Paladi” cu tomograf computerizat, în valoare de 8,3 milioane de lei, dar în ultimii 3 ani au fost investite în acest spital peste 30 de milioane de lei.

Din suportul financiar al SUA, s-au procurat 20 de ambulanțe noi, de producție japoneză, de care beneficiază locuitorii și personalul medical din Olănești, Volintiri, Copanca, Tocuz, Valea Perjei, Tvardița, Copceac, Cișmichioi, Cotiujenii Mari, Călărășeuca, Sudarca, Vadul lui Vodă, Molovata, Vărăncău, Călinești. Costul donației a fost de 900 de mii de dolari SUA.

Un alt aspect important al mandatului doamnei Nemerenco este promovarea sănătății preventive. De exemplu, statisticile recente arată o creștere semnificativă a numărului de cetățeni care s-au prezentat la controalele medicale periodice, ce este un semn clar că mesajele noastre au ajuns la cetățeni.

Apropo, probabil, multă lume nu cunoaște, dar există echipe mobile de medici stomatologi care merg în satele Moldovei și oferă consultații gratuite acoperite din mijloacele financiare ale fondului asigurărilor de asistență medicală, spre exemplu, în perioada 2–6 decembrie, în raioanele Cimișlia, Hîncești.

Nu putem omite nici eforturile depuse pentru a îmbunătăți formarea profesională a cadrelor medicale. Sub conducerea doamnei Nemerenco, ministerul a implicat programe de formare continuă pentru medici și asistenții medicali, asigurându-se că aceștia sunt pregătiți să facă față provocărilor actuale în domeniul sănătății. Această investiție în capitalul uman este esențială pentru a asigura un sistem de sănătate de calitate.

Majorarea salariilor cadrelor medicale cu 15% doar în acest an. Salariul mediu al unui medic – majorat de la 12 mii, la începutul 2021, la 20 de mii, la finalul 2024.

Guvernul, la inițiativa Ministerului Sănătății, a implementat o serie... a majorat indemnizația unică de la 120 de mii de lei la 250 de mii de lei pentru tinerii specialiști care-și vor desfășura activitatea în baza repartizării ministerului, inclusiv în centrele raionale.

Se poate de continuat la nesfârșit. Doamna Nemerenco este un lider dedicat, cu o viziune clară și cu realizări concrete, împreună cu echipa sa a demonstrat că este capabilă să facă față provocărilor și să aducă schimbări pozitive în sistemul de sănătate.

Iată așa calități trebuie să prevaleze la un ministru responsabil și dedicat cetățenilor.

Vreau să vă îndemn să continuăm să sprijinim un ministru care luptă pentru sănătatea și bunăstarea cetățenilor noștri.

Moldova poate!

Doamnă Nemerenco,

Succes. „Nu mor caii când vor câinii”. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Continuăm.

Doamnă Darovannaia,

Vă rog.

Doamna Alla Darovannaia:

Mulțumesc.

Stimați cetățeni,

Onorată asistenta, deputați, reprezentanți ai Guvernului,

Blocul nostru al Comuniștilor și Socialiștilor, repet, Blocul, noi nu avem un autor individual al acestei moțiuni, a venit cu moțiunea simplă pe politici clar specificate în textul moțiunii.

Și așa cum am auzit aici deraieri de la ceea ce noi, de fapt, am solicitat, eu o să repet încă o dată pentru cetățeni, că ei nu au posibilitatea să o citească, ce solicităm noi, răspunsul, la care politici să ni se răspundă simplu: când ele o să fie?

Deci, prin această moțiune, am pus în evidență eșecurile din domeniul sănătății, cum pun în pericol viața cetățenilor și subminează încrederea într-un sistem ce ar trebui să ne protejeze. Medicii și asistenții medicali nu sunt vinovați pentru situația creată, dimpotrivă, ei sunt eroii din linia întâi care, în ciuda resurselor minime și a condițiilor dificile, își fac meseria cu devotament.

Unu. Asistența medicală urgentă, un drept din ce în ce mai fragil. Tot mai des comunitatea este bulversată de cazuri șocante în care viața persoanelor a fost întreruptă, iar printre motivele survenirii deceselor se invocă neacordarea în timp a asistenței medicale urgente necesare. Aceste tragedii sunt rezultatul politicilor neadecvate și neconforme din acest domeniu.

Reforma medicinei primare, o poartă blocată din lipsa reformelor reale și adaptarea la nevoile contemporane transformate într-o poartă... dintr-o poartă într-un obstacol.

Aici ne-am referit strict la un serviciu, serviciul de telemedicină, care este destul de dezvoltat în ultimii 5 ani de zile. E simplu, am solicitat de ce nu au fost până acuma politicile pentru a reglementa acest domeniu și ne-am dorit să auzim când ele vor fi. Am înțeles că au trebuit 4 ani ca să fie reglementat acest domeniu și evident că este OK, că în sfârșit o să fie.

Patru. Riscurile activității medicale fără protocoale clare, lipsa unei legi a malpraxisului medical complică esențial posibilitatea pacientului păgubit de a-și revendica despăgubirea pentru prejudiciile materiale suportate în urma erorii medicale.

Cinci. Criza din domeniul medicinei legale, un sistem pe pragul colapsului.

Un aspect de menționat este creșterea numărului de infracțiuni comise de persoanele afectate de maladii psihice, evidențiind un eșec al politicilor naționale în domeniul sănătății mintale.

În 2023, s-au înregistrat 1800 astfel de cauze și de aceea lipsa unei evidențe specifice a acestor probleme atât la nivelul organelor de drept, cât și al medicilor de familie, face ca informațiile esențiale despre sănătatea mintală să fie descoperite abia după comiterea infracțiunilor, ceea ce evidențiază o neorganizare sistemică din partea Ministerului Sănătății.

Ministerul trebuie să-și asume responsabilitatea de a corecta aceste lacune și de a implementa politici eficiente, care să asigure o monitorizare adecvată și intervenții prompte în acest domeniu.

Șase. Reglementarea serviciilor cosmetologice. Deși în vara anului 2020 s-au făcut primii pași pentru modernizarea normelor sanitare aplicabile cabinetelor cosmetologice, ulterior, s-a renunțat la aceste eforturi.

Regretabilul caz de deces într-un cabinet cosmetologic a scos la iveală o carență gravă a sistemului – lipsa de reglementare și control a serviciilor, atenție, de cosmetologie prin metode invazive, prin prisma unui serviciu medical. Ministerul Sănătății are în gestiune un domeniu de cea mai înaltă responsabilitate – viața și sănătatea cetățenilor Republicii Moldova.

Ministerului Sănătății îi revine obligația de a interveni de fiecare dată când se identifică probleme în domeniul gestionat. Având în vedere lipsa intervenției prompte și punctate în elaborarea politicilor, repet, acelea pe care noi le-am enunțat în moțiune și pe care eu acum, stimați deputați, le-am dat citire, stabilim sau constatăm prin această moțiune simplă:

- unu, gestionarea defectuoasă pe dimensiunea elaborării politicilor naționale în domeniile descrise;

- doi, necesitatea reformării radicale a politicilor în domeniul sănătății, astfel încât să fie eliminate lacunele și să se asigure un sistem funcțional, eficient și orientat spre protejarea vieții cetățenilor.

Această moțiune nu vizează o persoană titulară, așa cum a fost vizat colegul meu aici, nu este despre colegul meu, de asemenea, ci politicile neconforme și inexistente pe domenii.

Stimați deputați,

Viața și sănătatea cetățenilor nu sunt subiecte de negocieri politice. Este datoria noastră să intervenim cu vot de susținere a moțiunii simple pe politicile Ministerului Sănătății.

Eu mă bucur că v-ați bucurat, stimați colegi, că v-am oferit posibilitatea să oferiți un raport pe domeniul vizat, dar moțiunea de cenzură, conform Regulamentului Parlamentului, presupune răspunderea totuși la acele întrebări care au fost formulate în moțiune.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – domnul Petru Frunze.

Domnul Petru Frunze:

Stimată doamnă ministă,

Stimați reprezentanți ai Ministerului Sănătății,

Stimați colegi,

Stimați cetățeni,

Domeniul de sănătate a avut în ultima perioadă cele mai mari investiții, investiții care au fost efectuate nu doar în spitalele din municipiul Chișinău sau din municipiul Bălți, dar au fost făcute, în mod special, în centrele raionale, în centrele de sănătate din localitățile rurale.

Mă voi referi la investițiile făcute în domeniul sănătății în raionul Ialoveni, care au schimbat radical situația atât pentru siguranța pacienților, cât și pentru angajații medicali.

În Spitalul raional Ialoveni a fost achiziționat aparatul radiologic și au fost efectuate cheltuieli de reparație capitală a acestui spital de 5,6 milioane de lei, construcția ascensorului cu brancardă – 2,2 milioane de lei.

La Centrul de sănătate din orașul Ialoveni: reparația capitală a birourilor secțiilor medicilor de familie – 2,3 milioane de lei.

La Substația de Asistență Medicală Urgentă din Ialoveni: deschiderea unui nou sediu al Substației de Asistență Medicală Urgentă Ialoveni pentru deservirea a 8 localități – 4,4 milioane de lei.

Prin Programul „Satul European”, a fost reparat capital și deschis Punctul de Asistență Medicală Urgentă din Puhoi, care deservește 9 localități: Puhoi, Țipala, Bălțați, Budăi, Gangura, Alexandrovca, Misovca, Homuteanovca, Văraric. Totodată, în cadrul proiectului, a fost extins Centrul de sănătate Puhoi pentru acordarea serviciilor medicale pentru 5500 de locuitori, costul fiind de peste 9 milioane de lei.

Ministerul Sănătății a oferit suplimentar mobilier și echipament medical, ca oamenii să nu mai meargă la centrul raional pentru diferite proceduri medicale.

Dotarea Substației de Asistență Medicală Urgentă Ialoveni cu autospeciale noi, dotarea cu echipamente de ultimă generație. Deci, au fost dotate: Substația Asistență Medicală Urgentă Ialoveni – o ambulanță nouă; Punctul de Asistență Medicală Urgentă Costești – o ambulanță nouă; Punctul de Asistență Medicală Urgentă Puhoi – o ambulanță nouă.

Dotarea localităților cu ambulanțe noi reprezintă un pas important în modernizarea infrastructurii de sănătate rurală, având un impact direct asupra sănătății și bunăstării locuitorilor.

Prin Proiectul NEFCO, care este în proces de implementare, împreună cu Consiliul raional Ialoveni, vor fi reabilitate și eficientizate energetic 5 centre de sănătate din raionul Ialoveni: Centrul de sănătate din Văsieni – 2,5 milioane de lei; Centrul de sănătate din Mileștii Mici – 2,3 milioane de lei; Centrul de sănătate Țipala – 3 milioane de lei; Centrul de sănătate Ulmu – 1,9 milioane de lei; Centrul de sănătate Ruseștii Noi – 1,7 milioane de lei.

În toate raioanele din țară au fost făcute investiții majore în domeniul sănătății. Prin urmare, moțiunea depusă de opoziție ne oferă posibilitate să evidențiem încă o dată că actuala guvernare a investit foarte mult pentru îmbunătățirea serviciilor medicale din țară.

Mulțumim lucrătorilor medicali pentru dedicație. Apreciem munca depusă pentru salvarea vieții multor oameni. Iar doamnei ministre, împreună cu echipa de la minister, le dorim mult succes. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim frumos.

În continuare – doamna Liliana Grosu.

Doamna Liliana Grosu:

Stimați colegi,

Colegi din minister,

Doamnă ministă,

Mai bine de 3 ore examinăm moțiunea simplă asupra politicilor Ministerului Sănătății, înaintată de 22 de deputați din Blocul Comuniștilor și Socialiștilor. Ceea ce trebuie să constat este că o bună parte din semnatarii acestei moțiuni nici nu au fost în sală atunci când doamna ministă a prezentat raportul.

Eu vreau să vă spun că am analizat cu multă atenție textul acestei moțiuni și am recitat de câteva ori acest text. Felul în care a fost scris pot să-l caracterizez ca „a lehamite”. Așteptam o abordare cu mult mai responsabilă și mai respectuoasă odată ce ați inițiat acest proces, un proces

foarte serios. În text, nu există argumente plauzibile care ar explica problemele din sistem și problemele cu care se confruntă oamenii prin gestionarea defectuoasă a sistemului. În schimb, există o mulțime de erori gramaticale, ortografice și de exprimare, ceea ce face uneori foarte dificilă înțelegerea acestui text.

Totuși, să trecem la conținutul lipsit de substanță al moțiunii, pentru că trebuie să pornim de la acest motiv. Recunosc că sunt câteva aspecte pe care le consider obiectiv menționate de colegii noștri.

Primul lucru este că Ministerul Sănătății, într-adevăr, are în gestiune un domeniu de cea mai înaltă responsabilitate. Sunt de acord că orice deces care survine în procesul contactului cu sistemul medical trebuie examinat cu maximă responsabilitate de toate autoritățile competente.

Este adevărat că sistemul se confruntă cu o anumită problemă de cadre medicale, doar că această problemă nu a apărut în ultimii 3 ani. Această problemă este una istorică și este din cauza neglijării sistemului de multe guvernări, inclusiv de guvernările comuniste și socialiste.

Este adevărat că avem nevoie de un sistem de sănătate mintală mult mai robust și mult mai solid. Dar vreau să menționez că abia anul trecut a fost adoptată o lege-cadru a sănătății mintale și a bunăstării, pentru că până în 2024 acest sistem din țara noastră era construit pe vechea lege a psihiatriei.

Eu vreau să-i întreb pe unii semnatari ai acestei moțiuni de cenzură care au fost în Parlament mai bine de 10 ani, ce i-a împiedicat pe ei să elaboreze această lege mai devreme și să reușim să fortificăm asistența medicală în sănătatea mintală?

Aveți dreptate când menționați că sistemul medical necesită să fie modernizat. Vreau să apreciez sinceritatea și onestitatea dumneavoastră, când recunoașteți că inițierea acestui proces s-a întâmplat pe perioada mandatului actualei ministre.

Este adevărat că suportul partenerilor a fost foarte important și semnificativ. Ceea ce nu pot să accept și ceea ce nu pot să consider adevărat este că încercați să devalorizați rezultatele pe această dimensiune.

Eu vă invit să priviți la două imagini. Știu că, astăzi, au fost prezentate imaginile, eu le-am privit cu mult interes și cu multă mândrie pentru noi toți, pentru țara noastră. M-am bucurat enorm să văd imaginile din spitalele raionale renovate și mă bucur pentru oamenii care vor merge în spitale moderne și civilizate.

Am observat că colegii care au semnat această moțiune nu erau prea interesați. Foarte puțini dintre ei, pot să-i număr pe degete, erau atenți la ce se derula pe aceste două ecrane. Dar eu am să vă reamintesc, păcat că semnatarii acestei moțiuni, iată, nu sunt în sală, vroiam să le ofer această

posibilitate să mai vadă încă o dată, că, iată, așa arată Spitalul raional Sîngerei acum.

Așa că atunci când vă uitați la această imagine, primele gânduri sau primele cuvinte care vă vin în minte sunt cuvintele „dezastru”, „провал”...

Vedeți aici? Haideți să vedem cum arăta cu 2 ani în urmă, înainte de reparația capitală. Iată așa.

Domnul Igor Grosu:

Finalizați, vă rog.

Doamna Liliana Grosu:

Să mă ajutați să găsesc cuvântul care ar descrie acest tablou, pentru că eu n-am putut să-l găsesc.

Stimați colegi,

Respingerea acestei moțiuni nu înseamnă nerecunoașterea problemelor, ele există și noi cu toții trebuie să le rezolvăm. Ceea ce vă îndemn să faceți este să respingem această moțiune, pentru că respingerea moțiunii înseamnă sprijin pentru efortul pe care l-a făcut acest minister în „resuscitarea” și scoaterea din „terapie” a unui sistem care era în prag de „comă”. În continuare, el are nevoie de „reabilitare” foarte serioasă și de aceea trebuie să asigurăm continuitatea acestor lucruri.

Așa că, eu vă îndemn pe toți, inclusiv pe cei din opoziție, să vă alăturați acestui efort comun de a construi un sistem medical puternic și demn de o societate civilizată.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim. (*Aplauze.*)

În continuare – doamna Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Stimați cetățeni,

Stimați deputați,

Chiar dacă, astăzi, în fața dumneavoastră cu mare fast a fost prezentat raportul doamnei ministre, trebuie să realizăm că ne aflăm, astăzi, în fața unei situații dramatice, una care nu mai poate fi ascunsă, una care cere măsuri urgente, asumare de responsabilitate și respect față de cetățeni.

În perioada precedentă, evenimente tragice au zguduit societatea noastră, 4 decese în 4 zile în sistemul de sănătate. Și ce ne spune doamna ministru a sănătății? Că sistemul este așa cum este, că legile sunt proaste, că ministerul nu are dreptul să verifice clinicile medicale, dar, de fapt, problema este în altă parte. Cu alte cuvinte, doamna ministru nu este responsabilă de ceea ce se întâmplă în sistemul pe care îl conduce aproape de 4 ani de zile.

Dar cine este responsabil? Cine ar trebui să repare legile „strâmbe”, dacă nu Guvernul din care dumneavoastră faceți parte? Cine trebuie să asigure siguranța pacienților în spitale și în clinici, dacă nu Ministerul Sănătății?

În afară de dramele umane, cauzate de incompetență și lipsă de acțiune, trebuie să vorbim și despre politicile defectuoase promovate de Ministerul Sănătății. Mă voi opri doar la câteva. Da, într-adevăr, aici s-au prezentat niște filme, cadre, într-adevăr, sunt renovate multe clădiri, sunt progrese înregistrate în acest domeniu, dar trebuie să recunoaștem că multe spitale, mai ales din centrele raionale, au beneficiat de mulți ani de niște investiții din partea consiliilor raionale până a trece în subdiviziunea ministerului. Dar există instituții medicale unde condițiile rămân dificile, în care s-a permis degradarea continuă a infrastructurii sanitare, în special în zonele rurale, unde pacienții sunt internați în secții insalubre, lipsesc echipamentele esențiale, iar resursele financiare sunt administrate defectuos.

Alt aspect. Guvernul se laudă cu creșteri economice, dar bugetul alocat sănătății rămâne insuficient. Ca rezultat, ne confruntăm cu multe probleme și una din care este exodul medicilor din sistem. Cine va mai trata pacienții dacă personalul medical pleacă?

Haos în reglementarea clinicilor nu doar de frumusețe. Ne spuneți că legislația tratează o clinică medicală ca pe o plăcintărie sau o frizerie.

Totuși, în 4 ani de mandat, ce ați făcut pentru a schimba această situație? Dacă știți că legea este greșită, dacă cunoașteți că acest domeniu de medicină nu este asigurat de legile relevante, de ce nu ați venit cu inițiative legislative pentru a îmbunătăți situația? De ce nu ați instituit mecanisme de reglementare care vă vor permite să luați sub control situația din acest domeniu? De ce, în loc să oferiți soluții, ne oferiți explicații sterile?

Și încă una. Mii de oameni nu au acces la consultații medicale specializate, iar listele de așteptare pentru intervenții chirurgicale sunt interminabile. Pacienții care dispun cât de cât de finanțe pleacă la clinicile private. Câți pacienți trebuie să mai moară, pentru că nu și-au permis această tratare la privat, până când veți înțelege că sănătatea nu este un lux, ci este un drept fundamental? Cine va răspunde pentru aceste eșecuri, doamnă ministă?

Doamnă ministă,

Să știți că oamenii nu mor de legislațiile defectuoase, ci de incompetență, de lipsă de reforme, de indiferență. Mor, pentru că spitalele sunt subfinanțate, pentru că lipsesc medicamentele esențiale, pentru că specialiștii pleacă din sistem, pentru că standardele medicale sunt încălcate, iar autoritățile sunt impasibile. Mor, pentru că Ministerul Sănătății, sub conducerea dumneavoastră, a eșuat în misiunea sa fundamentală – protejarea sănătății și a vieții oamenilor.

Aici, astăzi, în acest plen, vă cerem un singur lucru – asumare. Dacă nu puteți reforma sistemul, dacă nu puteți garanta siguranța pacienților, dacă tot ce aveți de spus sunt justificări, atunci faceți un act de demnitate și plecați, lăsați locul unor profesioniști capabili, care... (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – domnul Bolea. (*Voce nedeslușită din sală.*)

O clipă, vă rog.

Doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Да, депутат, который решил тронуть святое – семью. Хочу сказать, что мой дедушка Иван Николаевич, главный агроном, всегда был молдаванам, до конца жизни был коммунистом, который очень гордился моей деятельностью. Более того, гордился тем, что его невестка была русской и это действительно был повод для гордости. И абсолютно все мои родственники поддерживают меня и считают мою деятельность очень важной и всегда находиться в моей защите, в отличие от ваших родственников, которые стесняются сказать, что вы являетесь их родными.

Domnul Igor Grosu:

În continuare – domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Atunci când în societate se întâmplă unele lucruri ieșite din comun și, practic, la fiecare ședință a Parlamentului, noi, deputații din opoziție, solicităm intervenția sau venirea aici, în plenul Parlamentului, a unui ministru cu referire la unele explicații, de ce așa se întâmplă, sau unele chestii, să ne dea un raport, de fiecare dată, majoritatea parlamentară nu susține aceste demersuri venite din partea opoziției.

Evident, acest instrument de moțiuni pe care îl au deputații în Parlament, cumva, dă posibilitate să fie invitat un ministru, să vorbească referitor la acele politici care au dus la unele chestii ieșite din comun, despre care vorbește o întreagă societate.

Inclusiv moțiunea de astăzi este un instrument bun, pentru ca s-o vedem pe doamna ministru. Dumneaei a vorbit despre faptul că de 6 ori, în premieră, a fost în această ipostază de a da raport.

Ce am văzut și ce am auzit noi astăzi. În primul rând, am auzit un discurs de o rară obrăznicie și aici trebuie, cumva, să medităm referitor la

acest subiect. Până la urmă, ceea ce au spus colegii, ministrul vine în Parlament pentru a da raport, deoarece există acest raport de subordonare a executivului și de control din partea Parlamentului.

Al doilea lucru pe care vreau să-l remarc, din păcate, o să vorbesc pentru cei din opoziție care unii din ei astăzi nu sunt și toți au remarcat acest lucru.

Уважаемые друзья,

Это говорит лишь об одном о том, что оппозиция у нас бесхребетная и беззубая.

Cu toate că doamna ministă a avut un discurs de o rară obrăznicie, constat astăzi 1:0, nu 6:0, dar 1:0 în această dispută.

Vorbind mai departe despre acele probleme care sunt în sistem, doamnă ministă, dumneavoastră, totuși, trebuie să remarcați că aceste probleme sunt. Ceea ce ați arătat astăzi la acest televizor, la ecranele de aici, din Parlament, mi-a amintit doar despre un singur lucru, despre un „кино”, despre un film, „Иван Васильевич меняет профессию”, 3 портсигара, 2 куртки замшевые ș.a.m.d.

Ați vorbit despre faptul că vreți să ne faceți o excursie prin spitale. Haideți să facem o excursie, haideți să mergem la Basarabeasca. Mergem? Haideți să mergem și o să vă arăt cât de bine arată și cât de renovat este Spitalul din Basarabeasca.

Sau mai aproape haideți, la Anenii Noi. O să mergem împreună, da? O să mergem împreună la Anenii Noi sau în alte spitale.

Ați vorbit despre faptul că, odată cu ridicarea PIB-ului, ar trebui să fie investite și sistemul medical să se simtă mult mai bine. Păi, la noi, în toți 4 ani de zile, PIB-ul a scăzut și a scăzut dramatic. Dacă el a scăzut, atunci cum putea să fie ridicat sistemul... (*rumoare în sală*) sistemul de sănătate în cazul respectiv? (*Aplauze.*)

Nu sunt bani în țară... nu sunt bani în țară și evident că nu sunt bani pentru sistemul medical.

Despre aceasta eu m-am gândit că, doamnă ministă, dumneavoastră o să vorbiți despre acele probleme care sunt cu adevărat, probleme referitor la rânduri prin spitale, când oamenii ani de zile așteaptă o operație pentru protezare sau multe alte lucruri. (*Rumoare în sală.*)

Și, da, evident, aceste curențe din sistem arată doar despre un singur fapt, că, în final, noi avem și decese ale cetățenilor noștri. Este păcat lucrul dat.

Constatarea mea, la final. Ați vorbit despre tot, numai nu despre problemele din sistemul medical. Ați vorbit despre limbă, despre eliberatori.

Eliberatorii, doamnă ministă, pe noi ne-au eliberat de fascism în acei ani, iar dacă dumneavoastră, cumva, sunteți afectată de acest lucru, eu constat doar un simplu fapt, că dumneavoastră sunteți bolnavă de fascism. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Colegi...

Colegi,

Acestea au fost luările de cuvânt.

Nimeni n-a fost vizat.

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Oglinda:

Domnule Președinte,

Stimată doamnă ministă,

Stimați colegi,

Doamna ministă a încercat să treacă în revistă ceea ce s-a efectuat pe parcursul a 3 ani.

Eu vroiam să zic că, mai înainte, am văzut că lista este foarte mare de acei care se dau tari în medicină, că, practic, dumneaei n-a enumerat nici 1/3 din acele proiecte care au fost implementate. Fiecare proiect care a fost prezentat de doamna ministă a fost însoțit și de imagine. Cum se putea altfel mai bine?

Nu a vorbit ceva abstract, a vorbit cu imaginile care erau în fața dumneavoastră. Că nu le-ați privit, e altceva. Că nu vă convine, e altceva.

Ce ține de Anenii Noi: la Anenii Noi, în spitalul raional și în centrele de sănătate, s-au investit 40 de milioane de lei în 3 ani. Nu s-a mai văzut aș investiții de cnd nici nu... în ultimii 20 de ani.

Ați trecut la cazuri, discuții de cazuri clinice care s-au intmplat pe republică. Este inadmisibil de-a pune în fața unui politician, care este managerul intregii țari pe politici și politici care, într-adevăr, vin ca să îmbuntteasc sistemul medical.

Ați uitat, nici Dumnezeu n-a făcut lumea în 2 zile. Ceea ce am moștenit nu trebuie... nu arătăm cu degetul, nu spunem, cunoaștem doar noi medicii din sistem.

Odată cu acele politici care sunt implementate, da, sunt multe încă de făcut și s-a recunoscut și de doamna ministă, și de tot personalul din minister, dar este un început și începutul este bun. Asta recunosc și beneficiarii, cetătenii noștri.

Mai este mult de făcut și cred că doar împreună, nu trebuie să speculăm cu un caz, cu altul, cazuri de deces, de mortalitate, care sunt cazuri

inevitabile, care sunt deplânse de toată lumea, inclusiv de noi, medicii, care știm că, da, este cazul depășit de ceea ce putem să facem.

De aceea, haideți un pic să apreciem la justa valoare lucrul ministerului, împreună cu armata de medici și de cadre medicale, cu mai multă seriozitate – asta vă îndemn eu, cu un stagiu de 40 și ceva de ani în medicină, în reanimare.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim, doamnă doctor.

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule Președinte.

Eu doar am vrut să corectez un fals grosolan spus mai devreme de un admirator al fascismului, care a spus că PIB-ul a scăzut dramatic.

Dau cifre de la Biroul Național de Statistică.

În 2020, PIB-ul a fost de 200 de miliarde.

În 2024, acesta se preconizează să ajungă la aproximativ 305, 310 miliarde.

Salariul mediu pe economie în 2020 era 7900.

Salariul mediu pe economie, la final de 2025, va fi 16000 de lei, deci, o majorare cu mult peste rata inflației.

Și foarte rapid încă câteva date statistice.

Salariul mediu al unui medic în 2020 – 11500 de lei.

Salariul mediu al unui medic în 2024– 19800 de lei.

Numărul de secții, centre, blocuri și spitale, și centre de sănătate reparate: în 2020 au fost 13, în 2024 au fost 67, iar în 2023 – 72.

Investiții în spitale și centre medicale: în 2020 au fost 60 de milioane de investiții valoare, în 2024 – 135 de milioane, asta nemaivorbind de acele peste 2 miliarde de lei investite în tot mandatul nostru.

Deci, aceste cifre arată că există progres și trebuie să-l susținem și o să susținem în continuare toate eforturile doamnei ministre Nemerenco și ale Ministerului Sănătății.

Mersi. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Acestea au fost luările de cuvânt...

Acestea au fost luările de cuvânt.

Doamnă ministă,
Dacă doriți, o ultimă intervenție.
Vă rog.

Doamna Ala Nemerenco:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vă mulțumesc tuturor, în special tuturor deputaților care au adresat întrebări foarte concrete și îmi iertați îndrăzneala de a cere.

Care este, domnule Președinte, pedeapsa pentru cei care împrăștie minciuni de la tribuna centrală a Parlamentului? Fiindcă s-au spus niște lucruri care, în viziunea mea, trebuie pedepsite.

Am explicat de 100 de ori: cosmetologia este medicină, salonul de înfrumusețare nu este medicină, și se iese la tribună și iar se repetă una și aceeași. Deci, pentru aceasta, trebuie să existe niște responsabilități ale deputaților.

Multe lucruri pe care le-am auzit sunt o manipulare crasă. Eu nu am obiecții atunci când dumneavoastră adresați întrebări concrete pe probleme. Recunosc că avem încă multe probleme și eu nu am puteri magice ca să schimb tot absolut ce s-a făcut și câte îmi doresc eu să le fac.

Domnule Bolea,

Având în vedere că ne întâlnim foarte frecvent și dumneavoastră mai rar îmi dați bună ziua, soția dumneavoastră e mai amabilă și zâmbește foarte frumos, eu consider că la adresa unei femei să o numiți bolnavă eu cred că aveți nevoie dumneavoastră de careva tratamente. *(Aplauze.) (Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Într-adevăr, domnule deputat, ați avut un comportament sub orice nivel.

Avertisment pentru acest comportament ca minimum. *(Rumoare în sală.)*

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Rog să reveniți la locurile dumneavoastră.

Stimați colegi,

Supun votului moțiunea simplă asupra politicilor Ministerului Sănătății în domeniul medicinei și a sănătății publice, proiectul nr. 44 din 13.02.2025.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 44 din 13.02.2025, moțiunea simplă asupra politicilor Ministerului Sănătății în domeniul medicinei și a sănătății publice a picat.

6:0.

Felicitări, doamnă ministă. *(Aplauze.) (Rumoare în sală.)*

Continuăm...

Continuăm.

Cei care au obosit, duceți-vă și vă odihniți. *(Râsete în sală.)* Da. Noi mai avem de lucru oleacă.

Continuăm cu **proiectul nr. 38 din 12.02.2025, proiectul de lege cu privire la medicamente.**

Prezintă – doamna Ala Nemerenco, ministă a sănătății.

Vă rog.

Doamna Ala Nemerenco:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimate doamne deputate,

Stimați domni deputați,

Permiteți-mi să prezint în atenția dumneavoastră proiectul legii cu privire la medicamente.

Acest proiect are drept scop ajustarea cadrului normativ privind medicamentele la acquis-ul european pentru a asigura calitatea, siguranța și eficacitatea medicamentelor pe piața Republicii Moldova, inclusiv în ce vizează fabricarea, distribuția și utilizarea medicamentelor într-un mod sigur, eficient și în conformitate cu standardele europene.

Legea actuală cu privire la medicamente nr. 1409, care a fost elaborată tocmai în 1997, deci, are o vechime de 28 de ani, acoperă la moment aspecte precum autorizarea, fabricația, importul și distribuția. Schimbările accelerate din domeniul farmaceutic impun necesitatea actualizării normelor pentru a asigura alinierea la standardele și cerințele europene și la cele mai bune practici internaționale.

Guvernul a identificat elaborarea unei noi legi a medicamentului ca prioritate pentru perioada 2024–2025. Proiectul a fost elaborat de către echipa Ministerului Sănătății și a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, sub coordonarea unui expert internațional și a fost supus procedurilor legale de avizare publică și expertizare în 2024.

Proiectul transpune 2 directive și 5 regulamente ale Uniunii Europene, acte care formează cadrul legislativ european al domeniului medicamentului.

Proiectul include prevederi noi de aliniere la standarde europene aplicabile procedurilor ce vizează autorizarea medicamentelor de punere pe piață. Aceasta include alinierea cerințelor, documentației, procedurilor și tipurilor de cereri la standardele UE, reglementarea procedurii de autorizare a medicamentelor orfane, pediatrie și terapiile avansate, fabricația și importul medicamentelor.

Se introduce autorizația de fabricație și import pentru operațiuni de import, care va fi obligatorie atât pentru producători, cât și pentru importatorii de medicamente.

Laboratorul pentru controlul calității medicamentelor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale va continua să joace un rol esențial în garantarea calității și siguranței medicamentelor. În acest laborator se vor efectua investigații și analize în conformitate cu procedurile stabilite pentru etapele de autorizare a medicamentelor, precum și analizele probelor prelevate în timpul inspecțiilor farmaceutice.

Distribuirea angro a medicamentelor, care include că distribuția angro urmează a fi efectuată conform autorizației pentru distribuția angro, cu respectarea bunelor practici de distribuție a medicamentelor.

Obligația de serviciu public, care include că deținătorii autorizației de punere pe piață și distribuitorii angro sunt obligați să asigure permanent o gamă adecvată de medicamente care să răspundă necesităților Republicii Moldova, livrând cantitățile solicitate pe întreg teritoriul țării cât mai rapid după primirea comenzii.

De asemenea, se impune ca unitățile de distribuție angro, importatorii, fabricanții autorizați și farmaciile cu circuit închis și deschis să raporteze către Agenția Medicamentului stocurile și operațiunile comerciale de medicamente.

Ministerul Sănătății va avea dreptul de a impune măsuri restrictive temporare cu privire la distribuția medicamentelor în afara Republicii Moldova pentru a asigura pe piața internă stocuri adecvate și continue de medicamente.

Importul paralel, propus ca un nou instrument pentru creșterea accesului la medicamente autorizate și comercializate în alte țări, dar care lipsesc de pe piața locală. Se recomandă reglementarea strictă a acestui proces pentru a asigura că medicamentele importate respectă aceleași standarde de calitate și siguranță ca și cele autorizate pe plan local.

Inspecția farmaceutică, funcție a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, de a realiza inspecția bunelor practici, prelevarea probelor din comerț. Sunt stabilite în detalii competențele, drepturile,

obligațiile, cerințele și responsabilitățile inspectorilor farmaceutici, conform ghidurilor UE.

Reglementarea sistemului de trasabilitate a medicamentelor. Sistemul informațional, care urmează a fi implementat până în anul 2026, și oferă posibilitatea de a urmări medicamentul de la ieșirea lui din fabrică.

Studiile clinice cu medicamente de uz uman. Actualizarea definițiilor existente prin adoptarea definițiilor internaționale și procedurilor, autorizarea utilizării unui medicament de uz uman ca tratament de ultimă instanță, când nu există alte alternative, iar pacientul dorește continuarea tratamentului după încheierea studiului clinic.

Respectiv, implementarea proiectului dat va contribui la creșterea atractivității pieței farmaceutice pentru producători și investitorii internaționali, diversificarea ofertei de medicamente pe piața din Republica Moldova, disponibilitatea continuă a medicamentelor pe piața locală, creșterea conformității cu standardele europene riguroase, un pas important în procesul de implementare a angajamentelor pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Doresc să subliniez faptul că această inițiativă reflectă angajamentul ferm al autorităților de a soluționa provocările existente și de a crea un cadru legislativ actualizat și complet, aliniat standardelor europene.

Pentru ca să asigurăm o implementare treptată și corectă a prevederilor pentru anumite norme, au fost stabilite termene de implementare extinse în funcție de complexitatea reglementărilor.

În contextul celor expuse, solicit respectuos susținerea proiectului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

N-o să mă credeți, dar nu sunt.

Nu, sunt, sunt, sunt.

Doamna Ala Nemerenco:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Grosu:

Sunt, sunt, sunt întrebări.

Scuzați, au apărut.

Doamna Oglinda.

Doamna Ana Oglinda:

Domnule Președinte,

Echipei Ministerului Sănătății și Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale – laude pentru această inițiativă legislativă care este, de fapt, răspunsul la provocările apărute în sistemul farmaceutic în ultimii 5 ani, și anume: ofertă redusă de medicamente pe piața farmaceutică, cât și scăderea interesului comercial al producătorilor și problemele legate de cererea scăzută de medicamente esențiale pe piață.

Întrebarea va fi următoarea. Prezențați, vă rog, câteva din modificările din această lege care vor garanta aprovizionarea sistematică cu medicamente a beneficiarilor din Republica Moldova.

Doamna Ala Nemerenco:

În primul rând, mulțumesc foarte mult.

O să rog Agenția să prezinte mai concret acele specificări care țin. Dar, în principiu, am subliniat că, în primul rând, noi o să transpunem mai multe legi care sunt aplicate în regiunea europeană, în special în Uniunea Europeană. Este vorba de mai multe directive și regulamente ale UE, care vor face, în primul rând, mult mai accesibile medicamentele de pe piața Uniunii Europene la noi în țară. Și o să avem cu grijă și o perioadă de tranziție pentru anumite subiecte.

Vreau să vă spun că noi o să venim, în curând, cu alte două legi în fața dumneavoastră, este Legea activității farmaceutice, Legea farmaciilor și Legea dispozitivelor medicale.

Și o să rog să mă completeze cine dorește: sau directorul Agenției Medicamentului, sau vicedirectorul, sau șefa direcției.

Vreau să vă spun un mare mulțumesc echipei destul de competente, care a elaborat o lege foarte, foarte masivă.

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Domnul Dragoș Guțu:

Da. Vă mulțumesc pentru întrebare.

Deci, un moment, pe care l-a subliniat și doamna ministru în alocuțiunea ei de prezentare, a fost mecanismul importului paralel. Este un mecanism care este pentru prima dată prevăzut în legislația Republicii Moldova la capitolul „Medicamente”, care permite importul în Republica Moldova nu doar al medicamentelor de la producătorul direct, dar în cazul lipsei acestui producător pe piața Republicii Moldova, permite importul medicamentelor de la distribuitori terți. Prin acest lucru, mărim accesibilitatea produselor prezente în Republica Moldova.

Un alt element important este procedura de trasabilitate, pe care planificăm să o implementăm până la sfârșitul anului 2026. Prin acest instrument, vom avea vizibilitate deplină asupra stocurilor în Republica Moldova. Și reieșind din stocurile existente, putem interveni rapid fie prin blocarea exporturilor temporar, dacă stocurile sunt mai mici decât sunt necesare sau prin mecanisme de import neautorizat în cazul în care produsele date lipsesc, lipsesc analogii sau substituenții.

Și un alt important aspect este facilitatea procedurilor de înregistrare. Deci, practic, la ora actuală, pentru produsele înregistrate în Uniunea Europeană sau în țările înalt dezvoltate, există procedura de recunoaștere mutuală, care permite recunoașterea înregistrării medicamentului în țările Uniunii Europene printr-un exercițiu simplu în decurs de 10 zile, care nu este altceva decât o recunoaștere unilaterală a înregistrării unui produs de origine europeană. Deci, sunt 3–4 elemente-cheie, care, după părerea noastră, vor permite prezența unui număr mai mare de produse farmaceutice în Republica Moldova.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Doamna Ana Oglinda:

Într-adevăr, este un proiect de lege foarte mare, masiv, cu 158 de articole, vreo 17 capitole, dar la articolul 130 „Atribuțiile Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale în domeniul farmacovigilenței”: aplică măsuri pentru a încuraja pacienții, medicii, farmaciștii să raporteze reacțiile adverse suspectate.

Ulterior, AMDM transmite în format electronic către baza de date a Centrului de Colaborare pentru Monitorizarea Internațională...

Întrebarea ar fi: măsurile, pașii care vor fi aplicați de AMDM pentru cadrele medicale, pacienți, pentru beneficiari, să raporteze reacțiile adverse suspectate? Deoarece cunoaștem cu toții că, de obicei, noi suntem... nu prea bine stăm, ori zero, ori una – două pe an.

Vă rog mult.

Doamna Ala Nemerenco:

Noi și acum avem, doamnă deputată, mecanismul care lucrează și permite să raporteze atât pacientul, cât și orișicare lucrător medical în cazul când se întâlnește, se cunoaște cea mai mică reacție adversă la medicament. Vreau să spun că atitudinea față de acest mecanism dezvoltat este una, ca s-o numesc așa, nesperioasă, dar aceasta permite Agenției Medicamentului inclusiv să verifice calitatea medicamentului sau să-l retragă de pe piață sau din consum, ceea ce este foarte important.

Aici avem... lucrăm foarte mult atât în domeniul medical, pentru ca instituțiile să raporteze și am putea introduce Ministerului Sănătății deja

careva indicatori pentru ca să stimulăm lucrătorii medicali să aducă la cunoștința Agenției Medicamentului, dar trebuie să lucrăm foarte mult și cu populația largă. Chiar și pentru medicamentele care sunt procurate fără rețetă din farmacie, este necesar atunci când se înregistrează o reacție adversă, ca ea să fie raportată. Am avea nevoie și de campania de informare, căci fiecare cetățean trebuie să înțeleagă că calitatea medicamentului pe piața noastră depinde foarte mult și de conștiinciozitatea cu care ei tratează medicamentele pe care le au acasă, în farmacia lor.

Aici avem a munci mult. Este foarte important că noi, cumva, ne asumăm această obligație de a lucra pe acest domeniu al farmacovigilenței, care este foarte, foarte important.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Doamna Ala Nemerenco:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Raportul comisiei – domnul Belii.

Domnul Adrian Belii:

Stimați colegi,

Raportul este destul de detaliat scris. El trece în revistă prevederile noii Legi a medicamentului.

În final, vreau să spun că, cu votul majorității membrilor săi, Comisia protecție socială, sănătate și familie propune aprobarea proiectului de lege în lectura întâi de către plenul Parlamentului.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim frumos.

Întrebări la raport, vă rog.

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Doamna Coșeru, Comisia politică externă și integrare europeană.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege.

Proiectul de lege cu privire la medicamente propune o reformă amplă a cadrului legislativ în domeniul medicamentului, al activității farmaceutice și al dispozitivelor medicale, vizând armonizarea acestuia cu acquis-ul Uniunii Europene.

Proiectul transpune parțial mai multe regulamente și directive europene stabilind reguli clare pentru autorizarea, producerea, distribuirea și monitorizarea medicamentelor.

În urma examinării, Comisia politică externă și integrare europeană, cu votul unanim, susține acest proiect de lege și-l propune plenului spre votare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la coraport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Rog să reveniți la locurile dumneavoastră.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 38 din 12.02.2025, proiectul de lege cu privire la medicamente. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 38 din 12.02.2025, proiectul de lege cu privire la medicamente, susținut în prima lectură de 53 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 18 din 27.01.2025, proiectul de lege pentru modificarea Codului funciar nr. 22/2024. Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul Trubca.

Domnul Alexandr Trubca:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Prezint raportul la proiectul de lege pentru modificarea Codului funciar nr. 22/2024.

Modificările propuse la proiectul de lege au ca scop reglementarea relațiilor privind terenurile destinate amplasării instalațiilor eoliene, sistemelor de stocare a energiei în baterii și ale instalațiilor de biogaz, astfel încât să fie permisă amplasarea acestora pe terenuri cu destinație agricolă, în vederea dezvoltării producerii energiei regenerabile, eoliene și de biogaz.

Proiectul a fost aprobat în prima lectură la 30 ianuarie 2025.

Comisia a examinat obiecțiile, propunerile și amendamentele parvenite regulamentar, iar decizia pe marginea acestora este reflectată în sinteza anexată la prezentul raport.

În context, cu votul majorității membrilor săi, Comisia agricultură și industrie alimentară propune proiectul de lege în cauză spre adoptare în a doua lectură, ca și finală.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 18 din 27.01.2025, proiectul de lege pentru modificarea Codului funciar nr. 22/2024. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 18 din 27.01.2025, proiectul de lege pentru modificarea Codului funciar nr. 22/2024, susținut în lectura a doua de 66 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect este **proiectul nr. 17 din 24.01.2025, proiectul de lege cu privire la ratificarea Tratatului internațional privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere, semnat la Chișinău la 23 octombrie 2023.**

Prezintă – doamna Coșeru.

Vă rog.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege în a doua lectură.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în cadrul ședinței plenare din 30 ianuarie 2025.

Precizăm că în procesul pregătirii proiectului de lege pentru examinare în lectura a doua, în adresa comisiei a fost înaintat amendamentul doamnei deputată Olesea Stamate, din 17 februarie 2025.

Amendamentul înaintat prevede următoarele:

1. În titlul legii și la articolul 3, textul „semnat la Chișinău la 23 octombrie 2023” se substituie cu textul „încheiat la Belgrad la 19 martie 2021”;

2. La articolul 1, după textul „declarațiilor de avere”, se completează cu textul „încheiat la Belgrad la 19 martie 2021 și”.

În urma deliberărilor, membrii comisiei, cu majoritatea de voturi, acceptă parțial amendamentul respectiv în ceea ce privește modificările propuse la articolul 1.

Totodată, propunerea referitoare la modificarea titlului proiectului de lege și a articolului 3 nu a fost acceptată din motiv că locul și data semnării acordului internațional nu se indică în titlul actului normativ, acestea regăsindu-se la articolul 1 din proiectul de lege.

Astfel, denumirea legii va avea următoarea formulare: „Lege cu privire la ratificarea Tratatului internațional privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere”.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană susține acest proiect de lege și-l propune plenului Parlamentului spre votare în a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în a doua lectură proiectul nr. 17 din 24.01.2025, proiectul de lege cu privire la Tratatul... ratificarea Tratatului internațional privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere, semnat la Chișinău la 23 octombrie 2023. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Colegi,

Proiectul nr. 17 din 24.01.2025 susținut în lectura a doua de 65 de deputați.

Vă mulțumesc.

Cu permisiunea dumneavoastră, continuăm cu **proiectul nr. 36 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat. Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect de lege.

Deci, amintesc că acesta este în corespundere cu angajamentele asumate de Republica Moldova în ceea ce privește procesul de aderare la Uniunea Europeană și prevede anumite clarificări detaliate în cadrul legislativ referitor la parteneriatele publice și private.

În rezultatul examinării acestui proiect, comisia, cu vot majoritar, propune adoptarea acestui proiect în lectura a doua.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Întrebări, stimați colegi?

Domnul Radu Marian:

Nu-s.

Domnul Igor Grosu:

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 36 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 36 din 12.02.2025 susținut în lectura a doua de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Continuăm cu **proiectul nr. 39 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului. Lectura a doua.**

Prezintă raportul – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule Președinte.

Comisia a examinat acest proiect. Amintesc că acesta vine să îmbunătățească cadrul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului și creăm criterii mai clare și mai transparente pentru mediul de afaceri.

În urma dezbaterii acestui proiect de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității, susține acest proiect și îl propune spre adoptare în plen în lectura a doua.

Mersi mult.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Întrebări?

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în a doua lectură proiectul nr. 39 din 12.02.2025, proiectul de lege pentru modificarea Legii

nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 39 din 12.02.2025 susținut în lectura a doua de 53 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu proiectul nr. 156 din 28.05.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Suntem la lectura a doua.

Raportul comisiei – domnul Vasile Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Dau citire raportului la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nr. 156 din 28 mai 2024.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost elaborat în vederea perfecționării cadrului normativ privind funcționarea Autorității Naționale de Integritate, prevenirea situațiilor de conflicte de interese, incompatibilități, restricții și limitări ale subiecților declarării.

De asemenea, proiectul de lege propune fortificarea rolului inspectorului de integritate în procesul de efectuare a controlului averii și intereselor personale.

Proiectul a fost aprobat în lectura întâi pe data de 17 iunie 2024.

A fost supus consultărilor publice cu privire la participarea autorităților publice interesate și a reprezentanților organizației societății civile.

Comisia a acceptat propunerea doamnei Olesea Stamate de a expune articolul VIII alineatul (1) din proiect în următoarea redacție: „Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția articolului III care va intra în vigoare la data de 1 aprilie 2025 și a articolului 27 alineatul (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate”.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea... membrilor săi, propune proiectul de lege nr. 156 spre adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Vasile Grădinaru:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Noi vă mulțumim.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 156 din 28.05.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 156 din 28.05.2024 susținut în lectura a doua de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Continuăm cu **proiectul nr. 349 din 28.11.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul Vasile Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Stimați deputați,

Dau citire raportului la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nr. 349 din 28 noiembrie 2024, lectura a doua.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop fortificarea mecanismului de urmărire și identificare a bunurilor infracționale pentru a sprijini organele responsabile de confiscarea și executarea efectivă a acestora, precum și asigurarea măsurilor de gestionare și planificare a activelor prin alinierea cadrului normativ național la standardele legislației UE. Astfel, proiectul de lege a fost elaborat în vederea executării acțiunilor prin Programul național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027.

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 13 decembrie 2024.

Pentru lectura a doua, au fost examinate amendamentele deputaților și avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, obiecțiile cu scop de rigoare redacțională fiind examinate în acest sens. Sinteza amendamentelor deputaților este parte integrantă la raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (7 voturi – „pentru”), propune proiectul de lege nr. 349 din 28 noiembrie 2024 spre examinare și adoptare în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim frumos.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Vasile Grădinaru:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 349 din 28.11.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 349 din 28.11.2024 susținut în lectura a doua de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Acestea au fost proiectele pentru... pe ordinea de zi.

Sunt alocuțiuni la final?

Dacă sunt, vă rog să le anunțați. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Qatrawi,

Vă invit.

Doamna Ersilia Qatrawi:

Stimate domnule Președinte,

Dragi colegi,

Stimați cetățeni,

Ce poate face Moldova atunci când se află în criză post-COVID, atunci când se trezește peste noapte cu un război la frontieră și se confruntă cu o criză fără precedent a miilor de refugiați, atunci când este șantajată energetic și atacată printr-un război hibrid, gestionat din Rusia prin politicieni criminali autohtoni? La sigur, nu umblă cu colaci, lumânări și prosoape prin raioane, dând de suflet, sănătate sau nu mai știu pentru ce în cinstea unui partid.

Moldova poate să se ridice în picioare și să-și deschidă larg inimile, sufletele și casele pentru refugiați. Moldova investește pentru a deveni independentă energetic și încearcă să construiască o țară prosperă și democratică.

Doar în raionul meu de baștină, în Ștefan Vodă, în această perioadă foarte complicată de 3 ani și jumătate, s-au investit mai mult ca niciodată – 630 de milioane de lei.

Dar să le luăm pe rând. Începând cu locul unde copilul își vede pentru prima dată lumina zilei, adică în Maternitatea din Ștefan Vodă, care mai bine de 50 de ani nu a fost renovată, astăzi are condiții decente. Doamna Snejana Carauș, angajata maternității, ne spune că în maternitate se începe viața, e important ca mamele și copiii să se afle în condiții bune. Această reparație a fost așteptată de ani de zile. De la fondarea raionului, în maternitate nu s-a făcut nimic. Acest proiect a fost finanțat de Ambasada Statelor Unite în valoare de 300 de mii de dolari.

În infrastructura medicală în Ștefan Vodă, s-a investit în total în acest timp peste 23 de milioane de lei în reparația Spitalului raional: echipament performant, reparații în puncte medicale, ambulanțe noi.

Moldova poate investi în sate și orașe. Prin proiectul „Satul European”, avem investite deja peste 55 de milioane de lei, după cum urmează, în educație și cultură. În această perioadă s-au făcut investiții în licee, gimnazii, grădinițe de peste 19 milioane, iar pentru următoarea perioadă sunt planificate încă 68 de milioane.

Astăzi copiii din grădinițele Antonești și Ștefănești nu mai stau cu ligheane și căldări în dormitoare, deoarece acolo nu mai plouă. Iar copiii din Răscăieți, Crocmaz au mobilier și condiții decente pentru a se dezvolta armonios.

Cei 180 de elevi din Gimnaziul Crocmaz se vor bucura în curând de o clădire renovată, iar elevii din Liceul Teoretic „Ștefan Vodă” vor beneficia pe deplin de resursele alocate pentru școala-model: laboratoare noi, echipamente și teren de sport performante.

Nu rămân fără investiții nici liceenii din Olănești, care vor beneficia de echipamente pentru sala de educație tehnologică, de pavarea curții, de reparația blocului sanitar, datorită partenerilor externi, dar și efortului Ministerului Educației.

Moldova poate investi în sate și orașe. Vreau să vă întreb: când s-au reparat casele de cultură în satele noastre? Doar acum, într-o perioadă record, în raion s-a reparat Casa de Cultură în Popeasca, Ștefan Vodă, Răscăieți.

Recent, la sărbătorile de Crăciun, în satul Răscăieți am fost la un eveniment cultural, iar în sală se auzeau șoapte „ce frumos au făcut”, „demult n-a mai fost pe aici”.

Moldova investește în sport și agrement. Reconstrucția stadioanelor în: Cioburciu, Popeasca, Purcari, Slobozia, teren de minifotbal în Carahasani, parc și zonă de agrement în Crocmaz, spațiu de joacă în Palanca, pistă pentru bicicliști în Copceac.

S-au făcut investiții și în utilități publice, cum ar fi extinderea iluminatul stradal în: Căplani, Răscăieți, Carahasani, Copceac. Modernizarea sistemelor de apă în: Feștețița, Ermoclia și Volintiri.

Dezvoltarea locală are loc și prin construcții de Centrală fotovoltaică în Căplani, reparația Primăriei din Marianca de Jos, Slobozia, eficiența energetică a Grădiniței din Tudora.

Nu pot trece cu vederea nici cele aproximativ 10 milioane de lei alocate Primăriei Ștefan Vodă prin ADR Sud pentru valorificarea patrimoniului și revitalizarea Centrului istoric Kizil.

Nici infrastructura rutieră nu a rămas în urmă. Doar pentru drumurile naționale au fost alocate peste 76 de milioane de lei. Și aici mă refer la drumul R30 Palanca–Tudora, G114 Talmaz–Olănești, G116 Alava–Săiți.

Datorită proiectelor finanțate din AIPA, astăzi satul Marianca de Jos are teren de joacă modern, iluminat stradal în Ștefănești și o piață agroalimentară în Popeasca.

Prin Centrul Național pentru Energie Durabilă au fost implementate 8 proiecte, finanțate din Fondul pentru Eficiență Energetică, cu o valoare de aproximativ 12 milioane de lei. La Liceul Teoretic din Căplani s-a realizat

reabilitarea termică a clădirii, proiect de eficiență energetică la Gimnaziul Răscăieți, în satul Feștelița s-au implementat 2 proiecte majore: sistemul de iluminat public stradal și construcția unui parc fotovoltaic de 310 kilowați.

Prin Programul „Vouchere pentru electrocasnice” au fost valorificate 153 de vouchere pentru frigidere și mașini de spălat, cu investiția totală de aproximativ un milion de lei, ajutând familiile vulnerabile să-și reducă consumul de energie.

În cadrul Programului „Casa verde” – 8 gospodării au primit finanțare pentru instalarea sistemelor solare fotovoltaice, a centralelor de biomasă și izolarea termică a locuințelor, contribuind la tranziția energetică durabilă.

În anul 2008, presa scria: „Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a informat că în raionul Ștefan Vodă, între satele Purcari și Olănești, s-a spart digul de protecție de pe râul Nistru”. Potrivit unui comunicat, 168 de persoane au fost evacuate.

Și cine am fi noi dacă nu ne-am îngriji de acești oameni? Astfel, peste 70 de milioane au început să fie investite în digurile de protecție în satele: Olănești, Răscăieți și Tudora. Aceasta înseamnă grijă de cetățenii noștri și de proprietățile lor. Chiar și în vremuri complicate, Moldova poate să fie alături de oameni.

Moldova este o țară agrară, iar raionul se confruntă cu secetă și pierderi mari în agricultură. Datorită partenerilor de dezvoltare, în satele Căplani, Crocmaz și Tudora, se va pune în funcțiune, în viitorul apropiat, un sistem centralizat de irigare în valoare de peste 10 milioane de euro, iar în anul 2025 urmează să fie construite din temelie peste 60 de kilometri de sistem centralizat de irigare.

Potrivit celor 100 de fermieri, care câțiva ani la rând au fost afectați de secetă, proiectul respectiv este mai mult decât necesar. Iar prin granturile alocate de ODA – 30 de agenți economici au beneficiat, în perioada 2022–2024, de sume în valoare de peste 11 milioane 500 de mii de lei.

Sunt multe de vorbit și nu mi-ar ajunge ore întregi să enumăr tot ce s-a făcut în Ștefan Vodă. Astăzi spun cu convingere: Moldova poate! Ștefan Vodă poate!

Am demonstrat că, prin voință și unitate, putem construi nu doar infrastructură, ci și încredere, demnitate și prosperitate pentru toți cetățenii. Viziunea noastră este clară, un raion modern, un model de dezvoltare europeană, unde fiecare investiție contribuie la transformarea comunității noastre într-un spațiu de viață exemplară.

Vă invit să privim împreună spre un viitor în care fiecare leu investit ne aduce mai aproape de idealurile noastre, unde spiritul Moldovei ne inspiră că facem din Ștefan Vodă un etalon de excelență. Împreună cu inima deschisă și cu hotărâre de fier, vom continua să ducem mai departe această

misiune și să demonstrăm lumii întregi că Moldova poate, Ștefan Vodă poate, iar noi putem transforma plaiul nostru natal într-o țară europeană.

Și, spre final, noi, cei numiți de dumneavoastră „incompetenți”, „nepregătiți”, da, vă dau dreptate, într-adevăr, nu ne duce capul la făcut scheme, nu ne duce capul la furat și niciodată nu ne-a trecut prin cap să mergem prin raioane și să vă dăm colaci, prosoape și lumânări, pentru a vă cerși voturile. Noi am venit să construim o țară europeană, o țară modernă.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – doamna Manic.

Doamna Valentina Manic:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Dragi cetățeni,

Cât de mult contează pentru fiecare dintre noi un drum bun, o grădiniță renovată, un cartier iluminat, apă curată la robinet sau îngrijire medicală.

Poate părea o întrebare banală, dar pentru un cetățean care, până mai ieri, avea acest deficit la aceste servicii publice vitale sau nu-l avea deloc, este o întrebare fundamentală.

Vreau, astăzi, să le vorbesc oamenilor despre raionul Hîncești și despre proiectele pe care le-am realizat în ultimii ani. Pentru a îmbunătăți condițiile de viață ale cetățenilor, construim, renovăm, modernizăm și dezvoltăm localitățile din Hîncești, pentru că asta am promis, iar rezultatele sunt vizibile și concrete.

Dar ce am făcut mai concret? Am alocat peste 94 de milioane de lei în cadrul Programului „Satul European” pentru proiecte de dezvoltare locală. Astfel, în 8 localități din raion: Fundul Galbenei, Sărata Galbenă, Minjir, Negrea, Ciuciuleni, Logănești, Stolniceni, Buțeni, s-au implementat proiecte în valoare de aproximativ 56 de milioane de lei pentru construcția și extinderea sistemelor de aprovizionare cu apă.

Un exemplu grăitor și de succes pe care vreau să vi-l ofer este al satului meu natal Buțeni, unde anterior apa la care oamenii aveau acces nu corespundea normelor sanitare și chimice, fiind pompată direct din fântâni. Acum, după construcția unei stații de tratare, aproape 1000 de gospodării, inclusiv gimnaziul, grădinița, primăria și oficiul medicilor de familie, în sfârșit, au acces la apă potabilă.

Suplimentar, localitățile din Lunca Prutului: Cotul Morii, Ivanovca, Mirești, Bujor, Cățăleni, Leușeni, Nemțeni, Obileni și Onești, sunt parte a unui proiect de aprovizionare cu apă.

După mai bine de 12 ani de așteptări și blocaje, urmează ca până la sfârșitul acestui an, 15 mii de oameni să aibă apă în gospodăriile lor.

În Lăpușna, Bălceana, Hîncești, Cioara și Caracui s-au implementat proiecte de 30 de milioane de lei pentru eficiența energetică și îmbunătățirea condițiilor în clădirile publice, fiind vorba, în principal, despre reabilitarea, izolarea termică și dotarea cu mobilier a grădinițelor. Acum copiii se bucură de încăperi și spații moderne și sigure.

Cu fiecare kilometru de drum construit, deschidem noi oportunități, atragem investiții, conectăm oamenii și comunități, dezvoltăm sate și orașe.

Despre drumuri de calitate, care îmbunătățesc traiul, vă pot vorbi cei peste 20 de mii de oameni din 11 sate, printre care Bălceana, Cărpineni, Minjir, Voinescu, care după ce au mers prin noroi zeci de ani de zile, se bucură acum de un drum complet renovat, reabilitarea căruia a costat peste 50 de milioane de lei.

Alte peste 23 de milioane de lei au fost alocate pentru renovarea capitală a 5 kilometri de drum în localitățile Cioara și Dancu.

Se lucrează intens și pe alte două porțiuni de drum de importanță republicană, drumul R34 Hîncești–Leova și drumul R33 Hîncești–Lăpușna–Leușeni, reabilitarea cărora este așteptată de foarte mult timp de cetățeni. În curând, oamenii se vor deplasa sigur, rapid și în maxim confort spre hotarul cu România.

Investiții, fără precedent, au fost făcute și în sistemul de sănătate. Peste 44 de milioane de lei au fost investite în doar 2 ani în Spitalul raional Hîncești.

Inaugurarea Centrului primar de accident vascular cerebral, reparații capitale ale secțiilor spitalicești, dotarea acestora cu echipament de ultimă generație – toate acestea pentru a oferi oamenilor servicii medicale de calitate, iar personalului medical condiții mult mai bune de muncă.

Dar, dragi cetățeni,

Nu ne oprim aici, sunt încă multe de făcut, avem proiecte ambițioase și necesare, care urmează a fi realizate.

Prin ediția a doua a Programului „Satul European”, lansat recent, investim alte 126 de milioane în 28 de localități ale raionului Hîncești prin proiecte similare.

Toate aceste proiecte nu sunt privilegii, ci drepturi fundamentale, iar fiecare om merită acces la ele, indiferent de locul în care trăiește.

Stimați cetățeni,

Sunt sute de milioane de lei investite doar în câțiva ani într-un singur raion, raionul Hîncești, pentru zeci de mii de beneficiari, investiții care s-au transformat și se transformă în drumuri mai bune, apă la robinet, servicii medicale de calitate, grădinițe renovate, iluminat public, într-un cuvânt, confort și siguranță pentru cetățeni.

Suntem ferm angajați să construim, să dezvoltăm satele și orașele noastre, să dezvoltăm fiecare raion al țării și să construim acasă Moldova europeană.

Moldova poate!

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Domnul Șoimaru.

Domnul Vasile Șoimaru:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am rămas numai noi, cei din PAS, pe ceilalți nu-i mai interesează ce am să vorbesc eu acum.

Pe 7 aprilie se împlinesc 16 ani de la tragedia din 7 aprilie 2009. Nu știu dacă am ascultat noi până acum un raport al Procurorului General despre acea tragedie care s-a întâmplat atunci în 2009, pe 7 aprilie.

De aceea, eu cer, vă rog să mă sprijiniți ca, până la 7 aprilie sau imediat după 7 aprilie, să ascultăm acel raport pe care-l așteptăm de 16 anișori.

În cadrul acestei zile sau acestui raport, eu aș vrea să vă spun sau să vă vorbesc că, în timpul evenimentelor din 7 aprilie, a fost furată Declarația de independență, pe care au semnat-o cel puțin 2 oameni, nu, chiar 2 oameni din această sală, ei ambii fiind membri ai fracțiunii noastre.

Eu nu pot să plec din acest Parlament până nu voi ști secretul tragediei din 7 aprilie și să vă spun ce s-a întâmplat cu Declarația de independență, de ce noi trăim cu o declarație falsă. Astfel de furturi nu au existat nicăieri, nici într-o țară din lume. Numai noi suntem acea țară unde a fost furată Declarația de independență.

Vă rog frumos să sprijiniți și să invităm Procurorul General cu această informație, dacă-i posibil, mai detaliată.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Șoimaru:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Acestea au fost luările de cuvânt.

Vă mulțumesc.

Declar ședința închisă.

Seară bună!

Ședința s-a încheiat la ora 20.19.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului și ale Biroului permanent din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.

Aprobarea ordinii de zi

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 10:37

Rezultat general:

Prezenți - 85

Pentru - 59

Contra - 2

Nu au votat - 24

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivana KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANȚII (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

363/04.12.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri VII) - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 10:40

Rezultat general:

Prezenți - 85

Pentru - 58

Contra - 0

Nu au votat - 27

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

35/12.02.2025 - Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 10:47

Rezultat general:

Prezenți - 85

Pentru - 64

Contra - 0

Nu au votat - 21

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Nu a votat
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

34/12.02.2025 - Proiectul de lege privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin, semnat la Chișinău la 16 ianuarie 2025 - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 10:58

Rezultat general:

Prezenți - 84

Pentru - 74

Contra - 0

Nu au votat - 10

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

33/12.02.2025 - Proiectul de hotărâre privind numirea în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 11:12

Rezultat general:

Prezenți - 83

Pentru - 55

Contra - 4

Nu au votat - 24

Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Contra
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Ivana KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Contra
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNETCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Contra
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Nu a votat
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANII (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

48/19.02.2025 - Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (mecanism de responsabilizare a solicitanților de avize de racordare și îmbunătățirea toleranțelor pentru dezechilibrele producătorilor eligibili) - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 12:00

Rezultat general:

Prezenți - 84

Pentru - 56

Contra - 3

Nu au votat - 25

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivana KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Contra
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

55/26.02.2025 - Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II” - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 12:20

Rezultat general:

Prezenți - 85

Pentru - 72

Contra - 0

Nu au votat - 13

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

37/12.02.2025 - Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri (art.2, 9, 10 ș.a.) - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 12:44

Rezultat general:

Prezenți - 85

Pentru - 55

Contra - 2

Nu au votat - 28

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivana KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Nu a votat
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

52/26.02.2025 - Proiectul de lege privind indexarea pensiilor la 1 aprilie 2025 - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 13:28

Rezultat general:

Prezenți - 86

Pentru - 77

Contra - 0

Nu au votat - 9

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Pentru
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

31/07.02.2025 - Proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (art.439) - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 15:27

Rezultat general:

Prezenți - 84

Pentru - 74

Contra - 1

Nu au votat - 9

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Tatiana CUNETCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

44/13.02.2025 - Moțiune simplă asupra politicilor Ministerului Sănătății în domeniul medicinei și a sănătății publice – (Respins)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:25

Rezultat general:

Prezenți - 78

Pentru - 17

Contra - 53

Nu au votat - 8

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

38/12.02.2025 - Proiectul de lege cu privire la medicamente - (Lectura I)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:44

Rezultat general:

Prezenți - 75

Pentru - 53

Contra - 1

Nu au votat - 21

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

18/27.01.2025 - Proiectul de lege pentru modificarea Codului funciar nr.22/2024 (art.23, 27, 58) - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:47

Rezultat general:

Prezenți - 74

Pentru - 66

Contra - 0

Nu au votat - 8

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

17/24.01.2025 - Proiectul de lege cu privire la ratificarea Tratatului internațional privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere, semnat la Chișinău la 23.10.2023 - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:50

Rezultat general:

Prezenți - 74

Pentru - 65

Contra - 0

Nu au votat - 9

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

36/12.02.2025 - Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat (art.2, 2¹, 3, ș.a.) - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:52

Rezultat general:

Prezenți - 74

Pentru - 54

Contra - 1

Nu au votat - 19

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Efimia BANDALOCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Contra
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

39/12.02.2025 - Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului (art.2, 3, 4, ș.a.) - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:54

Rezultat general:

Prezenți - 74

Pentru - 53

Contra - 1

Nu au votat - 20

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

156/28.05.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale) - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 19:57

Rezultat general:

Prezenți - 75

Pentru - 54

Contra - 16

Nu au votat - 5

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Efimia BANDALOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Reghina APOSTOLOVA - Contra
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vadim FOTESCU - Contra
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra

349/28.11.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale) - (Lectura II)

Ședința: 4 - 27/02/2025 10:00

Date privind rezultatul votării: 27/02/2025 20:00

Rezultat general:

Prezenți - 75

Pentru - 54

Contra - 1

Nu au votat - 20

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Denis ULANOV - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Efimia BANDALOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Elena BELEACOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ivanna KOKSAL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina MOROZOVA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolae PLĂMĂDEALĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg BOTNARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat